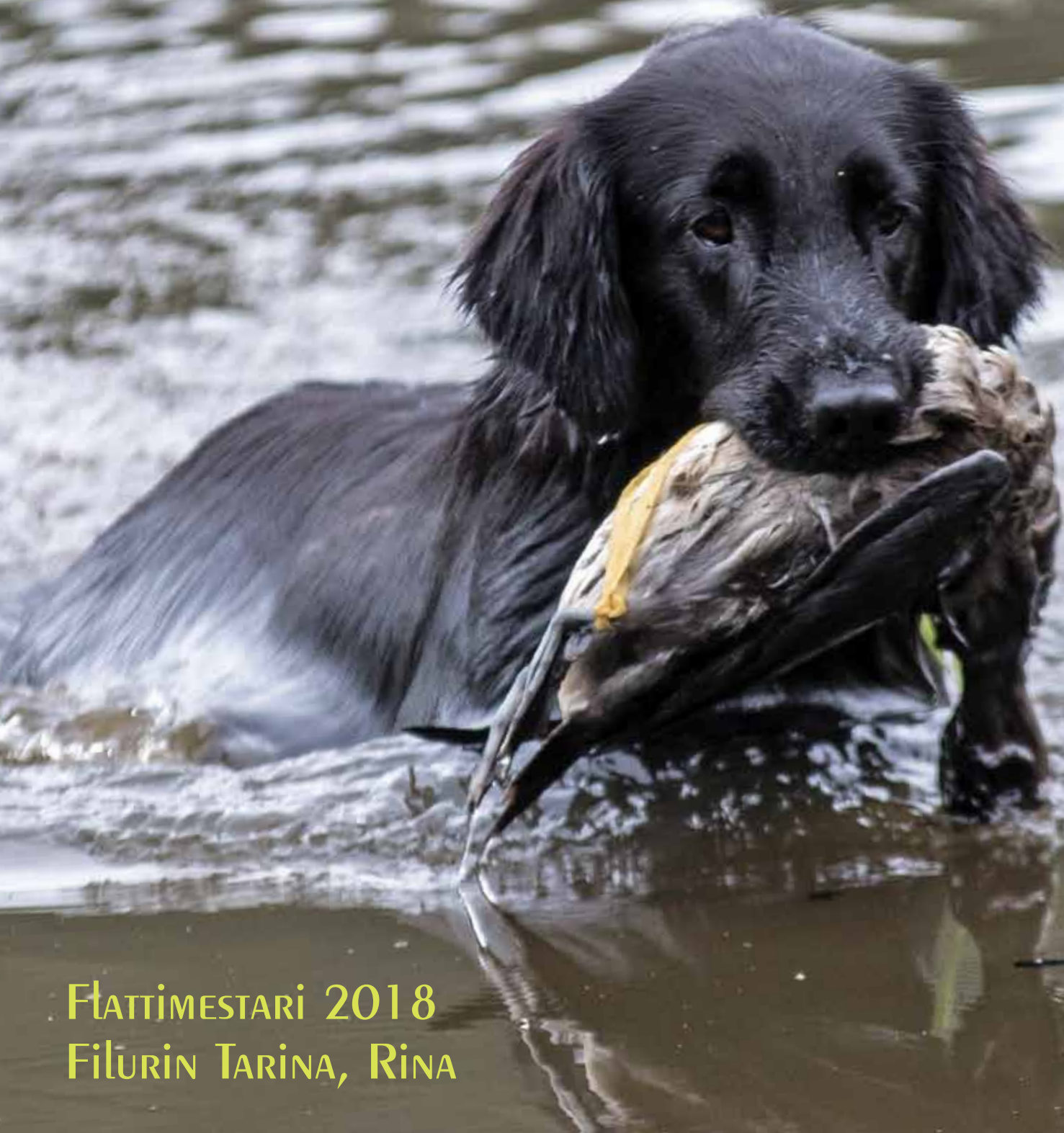

FLATTIVIESTI

3/2018 - www.flatti.net

FLATTIMESTARI 2018
FILURIN TARINA, RINA

**Valikoimasta
löydät kaiken
tarpeellisen
lemmikillesi!**

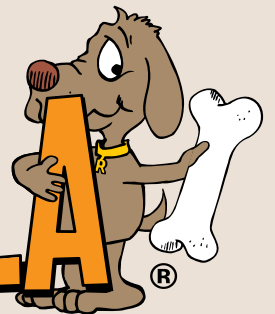
**Koirille • Kissoille • Pieneläimille
Jyrsijöille • Linnuille • Matelijoille
Terraarioon • Akvaarioon**

**TASSUTTELE OSTOKSILLE
RAHULAN**

VERKKOKAUPPAAN!

RAHULA

www.rahula.fi

2	RAHULA
4	PUHEENJOHTAJAN PALSTA
5	TULEVAISUUSTYÖRYHMÄN TERVEISET
8	KANALINTUJAHTIA FLATIN KANSSA
10	FLATTIT SORSAMETSÄLLÄ
12	KOIRAN NIVELRIKKO
13	FLATTIMESTARI 2018
16	KISÄLLIMESTARI 2018
18	JUNIORIMESTARI 2018
20	PELASTUSKOIRATOIMINTA
23	KATSOA SAA, MUTTEI KIIHTYÄ
24	IHAN FINAALISSA
26	KASVATTAJABOXIT
27	PETMOBIILI
28	UUDET VALIOT
31	TARVIKEMYNTI
32	VANHAT JA VIISAAT
32	SYYSKOKOUSKUTSU
33	PENTU TULI TALOON
34	CILLAN TARINA
36	EURO CHALLENGE -MATKA
38	KESÄLEIRIKOOSTEET
47	FLATTIPENTUJEN KUVAUSVINKIT
48	FLATIN KANSSA KYHKYJAHDISSA
52	ALOITTELIJA MEJÄ-KOKEESSA
53	TOKO-MESTARI 2018
54	WT-KISÄLLI 2018
55	WT-MESTARI 2018
56	FLATTIEN MEJÄMESTARUUS
58	MEJÄ-MESTARI 2018
59	MEJÄ-MESTARUUS HIRVIPÄÄ
60	LAJIESITTELYSSÄ JUNIOR HANDLER
62	JOULUILMOITUKSET
62	TOKO SM
63	YHTEYSTIEDOT
64	BOZITA ROBUR

Flattikyselyn saldoa s. 5

Kanalintujahtia flatin kanssa s. 8

Flattimestaruus s. 13

Pelastuskoiratoiminta s. 20

Pentu tuli taloon s. 33

Jouluilmoitukset FV 4/2018 s. 62

PÄÄTOIMITTAJA

Mari Mamia

TOIMITUSSIHTEERI

Jaana Kontto, flattiviesti@gmail.com

TAITTO

Elisa Pekki

TOIMITUSKUNTA

Jalostus-, näyttely-, mejä- ja nou/nome-toimikunnat, hallitus sekä kaikki jäsenet

KANNEN KUVA

Markku Kastepohja

FLATTIVIESTIEN MATERIAALI

flattiviesti@gmail.com

VALIOILMOITUKSET, PK- JA TOKOTULOKSET

Tanja Mattila, flatti.valiot@gmail.com

ILMOITUSKOOT

1/1 sivu 210 mm x 297 mm
1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm
1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm
1/4 sivu 90 mm x 133,5 mm
1/8 sivu 90 mm x 64 mm
Kasvattajaboxi 78 mm x 44 mm

ILMOITUSHINNASTO JÄSENIILE

1/1 sivu 60€/lehti, 200€/vuosi
1/2 sivu 40€/lehti, 140€/vuosi
1/4 sivu 30€/lehti, 100€/vuosi
1/8 sivu 15€/lehti, 40€/vuosi

Kasvattajaboxi 15€/lehti, 40€/vuosi
In Memoriam -ilmoitukset, 1/2s 20€
Valioilmoitus normaali taittokoossa ilmainen

Ilmoitusmaksut Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille: FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitusaineistot osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Ilmoituksen mukana tulee lähettää maksukuitti.

AINEISTOPÄIVÄ

Nro 4 / 02.11.2018

ILMESTYY

05.12.2018

AINEISTOVAATIMUKSET

Tekstiedostot Wordin doc/docx/rtf-muodossa. Kuvat jpg/tif/pdf-muodossa, 300 dpi. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä.

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen. Flattiviestiin kirjoitetuissa jutuissa on aina oltava kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydyttäessä jäävät vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden ja kuvien osittainkin lainaaminen ilman toimituksen ja kirjoittajan lupaa on kielletty.

PAINOPAIKKA

Erweko Oy, Oulu

Puheenjohtajalta – Syksyn aikaan –

Kesän kiireet ja näille leveyksille epätavalliset helteet ovat takanapäin. Menossa ovat syksyn kiireet viileine, pimeine iltoineen, luontoa tarkkaillen ja sen annista nauttien. Syksyisessä luonnossa liikkeessä ja sen kuulakkaasta raikkaudesta nauttiessa on hyvää aikaa suunnata ajatuksia hiukan edemmäs ja miettiä mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

Marraskuun 18. päivänä järjestetään rotujärjestön sääntömääräinen syyskokous Tampereella Sokos Hotel Ilveksessä. Kokouksen agendalla on muun muassa vastuuhenkilöiden valitseminen seuraavaksi toimikaudeksi niin hallitukseen kuin toimikuntien puheenjohtajiksi sekä Suomen Kennelliiton valtuustoedustajaksi. Onko sinulla kiinnostusta lähteä mukaan toimintaan ja halua kehittää sileäkarvaisten noutajien asioita aina vain eteenpäin, ylöspäin, korkeammalle? Henkilövalinnat vastuutehtäviin vahvistaa yleiskokous, mutta jotta kokouksessa osataan ehdottaa toimintaan mukaan halukkaita, aktiivisia ja innokkaita henkilöitä, on tärkeää esittää kiinnostuksesi toimihenkilötehtäviin jo etukäteen. Ilmianna itsesi järjestön puheenjohtajalle ja kerro minkälainen tehtävä sinua kiinnostaisi. Viime aikoina yleiskokouksissa on ollut paikalla harmittavaisen vähän väkeä. Haastan siis nyt kaikki järjestön jäsenet lähtemään mukaan syyskokoukseen, jossa ihan jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa!

Syyskokouksessa vahvistetaan toimintasuunnitelma tulevalle toimintavuodelle. Toi-

mintasuunnitelman yhtenä alueena on rotujärjestön uuden strategian 2020–2025 määrittäminen ja sen toimenpiteiden suunnittelu. Toivon sydämestäni, että syyskokous on yhtä mieltä hallituksen kanssa strategian tarpeellisuudesta ja tulevaisuustoimikunnan perustamisesta. Itse katson edelleen innostuneena ja uteliaana tulevaisuuteen ja uskon toiminnan kehittämisen tarpeellisuuteen. Mitkä olisivat ne painopistealueet, joita meidän tulisi rotujärjestönä toteuttaa, painottaa tai vaalia? Omasta mielestäni tärkeänä painopisteenä tulee pitää sileäkarvaisen noutajan säilyminen terverakenteisena, kauniina metsästyskoirana ja metsästysominaisuuksia edistäviä koulutusmuotoja pitää edelleen tukea. Kuitenkin sileäkarvainen noutaja on erittäin monipuolinen harrastuskoira, kuten voimme tämän upean lehden sivuilta omin silmin todeta. Tätä monipuolisuutta ei mielestäni missään nimessä saa menettää, kuten ei myöskään flattimaista huumorintajua tai vilpítőntöä toimintakykyä. Painotan myös vahvasti sileäkarvaisten noutajien terveyden ja terveystutkimuksen tukemista. Ja edelleen, yh-

tenä tärkeimmistä, sileäkarvainen noutaja on koirista parhain, perheenjäsen ja ystävä.

Rotujärjestön toimintasuunnitelmaa tulevalle vuodelle työstetään parhaillaan ja sen valmistelussa halutaan ottaa huomioon asioita, joita keväisessä flattikyselyssä jäsenten toiveissa nousi esiin. Resurssit ovat rajalliset ja pienellä hallitusporukalla ei pystytä täyttämään ihan kaikkia toiveita. Myöskään taloudelliset resurssit eivät riitä pilviä hipoviin suunnitelmiin. Johonkin uuteen pystytään, kunhan vain keksitään mitä se olisi. Onko sinulla uutta ideaa, tai mahdollisuus tarjota, toteuttaa ja olla mukana luomassa jotain uutta? Webinaaria, koulutustilaisuutta, luentoa, nosework-päivää? Tai jotain ihan muuta? Jälleen kerran puheenjohtaja@flatti.net odottaa yhteydenottoasi ja toimintasuunnitelma päivytystä uusilla tapahtumilla.

Viimeisimmän Koiramme-lehden pääkirjoituksessa pohdittiin viestinnän mutkikkautta otsikolla ”Tiedottaminen on taitolaji”. Kirjoituksessa kerrottiin tiedottamisen menneen puheenjohtajalta erään terveystutkimusasian osalta enemmän kuin monkään, tosin osittain vahingossa, ja puheenjohtajan saaneen siitä lunta tupaan ihan lumilingolla. Aika tavallinen tarina – viestintä on vaikea laji! Myös flattikyselyssä nousi esiin se, että tapahtumista ja rotujärjestöstä yleensä halutaan enemmän tietoa ja helpommin löydettävää tietoa. Rotujärjestön toivottaisiin olevan helpommin lähestyttävä ja nykyisessä tietojen tulvassa haluttaisiin tietoa luotettavasta lähteestä kuten suoraan rotujärjestöltä. Olen pitkään miettinyt, että rotujärjestömme kaipaisi kipeästi tiedottajaa! Henkilöä, jonka tehtävänä olisi hoitaa rotujärjestön viestintää siten, että jäsenistön ei enää tarvitsisi miettiä mistä tietoa saa. Sitä saa rotujärjestöltä! Lisätään Wanted-listalle: tiedottaja!

Näissä tulevaisuuden täyttämässä ajatuksissa matka jatkuu sateen ropinan saattelemana kohti taukopaikkaa. Joku on jo laittanut tulet laavulle ja syksyiseen metsään leviää savukiehkuroita. Savun tuoksu sekoittuu luonnon puhtaaseen ilmaan, jossa on jo houkutteleva aavistus tulella lämpenevien eväiden mausta. Syksy. Suomalainen luonto tarjoaa taas parastaan. Kyllä tämä on elämää, hyvää elämää maailman parhaan koiran – flatin – kanssa.

– Mari

Rotujärjestön toivottaisiin olevan helpommin lähestyttävä ja nykyisessä tietojen tulvassa haluttaisiin tietoa luotettavasta lähteestä, kuten suoraan rotujärjestöltä. Olen jo pitkään miettinyt, että rotujärjestömme kaipaisi kipeästi tiedottajaa. Henkilöä, jonka tehtävänä olisi hoitaa rotujärjestön viestintää siten, että jäsenistön ei enää tarvitsisi miettiä mistä tietoa saa. Sitä saa rotujärjestöltä! Lisätään Wanted-listalle: Tiedottaja!

Tulevaisuustyöryhmän terveisiä

- Flattikyselyn saldoa

Olemme edenneet järjestön kyselyiden osalta toiseen vaiheeseen, eli tehtyjen kyselyiden analyysiin. Työryhmä laati kevään aikana kaksi kyselyä, joista toinen suunnattiin rotumme kasvattajille ja toinen kaikille sileäkarvaisen noutajan omistajille. Molempien kyselyiden korkea vastaamisprosentti oli erittäin positiivinen yllätys ja työryhmä on nyt työstänyt saamiaan vastauksia. Yleisesti molemmista kyselyistä voidaan sanoa se, että ne onnistuivat erinomaisesti haarukoimaan juuri niitä asioita, joita oli ajateltukin. Jotkut kysymyksistä antoivat päällekkäisiä vastauksia ja koska avoimilla vastauksilla olevia kyselyitä on vaikea purkaa millään tieteellisellä analyysillä, olemme hakeneet vastauksista aiheita, avainsanoja ja selkeitä vinkkejä parantaaksemme toimintaamme.

Anonyymi aineisto lähetetään nyt toimikunnille työstettäväksi ja työryhmä tulee esittämään hallitukselle tulevaisuustoimikunnan perustamista toimintasuunnitelman ja budjetin kera. Toimikunnan perustaminen vaatii syyskokouksen hyväksynnän, joten varsinainen toiminta voi alkaa vuonna 2019. Yhdistyksen strategia tulisi näin esitettäväksi samaan aikaan uuden

tai päivitetyn JTO:n kanssa vuoden 2019 syyskokoukseen. Työryhmä kiittää jo tässä vaiheessa kaikkia osallistujia ja kiitollisena suuresta flattikyselyn vastausmäärästä, päätimme arpoa tähän jälkimmäiseen kyselyyn vastanneiden kesken yhden sijaan kolme lahjakorttia yhdistyksen tarvikemyyntiin. Onnittelut voittajille!

FLATTIKYSELY KAIKILLE SILEÄKARVAISEN NOUTAJAN OMISTAJILLE

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta Flattiviesti?

Pääosin vastuksista oli luettavissa positiivinen viire. Monet vastaajat kehuivat jäsenlehden laatua hyväksi ja kertoivat odottavansa Flattiviestin ilmestymistä. Lehteä pidettiin ”meidän juttuna”. Arvostettiin myös lehden ilmestymistä paperiversiona ja toisaalta haluttiin lehden ilmestytvän sähköisenä.

Milloin viimeksi luit Flattiviestiä?

Suurin osa lukee Flattiviestin heti sen ilmestyttyä. Monet kertoivat odottavansa lehden ilmestymistä ja lukevansa kannesta kanteen. Toisaalta osa kertoi vain selailevansa lehden. Osa vastaajista kertoi säilyttävänsä Flattiviestit.

Mitä sisältöä haluaisit yhdistyksen jäsenlehteen?

Yli kolmannes vastaajista, 91/254 toivoo Flattiviestiin treenivinkkejä ja koulutusosioita Seikkaperäisiä ohjeita koiran kouluttamiseen rodunomaisiin kokeisiin tai WT:n, sekä yleisempien ongelmien selättämiseen.

15/254 toivoo metsästysjuttuja. Toivottiin ohjeita koiran kouluttamiseen metsästyskoiraksi, sekä myös ohjeita koiran ohjaajille sorsapassiin tai kyyhkyjahtiin.

26/254 toivoo tavallisille koiranomistajille suunnattua tietoa, kuten kommelluksista, kotikoirista, arki-tottelevaisuudesta, ruokavaliosta, tavisflattien elämästä. Tähän otettu mukaan myös aloittelijoille suunnattujen juttujen osuus, joita myös toivottiin jonkin verran.

15/254 toivoo juttuja ja analyysijä flattien terveyteen ja sairauksiin liittyen. 20/254 vastaajasta toivoo kasvattajasettelijä. 31/254 vastaajan mielestä sisältö on tällaisenaan hyvä. Nuorisotoiminta nousi esille joissakin vastauksissa.

Yleisellä tasolla Flattiviestiin oltiin tyytyväisiä. Ulkoasua pidettiin fressinä ja raikkaana, ja sisältöä hyvänä. Joku vastaajista piti lehteä turhana.

Mikä saa sinut pysymään rotujärjestön jäsenenä?

Suurin osa vastaajista pitää rotujärjestöön kuulumista itsestäänselvyytenä. Iso osa vastaa, että rotujärjestöön kuulutaan kannatuksen vuoksi tai halutaan tukea rodun etuja ja jalostusta ohjaavan järjestön toimintaa. Monella vastauksessa myös rakkaus rotuun ja omiin koiriin. Useassa vastauksessa mainitaan jäsenedut ja jäsenlehti syyksi jäsenyyden ylläpitämiseen. Etuoikeus osallistua tapahtumiin ja kokeisiin koetaan hyväksi syyksi. 25 € jäsenmaksua ei pidetä liian korkeana etuihin nähden. Hyvin pieni osa (muutama) vastaajista ei kuulu rotujärjestöön.

Kuinka kauan sinulla on ollut flatteja?

Viidenes kaikista vastanneista (254) on omistanut flatin alle 5 vuotta. Lähes puolet vastaajista on omistanut flatin 5-15 vuotta ja neljännes vastaajista 15-25 vuotta. Yli 25 vuotta flatin on omistanut 15% vastaajista.

Mikä sai sinut valitsemaan juuri flatin?

Useimmat olivat tutustuneet rotuun ja ihastuneet rodun ominaisuuksiin. Oli mainittu iloisuus, aktiivisuus, vilkkaus, avoimuus, ihmisystävällisyys, lapsiystävällisyys, energisyys, älykkyys, kaunis ulkomuoto, positiivinen ja huumorintajuinen luonne, sosiaalisuus, turkin hoidon helppeus, sopivan kokoinen ja helpohoitoinen koira. Rodulla on usean vastaajan mielestä toiminnallinen, yhteistyöhaluinen ja motivoitunut asenne. Myös rodun terveyttä oli arvostettu. Moni oli halunnut monipuolisen harrastustoimintaan sopivan koiran ja metsästyskaverin sekä lenkkeilyseuraa. Monipuoliset käyttöominaisuudet oli koettu tärkeiksi. Dual-purpose -ominaisuutta oli myös arvostettu. Sitä, ettei rodulla ole vartiointitaijumusta arvostettiin myös. Monella oli aikaisempia hyviä kokemuksia. Kotona oli aina ollut flatti. Jotkut olivat valinneet flatin myös sattumalta, tuttavan tai sukulaisen suosittelemana.

Ostaessasi flatin pentua saitko mielestäsi hyvää ja riittävää tietoa tästä rodusta? Lähes kaikki kertoivat saaneensa riittävästi tietoa rodusta pentua hankkiessaan ja vain 10 henkilöä koki saaneensa tietoa liian vähän.

Jos vastasit ”Kyllä”, kerro mistä tätä tietoa sait? Suurin osa vastanneista sai tietoa rodusta kasvattajilta. Lähes yhtä paljon tietoa on hankittu netistä, lehdistä ja kirjoista. Kuudennes vastanneista oli saanut rodusta tietoa muilta flatin omistajilta ja harrastajilta. Muutama kertoi saaneensa tietoa pentuvälityksestä ja joillakin oli omia aikaisempia kokemuksia rodusta tai tietoa ennestään.

Jos vastasit ”En”, minkälaisista tiedoista olisit toivonut saavasi? Tietoa olisi haluttu rodulle ominaisista piirteistä ja erityisesti sen eroavaisuuksista muihin noutajarotuihin verrattuna. Myös taipumuskokeista oli saatu liian vähän tietoa. Flatin vilkkauteen ja viisauteen liittyen oli kaivattu lisää tietoa, mm. miten vilkkauden kanssa tulisi toimia, millaisista tekemistä tarjota ja mikä rauhoittaa koiraa.

Yleensä tarkempaa tietoa flatin ominaisuuksista oli kaivattu.

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta Rotujärjestö?

Useimmille vastanneista rotujärjestö merkitsi järjestöä, joka pitää huolta ensisijaisesti rotuominaisuuksien ja laadun säilymisestä sekä pyrkii edesauttamaan rodun terveydellisten ja käyttöominaisuuksien kehittämistä. Rotujärjestö jakaa tietoa rodusta ja toimii rodun eduksi pitämällä huolta kasvattajien tasosta ja ohjaamalla jalostusvalintoja. Rotujärjestön tehtäviin kuuluu rodunomaisten koulutustapahtumien sekä päänäyttelyn ja flattimestaruuden järjestäminen sekä Flattiviestin toimittaminen. Rotujärjestö on hyvä tuki koiranomistajalle. Joillekin sanasta tulee mieleen pentuvälitys. Muutamalle harvalle ei sanasta tullut mitään mieleen.

Millä alueella asut?

Alue	kpl	% vastanneista
Uusimaa	71	27,95 %
Varsinais-Suomi	30	11,81 %
Pirkanmaa	20	7,87 %
Pohjois-Pohjanmaa	17	6,69 %
Kymenlaakso	15	5,91 %
Pohjois-Karjala	16	6,30 %
Keski-Suomi	13	5,12 %
Kanta-Häme	10	3,94 %
Pohjois-Savo	10	3,94 %
Pohjanmaa	7	2,76 %
Etelä-Pohjanmaa	7	2,76 %
Etelä-Savo	7	2,76 %
Satakunta	6	2,36 %
Lappi	6	2,36 %
Päijät-Häme	5	1,97 %
Keski-Pohjanmaa	5	1,97 %
Etelä-Karjala	5	1,97 %
Kainuu	2	0,79 %
Ahvenanmaa	2	0,79 %
Yht.	254	

Mitä toimintaa sinä toivoisit rotujärjestön järjestävän omalla alueellasi?

Vastauksista tulee esille hyvin erilaisia toiveita. Koulutusta, treenejä, aktivointia ja pienen kynnyksen toimintaa. Erilaiset lajit nousivat esille mm. mätsäreitä, tokoa, vepeä, Nou/Nome, koulutusta rotutyypilliseen käyttäytymiseen, VOI-luokan koirille omaa valmennusta, Me-jää, näyttelykoulutusta, trimmaus- ja koiran käsittelykoulutusta. Paljon enemmän jotain aktiivista toimintaa esim. pentutreffejä, koiralennkit, yhdessäoloa, tietoa metsistä tai ylipäätään maastoista, joissa voi treenata flatin metsästyskäyttöön opastamista. Vepe, PK-lajit, rallytoko, luennot, kurssit, lihahuolto, Dobo, riistan tutustumista, pelastustoimintaa, homejalkikoulutusta, jotain näkyvyyttä yleensäkin. Tapahtumia ja koulutuksia toivottiin myös pohjoisempaan Suomeen enemmän.

Yhteenvetona aluetoiminnan toiveet tuntuivat keskittyvän kaikkeen sellaiseen mitä olemme tottuneet ajattelemaan noutajiin sopivana toimintana. Paljon toivotaan myös ihan perustapaamisia/lenkkeilyä/matalan kynnyksen tutustumista lajitovereihin. Kouluttajia toivottiin

The best way to predict the future is to create it

omasta rodusta ja koettiin, ettei toisen noutajarodun kouluttajat välttämättä ymmärrä rotumme erityispiirteitä.

Olisitko valmis talkoilemaan/järjestämään toimintaa omalla alueellasi?

kyllä 109/ Ehkä 110/ En 35

Tämä vastaus miellytti kovasti ja oli ilo nähdä, että kentällä on paljon talkooväkeä valmiina töihin. Tätäkin olemme työryhmässä pohtineet, että olemmeko liian kaukana, tavoitammeko riittävän hyvin uusia ihmisiä mukaan toimintaan. Ainainen valitus siitä, että tämä työ kaatuu vain muutamien ihmisten niskaan taitaa ollakin harhakuvaa ja harrastajia pitäisi saada paremmin tavoitettua.

Kerro toiveitasi, ehdotuksia ja ideoita rotujärjestöstä ja sen toiminnasta

Vastauksista nousee selkeästi tärkeitä avainsanoja, joita on mukava alkaa työstämään eteenpäin. Tapahtumista halutaan enemmän tietoa, helpommin löydettävää tietoa ja ennen kaikkea halutaan harrastaa omalla paikkakunnalla. Kasvattajien osuus toiminnassa nousee esille ja rodunomaisista käyttöominaisuuksista halutaan pitää kiinni. Rotujärjestöä toivotaan näkyvämmäksi pohjoisessa Suomessa. Webinaarit, nettikeskustelut, hyvät linkit ja luennot olivat toivelistalla ja antaa viestiä ehkä siitä, että nykyisessä tietojen tulvassa haluttaisiin tietoa luotettavasta lähteestä kuten suoraan rotujärjestöltä. Rotujärjestön toivottaisiin olevan helpommin lähestyttävä.

Mihin järjestön toimintaan olet osallistunut?

Enemmistö tähän kysymykseen vastaajista on osallistunut näyttelyihin sekä rodunomaiseen koe- ja koulustoitintaan. 18 henkilöä ei ole osallistunut mihinkään toimintaan ja kolmea henkilöä osallistumisen on estänyt liian pitkät välimatkat.

Mitä harrastat flattisi kanssa?

Harrastuslajit osoittautuivat erittäin monipuolisiksi. Perinteisten lajien lisäksi löytyy eri PK-lajeja ja uusimpia mm. nosework ja Dobo. Vastaukset myötäilevät hyvin sitä ajatusta, että Flatti on edelleen erittäin monipuolinen harrastuskoiria.

Mitä haluaisit harrastaa?

Tähän kysymykseen vastanneet haluavat harrastaa erittäin perinteisiä lajeja joista vahvimpien nousee Nome ja Toko.

KASVATTAJAKYSELYN POIMINTOJA

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta rotujärjestö? Kuvailte lyhyesti muutamalla sanalla.

Rodun kasvattajat ovat hyvin sisäistäneet rotujärjestön roolin. Esille vastauksista nousi mm. jalostuksen ohjaus, kennelbyrokratia, valistus, tiedotus, terveyden vaaliminen ja käyttöominaisuuksien ylläpitäminen.

Liitätkö pennunostajat rotujärjestön jäseniksi? Vain yksi vastaajista ei liitä pennunostajiaan rotujärjestön jäseniksi.

Yli puolet vuosittain liitetystä pentuejäsenistä ei jatka jäsenyyttään rotujärjestössä.

Arvele lyhyesti miksi?

Tässä olivat vastaajat melko samalla linjalla; epäiltiin vahvasti, että pennut myydään joko kotikoiriksi ja siksi tarjonta ei vaan kiinnosta tai että tavallinen nk. aloitteleva harrastaja ei saa rotujärjestöltä matalan kynnyksen yhteyttä.

Pennunostajat ovat osin myös eri puolilla Suomea, jolloin rotujärjestö ei toiminnallaan tavoita tätä uutta jäsenistöä riittävän hyvin. Lehti tai kotisivut ei välttämättä ole riittävä tarjonta jäsenyyden jatkamiselle. Aktiiviset harrastajat löytävät tiensä harrastusryhmiin helpommin, aloittelevat harrastajat jäävät ehkä liian omilleen, jos kasvattaja ei ole lähellä. Normi koiranomistaja ei löydä tarjonnasta helposti lähestyttävää toimintaa ja lehden ”ammattitermistö” ei välttämättä heti aukea ja kiinnostus lopahtaa.

Mitä tarjontaa jäsenistölle toivoisit rotujärjestöltä?

Aluetoiminnan puute nousee vahvasti esille. Eli suurin osa kaipaa paikallisen toiminnan järjestämistä niin, että kaikilla olisi samanlainen mahdollisuus ottaa osaa ja tutustua erilaisiin harrastusmuotoihin. Toivotaan mm. aluetoiminnan järjestämistä koulutuksia, tapahtumia, luentoja. Toimintatapa tyyppejä ryhmätreenejä jatkuvasti ympäri Suomea niin, että harrastuksessa voi edetä nollasta kisoihin. Paljon koulutusta, tapahtumia ja etenkin hyvää, ystävällistä ja innostavaa kohtelua ympäri Suomen. Rotujärjestön pitäisi olla kaikille rodun harrastajille iso syli, jonne on kiva mennä.

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta Flattiviesti? Kuvailte lyhyesti muutamalla sanalla.

Rotujärjestön julkaisu ja jäsenlehti, joka kuuluu asiaan. Hyvä lukupaketti, jota odottaa aina ilmestymisaikoihin luettavaksi. Monipuolinen. Osa vastaajista koki, ettei saanut lehdestä mitään iloa.

Flattiviesti on ensisijaisesti yhdistysjulkaisu ja sen sisältö on siten osittain ennalta määriteltä. Mitä sisältöä sinä haluaisit yhdistyksen jäsenlehteen?

Vaikka edellisessä kysymyksessä oltiin josta-kuinkin tyytyväisiä, saatiin tähän kysymykseen paljon ehdotuksia. Jalostustilastot, koetilastot, erilaiset analyysit rodun kehityksen suunnasta. Kasvattajaesittelyjä, keskustelua flattien sairauksista. Kaikki nimeen liittyvä. Koulutusvinkkejä eri lajeista. Enemmän koulutussisältöä ja kohdistettu nimenomaan pentujen ja nuorten koirien kouluttamiseen. Tietoa flattien sairauksista ja niiden periytyvyydestä (pintapuolisesti), mutta myös niiden kouluttamisesta arjen keskelläkin. Aktivointitapoja, joita on helppo toteuttaa ja opettaa koiralle ilman pitkänlinjan kouluttajataustaa. Rodulle tyypillisten ominaisuuksien kuvaelmaa, flattien käyttötarkoituksia sekä mahdollisuuksia monipuolisena harrastuskoirana, asioita mihin kiinnittää huomioita koiraa hankkiessa ja paikallisosastoihin (alueyhdistykset) yhteydenottaminen koulutusapua tarvittaessa.

Onko vakiotarjonta sinusta riittävä? 6 kasvattajan mielestä vakiotarjonta ei riitä.

Mitä tapahtumia haluaisit rotujärjestön tarjoavan?

Koulutusapua sitä tarvitseville eri puolilla Suomea, kasvattajille tietoisuutta uusimmista tutkimuksista ja tapahtumista, kasvattajapäiviä, jalostustarkastuksia, kevät- ja syystreffit takaisin. Jokaiselle jäsenelle läheisempää toimintaa ja koulutusta. jonkinlaista tukea ympäri Suomen, on hyvin haastavaa näin pienessä rodussa yrittää etsiä eri puolilla Suomea asuville kasvateille jotain oheisryhmää jonne ylipäänsä mennä harrastamaan. Rodun parissa on pitkään harrastaneita, jotka paheksuvat kaikkea ja kaikkia

vaikka heillä itsellään on toki korkea osaavuus. Aloittelijoiden tukeminen vaihtelee myös todella paljon SNJ:n yhdistysten sisällä eikä kaikilla paikkakunnilla ole yhdistystoimintaa, saati resursseja. Tämä on ymmärrettävää kuten kaikesa vapaaehtoistyössä. Avomielisyyttä – autetaan kaverin koiria, niin kaveri auttaa sinua.

Kiinnostaisiko sinua yhteistyö rotujärjestön kanssa, esim. kasvattitapaamiseen?
4 kasvattajaa ei halua yhteistyötä, kaikki muut olisivat kiinnostuneita tekemään sitä. Kysymyksen takana on sellainen ajatus, että jos rotujärjestö voisi jalkautua esim. kasvattajien pentuetapaamisiin jollain lailla ja tehdä samalla rotujärjestöä tunnetuksi. Apu voisi olla esimerkiksi koulutuksen järjestämisessä, tiedon jakamisessa tai jossain muussa vastaavassa. Tätä ideaa on nyt syytä lähteä jalostamaan eteenpäin, koska kasvattajia tämä yhteistyöasiaselkeästi kiinnostaa. Ideointi on tässä kohtaa vapaa ja ehdotuksia saa laittaa tulemaan puheenjohtaja@flatti.net.

Tässä siis kyselyiden saldoa ja rotujärjestölle materiaalia. Kiitos vielä kerran kaikille osallistuneille! Tulevaisuudessa tulette kuulemaan ja näkemään mitä kaikkea näistä vinkeistä ja toiveista rotujärjestönne tulee teille keksimään. Be careful out there, saatat joutua sinäkin vielä talkoilemaan :)

Työryhmän kokoonpano: Mari Mamia, Kaija Leinonen, Aija Laakso, Riitta Niemelä, Kirsi Launomaa ja Marjut Sirén. Artikkelin kokosi Marjut Sirén.

Tulevia tapahtumia 2019

Lisätietoja ja lisää tapahtumia päivitetään: www.flatti.net/toiminta & Facebook-sivuille

27.04.2019	TOKO-mestaruus	Asikkala
28.04.2019	TOKO-kurssi	Asikkala
18.05.2019	Erikoisnäyttely	Porvoo
10.-14.07. 2019	Kesäleiri	Surkeenjärvi
04.08.2019	MEJÄ-mestaruus	Mäntsälä
16.-18.08.2019	Flattimestaruus (AVO+VOI)	Uudellamaalla

©Anna Miraftabi

Kanalintujahtia Flatin kanssa

Kanalintujen metsästyksessä on varmaankin yhtä monta tapaa metsästää, kuin on metsästäjiäkin. Ja jokainen niistä tavoista on oikea niin kauan, kuin metsästäjä on tyytyväinen päiväänsä illalla majoitukselle palatessaan.

Tärkeää osaa monelle metsästäjälle näyttelee hyvien ystävien seura, yhteinen saunominen, hyvä ruoka ja juoma sekä yhdessä samanhenkisten seurassa vietetty aika, jolloin saaliin määrällä tai laadullakaan ei enää ole niin suurta merkitystä... kunhan vain kaverit ei ole saaneet enemmän!

Itse metsästäjän enimmäkseen Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan metsissä, joissa metsästykseni maat sijaitsevat. Liikun yleensä yksin, mutta ilman koiraa en metsään halua mennä. Kysymykseen, kuinka flatin kanssa metsästetään kanalintuja, en pysty antamaan yksiselitteistä vastausta. Pystyn ainoastaan sanomaan, että se riippuu... se riippuu sinun kokemuksestasi metsästäjänä, se riippuu koirastasi ja sen osaamisesta, se riippuu kuinka hyvin tunnet metsästettävän alueen, se riippuu säätilasta, se riippuu sen hetkisestä henkisestä ja fyysisestä kunnostasi jne. ja listaa voisi jatkaa melkein loputtomiin.

Saaliin saamisen kannalta yksi tärkeimmistä tekijöistä (kohtuullisen ampumataidon ohella) on metsästettävän alueen tuntemus. Jollet tiedä, mistä päin niitä lintuja kannattaa hakea, on metsästyksesi enemmän tai vähemmän lottoar-

vontaa. Vieraalle alueelle mentäessä ensimmäisiä tehtäviäsi onkin karttasulkeisten pitäminen; vertaat karttakuvaa aikaisempiin kokemuksiisi niistä maisematyypeistä, joissa olet aikaisemmin tavannut tavoittelemaasi lintuja ja suunnistat sitten sinne toivoen, ettei metsää olisi hakattu. Kanalintujahtissa aikaisemmalla kokemuksella on siis mielestäni hyvin suuri merkitys saaliin saamisen kannalta. Linnut eivät tule kotiin soittelemaan ovikelloa, vaan niitten perään on itse lähdettävä. Ja sitten sitä on vaan käveltävä ja käveltävä... ja jatkettava kävelemistä. Useinhan tästä seuraa (varsinkin metsästyksuran alussa) tyhjiä päiviä, jolloin et näe tai edes kuule yhdenkään linnun lähtöä. Pikkuhiljaa kokemuksen karttuessa askeleet alkavat kuitenkin melkein huomaamatta ja vaistomaisesti suuntautua sellaisiin maastoihin, joissa aikaisemminkin on lintuja tavannut. Jonkun kokeneen metsämiehen tai -naisen mukaan pääseminen ensimmäisillä kerroilla nopeuttaa tätä prosessia tietysti huomattavasti.

Omat flattini ovat pääsääntöisesti toimineet ylösajavina (ja usein myös karkottavina!) koirina. Ja jokainen niistä neljästä, jotka ovat ammattinsa ehtineet oppia, on hoitanut tämän

tehtävän omalla persoonallisella ja omintakeisella tyyllillään. Ei siis ole olemassa yhtä ja ainoaa selkeää tapaa, jolla flatin kanssa voi metsästä. Joskus aikojen alussa olin mm. flattikerhon kesäleirin saunanlauteilla kuullut isoilta pojilta, että koiran tulisi risteillä ampujan etumaastossa haulikon kantaman sisällä, jotta voisin yrittää ampua edestä karkottuvat linnut. No, tällä systeemillä en ensimmäisen flattini, Tiinan, kanssa päässyt edes yrittämään ampumista! Linnut karkottuivat yleensä viimeistään jossain seitsemässäkymmenessä metrissä, mutta yleensä kuulin vain lähtöäänit jostain kaukaa. No.. Annoinpa Tintulle vapaammat käpälät toteuttaa itseään ja tulostakin alkoi lähtöä; linnut pyrkivät pakenemaan koiraa ja lensivät välillä kohti... ja pääsin ampumaan. Asiaan kuuluu, että pyrin pitämään koiran koko ajan itseäni ylempänä, jolloin linnut karkasivat alarinteen suuntaan minua kohti. Myöhemmin Tiina oppi tiimityön niin hyvin, että saatuaan linnunkärlyn nokkaansa, kysyi ensin luvan ennen kuin kiersi lintujen taakse ja ajoi ne minua päin.

Kun Ruka liittyi laumaamme, muuttui metsästykseni todella helpoksi. Kävelin metsässä sen kummempia varomatta, kunnes pentu

ilmestyi polveni viereen. Siitä tiesin, että Tiinala oli lintu. Hain näköyhteyden Tiinaan, valitsin lintujen todennäköisimmän pakoreitin ja annoin Tiinalle luvan ajaa linnut ylös. Jos laukaus onnistui, sai Ruka noutaa. Heleppoo koheinän teko...

Tiinan siirryttyä ajasta ikuisuuteen jouduin palaamaan tavallisempaan metsästäjän arkeen: laajahakuisena koirana Ruka karkoitti useammin kuin sai linnut tulemaan kohti. Piti vaihtaa tyyliä ja aloinkin harrastamaan enemmän kuvilta tai latvaan ampumista, jolloin Rukan hyvä ohjattavuus ja kattava haku edesauttoivat kauskin pudonneen linnun löytymistä.

Levi-poika oli siitä erikoinen tapaus, että se todellakin pysyi sen haulikon kantaman sisällä saalista etsiessään. Vaikka se ei metsästyskoikeissa ollutkaan erityisen hyvin ohjattavissa, oli sen pillikuuliaisuus käytännön metsällä si-

täkin parempi: yhdestä pillinpuhalluksesta se vaihtoi luovin suuntaa ja kahdesta se tuli luovälittömästi. Siinä vaiheessa, kun Levi pisti nenänsä maahan sille piti antaa vapaat käpälät ja itse piti pysähtyä ja ruveta tutkailemaan näköpiirissä olevia katajapensaita ja kuusitureikoita ja valmistautua riistalaukukseen. Hyvin usein pääsinkin näkemään metson tai koppelon juoksevan koira tarkkaillen ja sitä kiertäen kangasta pitkin ja hyppäävän sopivan kuusipuskan tai muun näköesteen takana siivilleen, jolloin pääsin joskus myös yrittämään laukausta.

Myös Maik oli vapaat käpälät saadessaan hyvin laajahakuinen koira. Yksi sen erikoisuksista, jota oli jännä seurata, oli kun se hiipi poikuetta mahdollisimman lähelle hyökätäkseen yhtäkkiä parven keskelle niin että linnut hajosivat joka suuntaan. Joku lintu lensi sitten välillä kohtikin tai nousi johonkin lähipuuhun,

jolloin sitä saattoi yrittää eräksi. Yksittäisillä linnuilla Make teki tavanomaisempaa hakua etsien lintua maajäljeltä ja siitä ylösajoa. Yksi jahtivieraistani pääsi muutamia vuosia sitten seuraamaan ryteikköisellä suo-ojalla muutamien kymmenien metrien päästä, kuinka Maik työsti tuoretta jälkeä ja pakotti sitten linnun lentoon. Se oli niitä vanhoja kunnan homenokkia ja koristaa tänä päivänä täytettynä yhtä metsästävää tamperelaiskotiä.

Niin, en todellakaan osaa neuvoa kuinka teidän pitäisi flaitienne kanssa niitä metsäkanoja tavoitella. Menkää metsään missä niitä lintuja on ja opetelkaa lukemaan koiraanne. Itselläni on nyt sama tilanne kahden nuoren koiran kanssa tulevina syksynä edessä. Mutta niin kuin isä-vainaa aikoinaan opetti: kyllä se työ tekijänsä neuvoo!

Veijo Sarinko

Flatti on monipuolinen metsästyskoira

Kerron tässä omia kokemuksiani kanalinnustuksesta flatin kanssa ja pintaraapaisun siitä, kuinka sitä voi jo pentuna ja nuorella iällä siihen kouluttaa. Kokemuksesta voin sanoa, että joillakin flateilla se tulee luonnostaan ja toisilla on jopa seisojan verta.

Minulla on kokemusta kolmen flatin veran kyseiseen metsästykseen ja ne kaikki ovat olleet hyvin erityyppisiä. Ensimmäinen flattini Roni, oli ehdottomasti vahvin ja tehokkain sorsapoumuri, mutta kanalintumetsällä se oli useimmiten karkottava. Osin johtuu siitä, että en osannut, enkä kyllä juuri yrittänytäkään sitä siihen kouluttaa. Usein kävi niin, että kuulin tai näin lintujen lähtevän liian kaukaa Ronin niitä ajaessa ylös. Koira teki tavallaan oikein, mutta välimatkamme oli vain liian suuri. Useita kertoja sain hyviä tilanteita ja joskus saalistakin, kun koira ajoi niitä minua kohti. Ilman koira olisi kävellyt linnuista ohi onnellisen tietämättömänä.

Viimeinen kanalintureissu Roni-vaarin ja pentu Svansenin kanssa onkin jäänyt ikuisiksi ajoiksi mieleen. Lokakuun viimeisinä päivinä, lumen ollessa jo maassa, kävimme linnustamassa ja Roni ajoi mustan teeren varsin etäältä ylös, jonka sain kuitenkin ammuttua ja Svansen sen nouti. Tämä taisi olla Svansenin ensimmäinen nouto kanalinnulla. Svansenista kehittyi vuosien saatossa erinomainen ylösajava noutaja, jonka kanssa sain nauttia useista hienoista tilanteista ja hetkistä niin kotimetsissä kuin pohjoisen saloilla, yksin ja hyvien ystävien kanssa.

Zorro taas on kanalintukoiraan jotain Ronin ja Svansenin väliltä: hyviä ylösajoa piipun alta sekä joskus pienen kiroilun saattelemana kaakanoita.

Noutaja, joka on ns. "saappaankiillottaja", ei juuri kanalinnustukseen tuo uusia ulottuvuuksia. Toki siitä suuri apu on mahdollisen pudotuksen jälkeen. Kiehtovinta tässä metsästysmuodossa onkin juuri tapahtumat ennen laukausta ja siinä ei "kiillottaja" juuri auta.

Millaista kanalinnustus on flatin kanssa? Se on hyvin aktiivista ja intensiivistä. Se hetki, kun

*Miikan elämänsä
2. teeri kiväärillä
ja Zorro v. 2006
Lumijoella*

noutaja saa vainun linnusta ja saat sen ehkä repuun, kestää monesti jopa minuutteja. Sinun täytyy osata lukea koiraasi, kuinka se käyttäytyy saatuaan vainun linnusta. Kokemuksen karttuessa koiralle ja ohjaajalle, koirasta pystyy lukemaan, onko sillä vainu pienemmästä linnusta, voi onko kyseessä ikimetsän musta Valtias.

Flattia voi ohjata tähän "ammattiin" jo pentuna. Kun liikutte ja etenette metsässä, niin omalla suunnan muutoksella ohjaat vuoroin vasemmalle ja vuoroin oikealle. Olisi myös hyvä olla kiirehtimättä suunnan muutosta penun kanssa, että koira oppii tekemään luovin. Luovin syvyyttä voit taas säätää omalla uudella suunnan muutoksella. Alussa kannattaa pitää koira kuitenkin varsin lähellä, koska iän karttuessa koiralla on kuitenkin taipumus ottaa lisää etäisyyttä ohjaajaan. Koiran vaihtaessa puolta olisi hyvä, että se ei taas tee sitä liian kaukana ohjaajasta ja mielellään ohjaajan etupuolelta. Toki pilliäkin voi käyttää oman harkinnan

mukaan ja opettaa sillekin haluttuja komentoja noutajalle. Olisi myös hyvä kulkea myötätuuleen, kun ensimmäisiä kertoja liikutaan paikoin, missä on mahdollisuus saada lintukontakti. Tällaisessa tilanteessa yleensä lintu jää ohjaajan ja koiran väliin, jolloin mahdollinen ylösajo tapahtuu ohjaajaa/metsästäjää kohti. Näistä tilanteista älykäs flatti oppii myös sen, että se pyrkii ajamaan linnut ohjaajaa kohti useissa tilanteissa. Tokihan usein käy niin että koira lähtee seuraamaan lintua, joka voi kävellä satojakin metrejä koiran edessä. Silloin sinun täytyy vain mennä perässä ja yrittää hieman hillitä koira, että pysyt mukana. Tällaisista tilanteista jää hienoja muistoja noutajan ja metsästäjän välisestä yhteistyöstä, joita on kiva muistella ystävien kanssa. Hyvä noutaja kanalinnustuksessa vetää vertoja jopa spanielille.

Vesa Turunen

Flatin kanssa sorsametsällä – Meidän tarina

Kuva: Juho Pajari

Tätä kirjoittaessa elokuun 20. päivä lähestyy taas kovaa vauhtia. Mihin se vuosi vierähtikään, ei sillä, etteikö tätä olisi odotettu... Näytelyhihnat ripustetaan hetkeksi naulakkoon, ja tilalle vaihdetaan haulikko. Kymmenen päivää aikaisemmin onkin jo ehditty aloittaa harjoitukset kyyhkymetsällä.

Meillä metsästetään hyvin ”pienimuotoisesti.” Tykkäämme käydä metsällä omassa rauhassa, ja jos saalista saadaan, ollaan onnistuttu ja tyytyväisiä, ja siitä nautitaan yleensä hyvän ruuan äärellä. Kaikki riista hyödynnetään omiin tarpeisiin, ja luontoa kunnioitetaan. Meille määrä ei ole tärkeintä, koirille toivotaan toki noutoja, ampujalle onnistumi-

sia, ja riistaa lautaselle. Ainahan se ei näin mene. Monet kerrat palataan tyhjin käsin kotiin, mutta ollaan iloisia yhteisistä hetkistä koirien kanssa metsässä tai kaislikossa. Ollaan nautittu luonnon kauneudesta ja yhdessä tekemisestä.

Tulikohan tässä nyt kirjoitettua hivenen kaunisteltu mielikuva. Jos ihan totta puhutaan, niin kyllähän se välillä ohuesti harmittaa, kun on istunut illan tai aamun lintuja odotellen hirvikärpästen ja hyttysten keskellä, ja linnut päättävätkin kiertää paikan kaukaa, tai liian korkealta. Saapas uppoaa suohon, alkaa satamaan, on kylmää ja kosteaa. Tai ampujalla ei vain ole sihti kohdillaan. Mutta

sellaista se on. Silti sinne mieli tekee yhä uudelleen ja uudelleen.

Aamulla kello pirisee hyvissä ajoin ennen auringon nousua, ja aamukahvit nautitaankin yleensä vasta passipaikalla auringon noustessa. Iltalennon jälkeen yleensä taas tarvotaan autolle otsalampun valossa pimenevässä syysillassa. Kyllä tähän tietty palo täytyy olla, koska olisihan se lämmin viltti ja sohva monesti se houkuttelevin vaihtoehto. Kun käydään vielä ohessa töissä, niin vapaa-ajan ongelmia ei juurikaan ole. Se suurin palohan varmaan on se, että tämä on mitä parhainta yhdessä tekemistä koirien kanssa, jotka alunperin on tähän hommaan jalostettu. Se into mikä niistä

välitty, ja kun niiden näkee toimivan itsenäisesti ja antaumuksella, niin kyllähän siitä nauttii itsekin...

Sorsastuksen alkaessa, toimii meillä paikkana alkuun järvi, joka on aikojen saatossa kasvanut lähes umpeen, ja muistuttaa oikeastaan enemmän suota. Jos ei tietäisi, että siinä on ollut joskus järvi, niin ei sitä heti kyllä uskoisikaan. Alueen keskellä on kuitenkin vielä vettä sen verran jäljellä, että sorsat laskeutuvat sinne läheiseltä järveltä lepäilemään, syötyään ensin kupunsa täyteen. Paikkana tämä on yleensä parempi juurikin iltalentoilla. Matkaa autolta passipaikalle tulee jonkun verran, ja homma käy samalla kuntoilusta upottavassa suomaastossa. Meidän metsästysalueelle kuuluva järvi, josta sorsat tulevat, on yleensä kauden alkaessa pahasti sinilevää täynnä, joten koirien kanssa sinne ei uskalla lähteä. Kauden edetessä, ja ilmojen kylmetessä, päästään lopputahtaa hyödyntämään myös järvellä. Vene jemmataan suurten kaislojen keskelle, ja siellä sitten istuskellaan ja odotellaan. Koirat on varustettu pelastusliiveillä, joka sitten samalla myös lämmittää syksyn viilenevissä keleissä. Liivit helpottavat myös veneeseen nostamista, kunhan niissä on riittävän leveä vatsakappale ja kunnon nostokahva. Koiran etutassut nostetaan veneen laidan yli, ja sään kohdalta vähän painaa, niin niinpä se siitä kellahtaa mukavasti takaisin veneeseen.

Satunnaisesti käymme myös katselemassa ”pomppusorsia” alueella olevan pienen joen vartta kävellen. Koira tekee hakua joen vartta pitkin ja ylösajaa sorsat.

Meillä on ollut myös etuoikeus ja ilo päästä metsälle kasvatinomistajan tiluksille, sekä erään hienon kartanon maille, jossa oli hienosti suunnitellut syöttöpaikat ja lähes takuuvarma saalis. Nämä ovat olleet nuorelle koiralle hyviä paikkoja, koska noutoja tulee lähes varmasti, ja harjoittelu on helppo aloittaa helpossa maastossa tekolammen äärellä, jossa kasvustoa on vähän.

Koiramme ovat siis tottuneet istuskelemaan suopursujen keskellä, kaislikonreunalla sekä veneessä. Jokainen tietää tasan tarkkaan, kun kotona haulikko laitetaan pussiin, että nyt päästään hommiin. Useasti mukana on kerrallaan yksi tai kaksi koiraa. Jos on yksin metsällä, on varmempi ottaa vain yksi koira mukaan. Silloin matkaan pääsee yleensä Milla. Milla on se perheen sählä ja ruutitynnyri. Kyllä jännitti ensimmäinen kerta Millan kanssa metsällä. Ajattelin, että nyt kaatuu venettä ja tippuu ukkoa järveen, kun tämä neiti pääsee hommiin. Mutta mitä vielä. Veneessä tai passissa istutaan hipihiljaa ja paikoillaan, ja jos mitään ei tapahdu, voi vaikka ottaa nokoset tassut taivasta kohden. Siis mistä tämä Milla kuoritui..?!? Tämä pieni taskuraketti olikin löytänyt oman juttunsa, ja siitä tuli ihan eri koira. Laukaukset se seuraa tarkkaan ja hiljaa, ja noudot sujuu hyvin. Jos taas pääsemme nauttimaan laatuajasta hirvikärpästen

ja hyttysten keskellä ihan molemmat, niin silloin on yleensä useampi koira mukana, koska pystyn itse keskittymään koiran ohjaamiseen ja Juho ampumiseen.

Passissa istuskellessa on kyllä hauska seurata koiria, ja huomata, että jokaisella on vähän eri tyyli istuskella ja kuluttaa aikaa, jos hommaa on vähän. Kun yksi makaa loppoajat tassut kohti taivasta, niin toinen istuu koko ajan tarkkaavaisena. Vanha herra Luca lähtee meillä mukaan enää helpoimpiin maastoihin, eikä sitä enää viedä pitkäksi aikaa kylmiin tai kosteisiin olosuhteisiin istumaan. Olkoon tämä vanhuksen satunnaista iloa, ja vanhan herran hommissa onkin välillä vähän humputtelun makua... Nuorimmainen flatti Rudi on sitten se, joka ei lepää. Se kuuntelee ja tarkkailee, ja viime syksynä iltahämärissä tuli huomattua, että se osaa käyttää myös hyvin kuuloaistia paikantaessaan linnun tippumispaikkaa. Monesti myös tiesi lintujen saapuvan, ennen kuin itse kuuli tai näki mitään, kun älysi vain seurata koiraa. Rudi oli jo ajat sitten kuullut siipien iskut.

Meillä treenaillaan koiria säännöllisesti dameilla ja riistoilla, mutta silti ei ole ikänä tiennyt, miten kukakin toimii käytännön metsällä, kun sinne on ensimmäistä kertaa lähdetty. Mutta luontaisesti sisäänrakennettu noutovietti ei yleensä tuota pettymystä, lähinnä ”ongelmia” ilmenee ehkä siinä, miten kukakin malttaa olla aloillaan ja odotella, koska sitähän se pitkälti on. Tai miten reagoidaan ikäviin ”pummeihin”, kun mitään ei tipukaan.

Se suurin palohan varmaan on se, että tämä on mitä parhainta yhdessä tekemistä koirien kanssa, jotka alunperin on tähän hommaan jalostettu. Se into mikä niistä välittyy, ja kun niiden näkee toimivan itsenäisesti ja antaumuksella, niin kyllähän siitä nauttii itsekin...

Mutta kummasti näihinkin harjaantuu, ja kerta kerralta homma sujuu paremmin.

Metsästysharrastusta voi lämpimästi suositella kaikille siitä kiinnostuneille flattien omistajille. Jos ei ole intoa hankkia itse metsästyskorttia, niin kannattaa seurata esimerkiksi facebookin noutajapörssiä, jossa metsästäjät ja koirien omistajat etsivät toisiaan. Hyöty on molemmin puolinen. Koiraton metsästäjä saa noutokaverin avuksi, ja noutajan omistaja pääsee jahtiin ja koira tekemään mieluista hommaa. Riista saadaan tehokkaasti talteen, eikä haavakot jää kärsimään.

Kuumia piippuja ja mukavaa syksyä kaikille!

Satu Marins

Kuva: Juho Pajari

Kennelliiton Agria Koiraexpossa kuultiin eläinlääkäri Helka Heikkilän luentoa koiran nivelrikosta. Nivelrikko on koiran ja myös ihmisen elämää hankaloittava sairaus ja jatkuva kipu voi tehdä elämästä todella hankalaa.

Botoksia koiran nivelrikkoon – mitä ihmettä?

Koirilla esiintyvä nivelrikko ei ole aivan uusi asia, sillä jopa dinosaurusten tiedetään sairastaneen nivelrikkoa. Nivelrikko on parantumaton ja yleensä hitaasti etenevä nivelsairaus. Nivelrikolle tyypillistä on nivelruston tuhoutuminen ja yleisin oire nivelkipu. Arvioidaan, että joka neljäs tai viides iäkäs koira kärsii nivelrikosta.

Koiran nivelrikon syy on ensisijaisesti lonkka- tai kyynärniveldysplasia, osteokondroosi tai polven eturistisiteen repeämä. Nivelrikko voi kehittyä myös muusta syystä ja nivelrikon tiedetään olevan monitekijäinen sairaus, johon vaikuttaa sekä perimä että ympäristötekijät. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole pystytty osoittamaan yhdenkään geenin suoraa yhteyttä nivelrikkoon. Nivelrikkoon altistavista tekijöistä tiedetään paljon ja erityisesti ylipaino vaikuttaa lonkan nivelrikon esiintyvyyteen ja vakavuuteen. Nivelrikkopotilaan hoitaminen on haastavaa. Tärkeintä onkin ensisijaisesti tunnistaa koiran kipu.

Koirat ilmaisevat kipua monin eri tavoin. Koira saattaa esimerkiksi paeta paikalta koska väistää vaistomaisesti asiaa, joka tuottaa sille kipua. Koira voi huutaa kivusta, tai jähmettyä paikalleen vapisemaan ja hikoilemaan. Koira voi ontua, ja virtsata alleen. Kipureaktion laatu riippuu kivun merkityksestä kussakin tilanteessa. Eri koiraroduilla on jalostuksen myötä erilainen kipukynnys, joten omistajan pitää tietää rodun ominaisuuksista se, kestäkö koira kipua jo ihan rotuominaisuutensa vuoksi ja näin ollen heijastaako koiran käytös kipua vai ei. Koira tuntee kipua ihan samal-

la tavalla kuin ihminen, se vain näyttää sen omalla tavallaan.

Krooniselle kivulle ei ole mitään selviä ja tyypillisiä, koiran käytöksestä luettavia merkkejä. Muutokset käyttäytymisessä voivat olla todella pieniä. Jos näet koirallasi kipukäyttäytymistä, sillä on todennäköisesti kipuja. Mutta vaikka et näkisi mitään kipuun viittaavaa, koirallasi voi silti olla kipuja. Kipeällä koiralla voi alkaa esiintyä häiriökäyttäytymistä, esimerkiksi ylivilkkautta tai aggressiivisuutta. Krooninen kipu ei lopu itsestään, vaan sitä on hoidettava. On tärkeää estää kivun kroonistuminen aloittamalla kivun tehokas hoito riittävän varhain.

Nivelrikon vaikein oire on kipu. Sairaus ei siis parane ja hoitona on lähinnä tukihoidoa, eli kivun lievitystä ja joissain tapauksissa leikkauksia. Koiran haluttomuus liikkua, leikkiä, hypätä tai kulkea portaissa saattaa olla oire kivuliaasta nivelrikosta. Tukihoidon sisältö mm. laihdutus ja jos syy on ylipainossa, koiran oireiden, esimerkiksi ontumisen, on painonpudotuksen jälkeen havaittu vähenevän 6-9%. Koira hyötyy myös fysioterapiasta.

Nivelrikkoon on tarjolla useita eri ravintolisiä mutta tutkimusnäyttöä niiden hyödyistä löytyy vain omega-3 rasvahapoista. Nivelrikkopotilaan elämästä täytyisi pyrkiä tekemään mahdollisimman kivutonta. Koska kipu voi olla jatkuva ja tukihoido ei aina auta, täytyy joskus turvautua tulehduskipulääkkeisiin. Tällöin vain pitkistä kuureista on enemmän hyötyä kuin lyhyistä kuureista.

Yhtenä nivelrikon täsmähoitomuotona on suoraan niveleen pistettävät aineet. Nivelpistoksina voidaan antaa joko kortisonia tai hyaluronihappoa. Kortisoni on tehokas mutta lyhytvaikutteinen, hyaluronon vaikutus alkaa hitaammin mutta kestää pidempään.

Helka Heikkilä on tutkinut botuliinitoksiinipistoksen vaikutusta nivelrikkopotilaan hoidossa koiralla. Tässä suomalaisessa tutkimuksessa nivelpistoksena annettu botuliiniksiini vähensi nivelrikkoon liittyvää ontumaa koirissa merkittävästi, eivätkä pistokset aiheuttaneet haittavaikutuksia nivelessä tai elimistössä. Tutkimuksessa havaittiin myös pitkä vaikutusaika >3kk, joten botuliinitoksiini näyttäisi olevan erittäin varteenotettava vaihtoehto nivelrikkopotilaan hoidossa. Siinänsä mielenkiintoinen käyttökohde aineelle, joka yleisemmin liitetään kauneudenhoitoon ihmisillä.

Nivelrikkoa tutkitaan kiivaasti ja erilaiset hoidot, joissa pyritään hoitamaan paitsi kipua mutta myös hoitamaan itse sairautta, ovat selkeästi tulevaisuuden toivelistalla. Kannattaa pitää mielessä, jos nivelrikko sattuu oman lemmikin kohdalle, että tutkimusta asiasta on ja hoitovaihtoehtojakin runsaasti saatavilla. Voi kysyä omalta eläinlääkäriltä, millaisia vaihtoehtoja hänellä on tarjolla ja voisiko botuliiniinjektio olla vaihtoehto esimerkiksi pitkille kipulääkekuureille. Jokaisen toivelistalla lienee kuitenkin se mahdollisimman pitkä, mutta kivuton elämä oman koiran kohdalla.

Marjut Sirén

Lähteet:

- <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1090023314000458?via%3Dihub>
- Artikkelit: Koiran nivelrikko – päivitetä tietosi. Agria koiraexpo 3-4.2018 Helka Heikkilä, ELT, pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri.
- Luentomuistiinpanot
- Artikkelit: <https://www.kennelliitto.fi/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/kipu-tunnistatko-sen>

Flattimestaruus

Flattimestari 2018 Filurin Tarina – Rina

Millaisesta koirasta tulee Flattimestari? Koiran tulee olla tasapainoinen ja sillä täytyy olla vahva halu työskennellä ja miellyttää. Yleensä takana on ohjaajan vuosien työ, joten yleensä Mestari ei ole kovin nuori, flatit kun yleensä kehittyvät hitaasti. Koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on saumatonta, ja molemmat luottavat toisiinsa täysin. Flattimestarin täytyy olla ohjattavissa sekä hallittavissa, mutta sen täytyy pystyä ratkaisemaan asioita itsenäisesti tarpeen vaatiessa. Flattimestarin on oltava tasainen ja varma suorittaja, ja sen täytyy yrittää aina kaikkensa, hetkittäin huippusuorituksia esittävästä ei todennäköisesti tule mestaria. Flattimestarille ohjaaja on kaikki kaikessa, muita ei edes huomata. Eikä koiran kauneudesta ole haittaa. / *Vesa Turunen*

Miltä nyt tuntuu?

On kyllä uskomattoman hieno fiilis :)

Minkälaisia tehtäviä kisassa oli?

Metsästyksellisiä, suoritettavissa olevia ja kaikilla koirilla on mahdollisuus onnistua. Sekä lauantain koe että sunnuntain finaali oli hyvin suunniteltu.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Rina on tasaisen varma koira ja keskittyi kaikkiin tehtäviin erittäin hyvin. Kisan voitto ratkesi vasta viimeisessä finaalitehtävässä.

Minkälainen paikka Lohtaja oli kilpailulle?

Huippupaikka. Keskuspaikka oli aivan mahdava hiekkarantoinen ja koemaastot loistavat.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Se yrittää aina parhaansa ja vielä vähän enemmän.

Kuinka paljon harjoittelette?

Vaihtelevasti, ihan miten omat aikataulut antaa myöden. Mutta totta kai treenata täytyy, jotta näihin tuloksiin ollaan päästy.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Ehkä treenien suunnittelu niin, että ne vahvistavat koiran itseluottamusta ja samalla sen luottamusta minuun ohjaajana. Ja myös se, ettei tee treeneistä liian helppoja eikä liian vaikeita.

Mihin keskitytte treeneissä?

Tällä hetkellä siihen, että meillä molemmilla on mukavaa ja treenit vahvistaa meidän yhteistyötä. Tärkeää on muistaa, että jos koira onnistuu jossain tehtävässä, niin siihen on siltä erää hyvä lopettaa.

Mikä oli mieleenpainuvin hetki kisassa?

Ehkä se, kun lauantaina Rina palautti viimeistä hakuriistaa ja oli tiedossa, et kolmas VOI1 taitaa olla tulossa. Ja tietenkin se, kun selvisi, että Rina uusii mestaruuden.

Heli Pitkjärvi

Kuva: Tiina Rinne

FLATTIMESTARUUS 2018 TULOKSET

Tuomarit: Näyttely: Kati Lagerstam
Koosuus: Vesa Hietikko (AVO+VOI),
Tuija Hukkanen (VOI), A-P Fontell (AVO)
Finaali: Jarmo Vaarala, Vesa Turunen

Flattimestari 2018 Filurin Tarina

FI42531/12 s. 2.7.2012
(i: Gunhills Jubilee Sensation,
e: FI KVA Zebulons Windy Peg)
kasv. Tiina Pikkuaho, Kiiminki
om&ohj. Heli Pitkälampi, Kauhava

Näyttelyosuus: 6-vuotias narttu. Kaunis tasapainoinen kokonaisuus. Tasapainoiset kulmaukset. Pitkä kaula, sievä narttumainen pää. Esiintyy kauniisti.

Koosuus: Haku: Tehokasta hakutyötä esittänyt koira, joka on erinomainen riistanlöytöjä. Ohjattavuus: 1. ohjaus. on hyvin ohjaajan hallinnassa. Alun hankaluuksien jälkeen loppuosan suorittaa helposti. 2. ohjaus. On myös riittävästi hallinnassa toisessa ohjauksessa. Paikallistamiskyky: 1. mark. Muistaa hyvin pudotuksen. Metsämark. Muistaa hyvin pudotuksen ja suoraviivainen nouto. 2. mark. Näkee ja muistaa hyvin molemmat pudotukset. Suoraviivaiset noudot. Riistan käsittely: Varmat otteet, nopeat palautukset. Passityöskentely: Rauhallinen odotustilanteissa. Muut ominaisuudet: Seuraa nätisti, rauhallinen laukauksissa. Yleisvaikutelma: Erinomaisella tyyllillä esiintynyt koira, joka selvittää kaikkikokeen tehtävät helposti. **VOII**

Finaali: Koira esittää tänään tasaisia ja varmoja suorituksia kaikissa sille annetuissa tehtävissä, ja osoittaa olevansa varma ja tehokas metsästyskoira. *Pisteet 2 + 12 = 14 pistettä*

2. FI KVA Gilliam's Gold White Pigeon Game

FI42490/11 s. 24.5.2011
(i: FI KVA FI TVA Whipcord's Svold
e: Flatterhaft Cover Girl for Gilliam)
kasv. Karin Friberg, Ruotsi
om&ohj. Katja Villikka, Kotka.

Näyttelyosuus: 7-vuotias narttu. Vahva feminiininen leima. Tasapainoiset kulmaukset edessä ja takana. Liikkuu arvokkaasti. Hyvä selkälinja.

Koosuus: Haku: Aloittaa hakutehtävän hyvällä asenteella. Tekee tehokasta ja itsenäistä hakutyötä. Ohjattavuus: 1. ohjaus: Saadaan vaivattomasti veteen. Tottelee mallikkaasti ohjaajaansa koko tehtävän ajan. 2. ohjaus: Etenee linjassa, riista saadaan talteen. Paikallistamiskyky: 1. markk. Saa selvän näköhavainnon, noutaa linnun määrätietoisesti ja itsenäisesti. Metsämarkk. nopea ja varma suoritus. 2-markk. Saa näköhavainnon molemmista heitoista. Noutaa molemmat linnut itsenäisesti. Riistankäsittely: Moitteetonta koko kokeen ajan. Muut ominaisuudet: Hyvä laukausensietokyky. Yleisvaikutelma: Metsästyskoira, joka työskentelee yhdessä ohjaajansa kanssa. Suorittaa tänään koko kokeen mallikkaasti läpi. **VOII**

Finaali: Olisi voinut suoriutua 1. vesiohjauksessa huomattavasti suoraviivaisemmin. Metsämarkkeeraus/laahausjälki -tehtävästä sekä tuplavesiohjauksesta koira suoriutuu helposti. Maalle tehdyssä 2 markkeerauksessa koiralla on suuria vaikeuksia saada pudotuksia talteen ja tarvitsee voimakkaasti ohjaajan apua. *Pisteet 1 + 10 = 11 pistettä.*

3. Omskakas på Gott och Ont

FI38877/15, s. 14.6.2015
(i: Flatgold's Black Zar,
e: Omskakas nu eller Aldrig)
kasv. Sari Alho & Jyrki Halme, Lohja
om&ohj. Emmi Kiviluoma, Eurajoki

Näyttelyosuus: 3-vuotias uros. Kaunis runko, hyvä etuosa. Hyvin kulmautunut edestä. Hyvät sivuliikkeet, esitetään hyvin.

Koosuus: Haku: Koira kattaa aluetta hyvin ja työskentelee mielellään sekä vedessä että maalla. Ohjattavuus: Koira on erinomaisesti ohjattavissa koko kokeen ajan. Paikallistamiskyky: Näkee molemmat heitot ja noutaa riistat varmasti. Riistankäsittely: moitteetonta Passityöskentely: Ajoittain lievästi levoton koira, mutta riittävästi hallinnassa. Muut ominaisuudet: Viritty laukauksista. Yleisvaikutelma: Vahvalla tavalla työskentelevä koira, joka suorittaa helposti kaikki kokeen osatehtävät. **AVOI**

Finaali: Kokeen alussa hieman kuumana käynyt koira. Suoritti ensimmäisen ohjaustehtävän varsin itsenäisesti, mutta selviytyy erinomaisesti metsämarkkeeraus/laahausjälki -tehtävästä. Tuplaohjaustehtävän 1. riistan saa vaivatta, toista yrittää selvittää hieman itsenäisesti. Esittää tänään vahvan metsästyskoiran ominaisuuksia, mutta voisi olla varmemmin ohjattavissa. *Pisteet: 1 + 8 = 9 pistettä.*

4. Taka-Tapiolan Luka

FI/16333/14 s. 24.1.2014
(i: Filurin Flipflop
e: FI KVA Taka-Tapiolan Kata)
kasv. Tapio Takala, Mänttä
om&ohj. Tiia Turunen, Joensuu

Näyttelyosuus: 4-vuotias runsasturkinen uros. Hyvä etuosa. Kauniit etutassut. Kaunis pää. Iloinen luonne.

Koosuus: Haku: Aloittaa vahvalla haulilla ja esittää vahvaa hakua myös kokeen loppuosassa! Ohjattavuus: Pysyy kohtuullisen hyvin ohjaajan hallinnassa koko tehtävän ajan ja riista saadaan nopeasti talteen. Paikallistamiskyky: Koira näkee molemmat heitot ja suorittaa varmat noudot. Riistan käsittely: Moitteetonta. Passityöskentely: Rauhallinen. Muut ominaisuudet: Seuraa hyvin ohjaajaa. Yleisvaikutelma: Vahva työkoira. Selvittää kaikki päivän osat alueet erinomaisesti. **AVOI**

Finaali: Selviytyy vesiohjauksesta, joskin olisi voinut olla huomattavasti suoraviivaisempi. Metsämarkkeeraus/laahausjälki -tehtävässä esittää sitkeyttä, joskin tarvitsee toisen lähetyksen. Esittää tänään vahvan metsästyskoiran ominaisuuksia. *Pisteet: 1 + 6 = 7 pistettä.*

5. Blackpicks Hurricane

FI24755/13 s. 22.3.2013
(i: Batzi's Knock Out, e: Allt om Turbulence)
kasv. Tuula Rajala, Iittala
om. Kari Halla-Aho & Pirjo Tahvola
ohj. Kari Halla-Aho

Näyttelyosuus: 5-vuotias ruskea uros. Sopusuhtainen runko. Hyvä pää, riittävät kulmaukset. Vankka selkä, liikkuu hyvin.

Koosuus: Haku: Hyvällä tyyllillä alueella työskennellyt koira, joka myös löytää hyvin riistaa. Ohjattavuus: 1. ohjaus: On hyvin ohjattavissa

tehtävän aikana. 2. ohjaus: Suorittaa myös toisen tehtävän varmasti. Paikallistamiskyky: 1. markk. Muistaa hyvin pudotuksen, nopea nouto. Metsämark. Muistaa hyvin pudotuksen, jonka noutaa nopeasti. 2-markk. Näkee pudotukset, noutaa toisena heitetyn suoraviivaisesti. Unohtaa ensimmäisen pudotuksen täysin. Riistan käsittely: Hyvät otteet ja nopeat palautukset. Passityöskentely: Rauhallinen odotustilanteissa. Muut ominaisuudet: Seuraa hyvin, rauhallinen laukauksissa. Yleisvaikutelma: Hyvän työnnon omaava koira, joka on hyvin ohjattavissa, on myös tehokas hakutyöskentelijä. Suorittaa hyvin myös kaksi ensimmäistä markkeeraustehtävää. Muistamattomuus kaksois-markkeerauksessa vaikuttaa palkintosijaan. **VOI2**

Finaali: Koira suorittaa tänään erinomaisen vesiohjauksen. Markkeeraus/laahausjälki -tehtävässä koira valitettavasti epäonnistuu ja riista jää löytymättä. *Pisteet: 1 + 4 = 5 pistettä.*

6. SE KVA NO KVA Svartalwen's Fria Aska

SE3131611 s. 3.4.2011
(i: Mavisflight Flow-of-Spirits,
e: POHJ KVA FI KVA SE KVA NO KVA
Waternuts Caleigh)
kasv. & om. & ohj. Anna-Lena Wendt, Ruotsi

Näyttelyosuus: 7-vuotias narttu. Kaunis pää ja tummat silmät. Hyvä kaula. Riittävät kulmaukset. Narttumainen pitkä runko. Esitetään hyvin.

Koosuus: Haku: Itsenäisesti hakualueella työskennellyt koira, joka löytää hyvin riistaa molemmilta hakualueilta. Ohjattavuus: 1. ohjaus: Ottaa tehtävän alkuosassa ohjausta hyvin, loppuosassa saisi kuunnella ohjaajaa paremmin. Löytää riistaa, mutta suoritus on melko itsenäinen. 2. Ohjaus: Suoriutuu helposti tehtävästä. Paikallistamiskyky: 1. markk. Näkee pudotuksen, hieman haparoiva muistikuva pudotuksesta. Metsämark. Muistaa pudotuksen melko hyvin. 2-markk. Muistaa molemmat pudotukset, suoraviivaiset noudot. Riistan käsittely: Hyvä. Passityöskentely: Rauhallinen odotustilanteissa. Muut ominaisuudet: Seuraa hyvin. Keskittyy hyvin laukauksiin. Yleisvaikutelma: Hyvän työmoraliin omaava koira, joka suoriutuu kaikista paikallistamistehtävistä vaivattomasti. On myös hyvä hakutyöskentelijä. Ensimmäisen ohjaustehtävän puutteet eivät vaikuta koiran kokonaiskuvaan. **VOII**

Finaali: Vesiohjauksessa ohjaaja antaa koiran suorittaa itsenäisesti tehtävän lopun. Koira epäonnistuu tänään metsämarkkeeraus/laahausjälki tehtävässä ja koe keskeytyy. *Pisteet 1 + 2 = 3 pistettä.*

7. Filurin Fame

FI22287/11 s. 24.2.2011
(i: Sileston Patruuna,
e: FI KVA Zebulons Windy Peg)
kasv. & om. & Ohj. Tiina Pikkuaho

Näyttelyosuus: 7-vuotias narttu. Nätti runko. Kaunis, narttumainen, mutta vahva runko. Hieno ylälinja. Hyvät kulmaukset, kaunis narttumainen pää. Liikkuu kauniisti. Nätti!

Koosuus: Haku: Hyvää itsenäistä hakutyötä tekevä koira, joka liikkuu laajalla alueella. Etsii sekä vesi- että maa-alueilta. Ohjattavuus: 1. ohjaus: saadaan nopeasti veteen. Edettyään lyhyesti nousee rannalle. Saadaan takaisin veteen etenemään hetken aikaa ohjauksessa. Ei ole tänään riittävästi

ohjattavissa, jotta riista saataisiin talteen. 2. Ohjaus: Etenee rantaviivaan, jossa tarvitsee tukea etenemiseen. Tässä toimii moitteetta ja riista saadaan talteen. Paikallistamiskyky: 1. Markk: Saa näköhavainnon, noutaa itsenäisesti ja määrätietoisesti. Metsämarkk. Saa näköhavainnon ja noutaa linnun. 2-markk: Ensimmäisenä heitetystä näköhavainnoista hieman epävarma. Toisen heiton näkee varmasti. Noutaa molemmat suoraviivaisesti. Riistan käsittely: Moitteetonta koko kokeen ajan. Passityöskentely: Rauhallinen. Seuraamistilanteissa vaatii muutaman kerran ohjaajan huomiota. Muut ominaisuudet: Hyvä laukausensietokyky. Yleisvaikutelma: Metsästyskoira, joka on hyvässä yhteistyössä ohjaajansa kanssa. Valitettavasti sen ohjautuvuus ei ole riittävä tällä hetkellä. Muutoin se suorittaa koetta mallikkaasti. **VOI2**

Finaali: Vesiohjaustehtävässä koira ei etene riittävästi pitkälle ja tehtävä jää suorittamatta.

Pisteet: 1 + 1 = 2 pistettä.

8. FI MVA FI TVA FI VPVA Harvahampaan Go For Success

FI40293/09 s. 17.7.2009

(i: Söklustens Chevrolet Impala, e: C.I.B POHJ MVA FI MVA SE MVA NO MVA PMJV-07 HeVW-14 harvahampaan do-did-done) kasv. Mikko Saastamoinen, Hämeenlinna om&ohj. Emmi Kiviluoma, Eurajoki

Näyttelyosuus: 9-vuotias komea herra. Vahva runko. Vahva selkä ja hyvä hännän kiinnitys. Hyvin kulmautunut. Nätit tassut. Hyvän laatuinen turkki. Liikkuu kauniisti. Esitetään hyvin.

Koosuus: Haku: Sitkeä hakutyöskentelijä, joka työskentelee mielellään vesialueella. Löytää myös kuivemmalta maa-alueelta riistaa. Ohjattavuus: 1. ohjaus: Kuuntelee tehtävän alussa hyvin ja etenee melko pitkälle, mutta tottelemattomuutta jälkiosassa ja koira joudutaan kutsumaan pois. 2. ohjaus: Saadaan mukavasti ohjattua riistalle. Paikallistamiskyky: 1. markk. Muistaa hyvin pudotuksen ja suoraviivainen nouto. Metsämarkk. Muistaa hyvin pudotuksen. 2. markk. Muistaa hyvin molemmat pudotukset, joista suoraviivaiset noudot. Riistan käsittely: Hyvät otteet, nopeat palautukset ohjaajalle. Passityöskentely: Rauhallinen odotustilanteissa. Muut ominaisuudet: Seuraa hyvin. Hieman levoton laukauksissa. Yleisvaikutelma: Tehokkaan kuvan itsestään jättänyt koira, joka on hyvä hakutyöskentelijä, joka tekee myös hyvät paikallistamistehtävät kaikissa kolmessa eri paikassa. Ensimmäisen tehtävän vesiohjaus ei onnistu, joka vaikuttaa koiran palkintosijaan. **VOI2**

Finaali: Vesiohjauksessa koira pyrkii palauttamaan häiriönä ollutta kaavetta ja koe keskeytyy.

Pisteet: 1 + 1 = 2 pistettä.

FLATTIMESTARUUS NÄYTTELYOSUUDEN SIOJITTUNEET

1. Buumin Harmless Fool

FI46526/13 s. 26.7.2013

(i: FI MVA FI JVA Eternal Fire Tsaikovskyy, e: FI MVA Buumin Firefox) kasv. Mari Elo & Henna Tuononen om.&ohj. Henna Tuononen

2. C.I.B C.I.E FI MVA SE MVA FI TVA EE MVA IV MVA EE VMVA SE TVA EEVV-17 LTVV-18 EEVV-18 Fowl Reed's Blackpool

FI24426/09 s. 20.4.2009

(i: FIN MVA NO MVA Toffedreams Summit, e: FIN MVA Artnemisflat Galadriel) kasv. Pia Kauppinen om&ohj. Veera Jääskeläinen

3. FI MVA FI TVA Filurin Fink

FI22289/11 s. 24.2.2011

(i: Sileston Patruuna, e: FI KVA Zebulons Windy Peg) kasv. Tiina Pikkuaho, om&ohj. Piritta Pärssinen

4. Filurin Torjoli

FI42529/12 s. 2.7.2012

(i: FI MVA Gunhills Jubilee Sensation, e: FI KVA Zebulons Windy Peg) kasv. Tiina Pikkuaho om&ohj. Minna Mäki-Valkama

5. Filurin Tarina

FI42531/12 s. 2.7.2012

(i: FI MVA Gunhills Jubilee Sensation, e: FI KVA Zebulons Windy Peg) kasv. Tiina Pikkuaho om&ohj. Heli Pitkäjärvi

Flattimestaruus, Juniorimestaruus, Kisälli

Mestaruuskilpailujen tarkoituksena on toimia sileäkarvaisten noutajien katselmuksena "dual purpose"-kehittämistyössä (dual purpose = sekä ulkomuodoltaan että käyttöominaisuuksiltaan rodunomainen). Mestaruuskilpailuissa on sekä näyttely- että koeosuus, ja eniten yhteispisteitä saanut koira voittaa. Näyttelyosuudessa sijoitetaan viisi parasta koira.

Flattimestaruuden karsintakoe käydään noutajien metsästyskokeen virallisina avoimen luokan ja voittajaluokan kokeina. Karsintakokeen tuomarit valitsevat yhdessä Flattimestaruuden finaaliin yhteensä 4-8 koira. Tyypillisesti finaaliin menee muutama paras avoimen luokan ykköstuloksen saanut koira, sekä voittajaluokan parhaimmisto. Finaalissa kaikki starttaavat samalta viivalta, karsintakokeen tuloksia ei oteta enää huomioon.

Juniorimestaruuden käyttökoe on epävirallinen koe, joka vastaa suunnilleen noutajien metsästyskokeen alokasluokkaa. Ikäraja Juniorimestaruudessa on 9-24 kuukautta. Tuomari valitsee kokeen parhaat koirat.

Flatti-Kisälli on kilpailu alokasluokan koirille. Kisällin käyttökoe on virallinen noutajien metsästyskokeen alokasluokan koe. Tuomari asettaa koirat paremmuusjärjestykseen. / Minsu Rauramo

KisälliMestari 2018

Filurin Myrtle – Myrtti

Kuva: Emmi Kiviluoma

Miltä nyt tuntuu?

Tuntuu tosi hienolta. Itselleni melko noviisina noutajaharrastajana tulee nappiin menneestä koesuorituksesta heti olo, että jotain on tullut tehtyä myös oikein, sekä tuo motivaatiota tähdätä pidemmälle.

Minkälaisia tehtäviä kisassa oli?

Omasta mielestäni koe oli todella mukavasti suunniteltu. Koe alkoi kakkosmarkkeerauksella. Ensin heitettiin veneestä avoveteen sorsa, jonka jälkeen käännyttiin täyskäänös ja heitettiin varis pelloilta metsän reunaan. Kääntymisen ja vedessä olevasta sorsasta luopuminen tuotti jonkin verran päänvaivaa koirille. Me olimme Myrtin kanssa harjoitelleet luopumisia lähinnä WT-kokeita silmällä pitäen, joten tämä tehtävä sujui Myrtiltä mukavasti. Markkeeraustehtävän jälkeen tuli melkoisen pitkä seuraaminen polkua pitkin ja lähetys hakuun. Myrtti haki ensin vesialueelta kaksi loppia. Neiti oli kovaa vauhtia laajentamassa hakuaan ohjausriistalle, mutta onneksi totteli hyvin käs-

kyä ja sain Myrtin lähetettyä takaisin oikealle alueelle. Kun hausta oli saatu kaksi ylös seurasi vesiohjaustehtävä. Ohjaus ei ollut pitkä, ehkä n. 30 metriä pienen saarekkeen taakse, lähetys tuli vinoon. Ohjaustehtävän jälkeen siirryttiin takaisin hakualueelle, josta Myrtti toi vielä variksen, pupun sekä yhden lokin ja näin ollen pääsi vielä myöhemmin jäljestämään pupua.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Uskon, että Myrtin suuri halu tehdä töitä ja hyvä yhteistyö mahdollistivat meille kisällimestaruuden voiton. Joukossa oli paljon hienoja koiria, joille toivon hyviä treenejä ja koeonnistumisia!

Minkälainen paikka Kouvolta oli kilpailulle?

Kouvolan maastot mahdollistivat mukavan metsästyksellisen kokeen. Koepaikka oli erittäin yleisöystävällinen ja yleisö pystyi seuraamaan koirakoita koko koesuorituksen ajan. Erityinen plussa oli lyhyt matka autolta koepaikalle.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Myrtti on saanut kuluneen vuoden aikana valtavasti itsevarmuutta ja on nykyisin melkoisen periksiantamaton ja sinnikäs metsästyskoira, mutta kuitenkin sopivan kuuliainen, kunhan ohjaaja muistaa treenatessa kiinnittää huomiota asiaan. Myrtin taskukokokaan ei menoa häitää, suuri persoona pienessä paketissa.

Kuinka paljon harjoittelette?

Riippuu paljon omasta innostuksesta. Toisinaan voi kulua kaksikin viikkoa treenaamatta yhtään mitään ja valetaan koirien kanssa pitkän metsiä miettimättä sen enempää harrastamista. Välillä taas treenikärpänen puree ja innostun treenaamaan useamman kerran viikossa, joskus pariakin kertaa päivässä. Talvella tulee yleensä treenattua melko vähän, kesällä viheltelen saaren rannassa unohtaen treenaamisen täysin, joten kevät ja syksy on meille aktiivisinta treeniaikaa. Ennen kisällä treenattiin pari viikkoa melkoisen ahkerasti; pilli kulki mukana jokaisella lenkillä ja treenailtiin pillitottelevaisuutta, sekä markkeeraus- ja ohjaustehtäviä muutaman kerran viikossa. Nyt syksyllä pääsemme onneksi osallistumaan ohjattuihin treeneihin, joten pysyy rytmi yllä.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Myrtiltä on tapana huomioida erityisen hyvin kaikki ympärillä oleva sekä lisäksi vahva usko, että on aina oikeassa riistojen sijainnin suhteen, joten meille ehkä vaikein asia treenata on ollut ohjaukset ja se, että Myrtti uskoo myös minun tietävän, mikä on ohjaustehtävän määrän. Edelleen usein keskustellaan aiheesta kumpi tietää asiat paremmin ja tulemme varmasti keskustelemaan aiheesta vielä paljon.

Mihin keskitytte treeneissä?

Ennen kisällä halusin kiinnittää huomiota minun ja Myrtin väliseen yhteistyöhön ja siihen, että toimimme tiiminä. En ollut kovinkaan huolissani siitä, kykeneekö Myrtti suorittamaan tehtävät, vaan halusin mahdollisimman paljon vahvistaa sitä, että Myrtti malttaa mielensä ja pitää korvat auki.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

En osaa sanoa mikä oli mieleenpainuvuin hetki. Koko päivä oli heti alusta asti mieleenpainuva jo matkasta koepaikalle asti. Ennen koepaikkaa tuli vastaan tarhastaan karannut hevonen, joka oli saatava takaisin kotiin ennen kuin matkaa pystyi jatkamaan. Koe oli Myrtin toinen NOME-B-koe, joten oli hienoa päästä jäljelle, ja onnistuneen jäljen jälkeen olo oli vielä mahtavampi. Kisällimestaruuden voitto oli siis super iso kirsikka jo ennestään mahtavan kunkun päällä.

Maija Valtonen

KISÄLLI 2018 TULOKSET

Tuomarit: näyttelyosuus Kirsi Koljonen ja koeosuus Anu Mikkola

1. skn Filurin Myrtle

om. Maija Valtonen ja Tiina Pikkuaho
ohj. Maija Valtonen

Näyttelyosuus: 2,5 –vuotias pienikokoinen narttu. Hyvä eturinta. Hyvät kulmaukset edessä ja takaa. Erinomainen ylälinja ja hännän kiinnitys. Leikkaava purenta. Kaunis pää. Hyvät käpälät. Liikkuu erinomaisesti sivulta, edestä ja takaa. Esitetään kauniisti. Kesäkarvassa. 1 piste

Koeosuus: Haku: Koira löytää riistaa vähäeleisesti ja tehokkaasti sekä maa- että vesialueelta. Ohjattavuus: Tehtävä suoritetaan hyvässä yhteistyössä. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa ne suoraviivaisesti. Riistan käsittely: Hyvät otteet ja luovutukset. Passityöskentely: Ohjaajansa hyvässä hallinnassa. Jäljestämiskyky: Koira suorittaa varman kanijäljen. Muut ominaisuudet: Päästä pienen äänen markkeeraustehtävän yhteydessä. Yleisvaikutelma: Tehokkaasti ja vaivattomasti kokeen tehtävät suoritannut metsästyskoira, jota ohjataan miellyttävästi.

ALO 1 = 12 pistettä ja koeosuuden paras 2 lisäpistettä, yhteensä 15 pistettä

2. skn Flatkiss Halloween Slickchick

om. & ohj. Nina Leino

Näyttelyosuus: 3,5–vuotias erittäin kaunis narttu. Kaunis pää. Hyvin kulmautunut edestä ja takaa. Hyvä kaula ja eturinta. Hyvät käpälät. Liikkuu erittäin hyvin edestä, takaa ja sivulta. Hyvä selkälinja. Erinomainen hännänkiinnitys ja käyttö. Hyvässä karvassa ja esitetään kauniisti.

Sijoitus 1. = 6 pistettä

Koeosuus: Haku: Koira liikkuu alueella laajalti ja eleettömästi löytäen tehokkaasti riistaa. Ohjattavuus: Koira ohjataan yhteistyössä riistalle. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset. Variksen koira markkeeraa liian pitkäksi ja ajautuu alueelta ulos vainuten ohjausriistan, jonka noutaa. Uusintalähetyksellä varis löytyy haunomaisesti ja sorsa suoraviivaisesti. Riistan käsittely: Hyvät otteet ja luovutukset. Passityöskentely: Ohjaajansa hallinnassa. Jäljestämiskyky: Muut ominaisuudet: Käyttää vainuaan hyvin tehokkaasti. Yleisvaikutelma: Tehokkaasti ja eleettömästi hyvällä vainulla riistaa löytävä metsästyskoira, jota ohjataan hillitysti. Tekee hienoa hakuja ja on hyvin ohjattavissa. Ongelmat markkeeraustehtävissä vaikuttavat palkintosijaan.

ALO 2 = 9 pistettä, yhteensä 15 pistettä

3. sku Gilliam's Gold Extraordinary

om. & ohj. Veijo Sarinko

Näyttelyosuus: 3-vuotias uros. Niukasti kulmautunut. Riittävä raajaluusto. Niukka rungon syvyys. Liikkuu hyvin sivulta, edestä ja takaa. Hyvä kaula. Kaunis pää, jossa hieman alas kiinnittyneet korvat. Kesäkarvassa. Antaa pentumaisen vaikutteen. 1 piste

Koeosuus: Haku: Koira aloittaa haun tehokkaasti ja kattaa aluetta mukavasti. Haun keskivaiheen lievän notkahduksen jälkeen työvire ja teho ovat jälleen noususuhdanteisia. Ohjattavuus: Ohjaaja tukee koira oikeissa kohdissa ja riista saadaan talteen. Paikallistamiskyky: Koira havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa ne itsenäisesti ja suoraviivaisesti. Riistankäsittely: Pehmeät otteet, siistit luovutukset. Passityöskentely: Rauhallinen, ohjaa-

jansa hallittavissa. Jäljestämiskyky: Koira suorittaa varman kanijälkitehtävän. Muut ominaisuudet: Yleisvaikutelma: Ohjaaja ja koira toimivat hyvässä yhteistyössä läpi koko kokeen tehtävien. Haun tehon lievä aaltoilu ei vaikuta palkintosijaan.

ALO 1 = 12 pistettä, yhteensä 13 pistettä

4. skn Noanarkin Formica Fusca

om. Kaija Leinonen ohj. Akane Miura

Näyttelyosuus: 2-vuotias narttu. Kaunis pää, jossa hieman vaaleat silmät. Erinomainen kaula. Kulmautunut hyvin edestä ja takaa. Hyvä ylälinja ja hännän kiinnitys. Leikkaava purenta. Liikkuu erittäin hyvin sivusta, edestä ja takaa. Hyvät käpälät. Esiintyy hyvin.

Sijoitus 5. = 2 pistettä

Koeosuus: Haku: Koira aloittaa haun tyhjentämällä maa-alueen ja kattaa hienosti myös vesialuetta, on tehokas. Ohjattavuus: Riista saadaan talteen hyvässä yhteistyössä. Paikallistamiskyky: Koira havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa variksen suoraviivaisesti. Sen syvyyskäsitely ja itseluottamus pettävät ja lokki jää noutamatta. Riistan käsittely: Erinomaiset otteet ja luovutukset. Passityöskentely: Hyvin ohjaajansa hallinnassa. Jäljestämiskyky: Muut ominaisuudet: Hyvä vainunkäyttäjänä ja riistanlöytäjänä. Yleisvaikutelma: Tehokkaasti riistaa löytävä, hienossa yhteistyössä toimiva metsästyskoira, jonka haku on tuloksekasta. Ohjaus yhteistyössä suoritettu ja riistan käsittely moitteetonta. Markkeeraustehtävän ongelma vaikuttaa valitettavasti palkintosijaan.

ALO 2 = 9 pistettä, yhteensä 11 pistettä

LISÄKSI KISÄLLIN NÄYTTELY-OSUUDESSA SJOITTUNEET:

Näyttelyn toinen:

Skn Black Hugh's Woodstock Nightstar

om. & ohj. Pauliina Mäkelä

Näyttelyosuus: 3-vuotias kookas narttu. Erinomainen pää. Hyvä kaula. Hyvät kulmaukset edessä ja takaa. Erinomaiset käpälät. Hyvä selkälinja. Liikkuu hyvin edestä, takaa ja sivusta. Hyvä hännän kiinnitys & käyttö. Esitetään kauniisti.

Sijoitus 2. = 5 pistettä

Koeosuus: Haku: Koiran haun teho aaltoilee ja saisi olla järjestelmällisempää ja keskittyneempää. Löytää kuitenkin riittävästi riistaa. Ohjattavuus: Ohjaustehtävän alussa koira on hyvin itsepäinen. Tehtävä saadaan suoritettua uusintalähetyksellä. Paikallistamiskyky: Koira havaitsee molemmat pudotukset. Noutaa maamarkkeerauksen itsenäisesti, mutta keskittämiskyky ei riitä vesinoudon suorittamiseen. Riistan käsittely: Hyvät otteet ja luovutukset. Passityöskentely: Rauhallinen, ohjaajansa hallinnassa. Jäljestämiskyky: Muut ominaisuudet: Yleisvaikutelma: Koiran koko suoritusta leimaa hienoinen keskittämiskyvyn puute. Se suoritaa hyväksytyt ohjaus- ja hakutehtävät, joiden pienet puutteet yhdessä epäonnistuneen markkeerauksen kanssa vaikuttavat palkintosijaan.

ALO 3 = 6 pistettä, yhteensä 11 pistettä

Näyttelyn kolmas:

skn Flatkiss Glitter Girl

om. & ohj. Annakaisa Ventomäki

Näyttelyosuus: 5-vuotias erittäin kaunis narttu. Erittäin hyvä ylälinja ja hännän kiinnitys. Erinomainen kaula. Kaunis pää, jossa hieman vaaleahkot silmät. Hyvät käpälät. Liikkuu erinomaisesti sivulta ja takaa, hieman löysästi edestä. Hyvä karvanlaatu, esitetään kauniisti. Sijoitus 3. = 4 pistettä

Koeosuus: Haku: Haun lähdeyttä käyntiin koira liikkuu vaivattomasti alueella ja löytää sieltä riistaa. Ohjattavuus: Koira on yhteistyössä ja riista saadaan talteen. Paikallistamiskyky: Koiralla on havainto molemmista pudotuksista, mutta sen keskittämiskyky pettää. Varis löytyy toisella läheyyksellä. Riistan käsittely: Koira järjestelee riistoja palautuksen aikana ja sylkää riistat maahan. Kaikki luovutukset epäonnistuvat ja koe keskeytyy. Passityöskentely: Rauhallinen, ohjaajansa hallinnassa. Jäljestämiskyky: Muut ominaisuudet: Yleisvaikutelma: Rauhallinen, ohjaajansa kanssa yhteistyötä tekevä, luovutuksia lukuun ottamatta. Toimiva koira, jonka parasta antia tänään on haun alkuosa ja ohjaustehtävä. Markkeerauksessa koiran muisti on hatara ja tehtävä jää suorittamatta. Valitettavasti koe keskeytyy kaikkien luovutusten epäonnistuttua.

ALO 0 = 1 piste, yhteensä 5 pistettä

Näyttelyn neljäs:

sku Black Mica's Less Is More

om. & ohj. Jaana Rätty

Näyttelyosuus: 4-vuotias uros. Riittävät kulmaukset edessä. Hyvin kulmautunut takaa. Hyvä kaula. Erittäin kaunis pää. Hyvä selkälinja. Liikkuu hyvin. Nostaa hieman häntää liikkeessä. Hyvä hännän käyttö. Hyvä karva ja esitetään kauniisti.

Sijoitus 4. = 3 pistettä

Koeosuus: Haku: Ohjattavuus: Paikallistamiskyky: Koira havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa vesilinnun suoraviivaisesti. Muistaa myös variksen putoamispaikan mille päädyttyään kieri ja pyörii variksen päällä. Riistan käsittely: Järjestelee sorsaa palautuksessa ja kieri variksen päällä. Ote on pehmeä. Passityöskentely: Ohjaajansa hallinnassa. Jäljestämiskyky: Muut ominaisuudet: Yleisvaikutelma: Suoraviivaiset markkeerausnoudot tehnyt koira, jonka koe keskeytyy jälkimmäisen noudon variksen päällä kierimiseen.

ALO 0 = 1 piste, yhteensä 4 pistettä

Näyttelyn kuudes:

sku Celtair Storytime

om. Jani Virtanen ja Tina Hietala

ohj. Jani Virtanen

Näyttelyosuus: 4-vuotias narttu, hyvän kokoinen. Hyvin kulmautunut edestä ja takaa. Hyvät käpälät. Kaunis pää, jossa hieman vaaleat silmät. Liikkuu erittäin hyvin edestä, sivusta ja takaa. Hyvä turkinlaatu. Esitetään kauniisti.

Sijoitus 6. = 1 piste

Koeosuus: Haku: Ohjattavuus: Paikallistamiskyky: Ohjaajalla on vaikeuksia saada koira seuraamaan maahettoa, jonka se kuitenkin silmäkulmastaan näkee ja noutaa. Vesinouto on suoraviivainen, mutta koira jättää sorsan palautuksen kesken mikä keskeyttää kokeen. Riistan käsittely: Ote ja luovutus variksesta ok. Sorsan nouto-ote ok, palautus jää kesken. Passityöskentely: Ohjaajalla on vaikeuksia koiran suuntaamisessa markkeeraustehtävissä. Jäljestämiskyky: Muut ominaisuudet: Koira päästää hieman ääntä markkeeraustehtävissä. Yleisvaikutelma: Innokkaan olinen ja työskentelyhaluinen koira, joka markkeeraustehtävissä onnistuu noudoissa, jotka ovat suoraviivaiset, mutta sorsan palautus jää kesken, mihin koe keskeytyy.

ALO 0 = 1 piste, yhteensä 2 pistettä

JunioriMestari 2018

Susedalens Tikka Pull The Trigger – Martina

Millaisesta koirasta tulee Junnumestari?

Juniorimestaruudesta kisaavat nuoret, 9-24 kk ikäiset flatit. Koiralla ei tarvitse välttämättä olla aikaisempaa koekokemusta edes taippareista osallistuakseen Junnumestaruuteen, mutta sen olisi hyvä olla kuitenkin jossain määrin tottunut kokeenomaisiin tilanteisiin, vieraisiin ihmisiin, hajuihin, laukauksiin, yms. sekä liikkumaan luontevasti erilaissa maastoissa. Nuorien koirien kyseessä ollessa ns. varhaiskypsyydestä on etua, mutta se ei ole kaikki kaikessa. Ennen kaikkea koiralla tulisi olla luontaisesti vahva metsästysvietti, halu pyrkiä sitkeästi riistalle ja poimia se talteen, koska sitä tullaan tarvitsemaan hyvältä noutajalta myös käytännön metsästyksessä. Lisäksi tarvitaan riittävästi itseluottamusta ja rohkeutta. Näitä ominaisuuksia mitataan varsinkin hakutehtävässä, mutta ne näkyvät myös muilla osa-alueilla ja usein korvaavat monta mahdollista pienempää puutetta. Myös hyvä markkeerauskyky samoin kuin hyvä riistankäsittely ovat pitkälti luontaisia ominaisuuksia, jotka helpottavat tietä mestariksi, vaikkakin harjoittelu auttaa näissäkin asioissa. Hallittavuutta, ohjattavuutta ja yhteistyötä tarvitaan myös siinä määrin, että ”paketti” pysyy kasassa, kilpailusta kun on kyse, mutta nuorien koirien kohdalla näitä ei kuitenkaan tulisi painottaa liiaksi. Ja toki koiran tulee täyttää myös rotumääritelmä luonteensa ja ulkonäkönsä puolesta. Mitä lähempänä ihannetyyppeä se näiltä osin on, sen parempi. / *Mika Toskala*

”Miltä nyt tuntuu?”

Nyt tuntuu kyllä hyvältä. Olen onnellinen, että onnistuttiin meidän koesuorituksessa ja tietenkin näyttelyosuuden menestys oli myös hienoa. Iloa tuotti myös muiden onnistumiset.

Minkälaisia tehtäviä kisassa oli?

Juniorimestaruuden koeosuudessa oli alokasluokan tasoisia tehtäviä. Koe alkoi haulla, josta otettiin ensin yksi riista pois, sitten tuli kaksoismarkkeeraus, joista toinen riista heitettiin veneestä veteen ja toinen maalle. Siirryttiin haakuun, josta otettiin yksi riista ja sen jälkeen vesiohjaus, jonka jälkeen hakua. Markkeeraus- ja ohjaustehtävät olivat perustehtäviä. Haussa oli seitsemän riistaa, joista kanilla oli vedetty jälki. Haku oli ehkä haastavin tehtävistä lämpimässä kelissä.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Martina teki omalla tasollaan töitä kokeessa. Se suoritti suoraviivaiset noudot markkeerauksissa ja ohjauksessa, hakua se teki laajalla alueella, se oli myös rauhallinen siirtymässä ja laukausten aikana. Selkeästi hyvät suoritukset tekivät myös Jori ja Sieppo sekä Laura ja Tuike. Näiden kolmen koirakon ajattelin sijoittuvan korkealle. Jori ja Sieppo tekivät nähdäkseni virheetöntä työtä ja heillä haku oli hieman meitä tehokkaampaa, Lauran Tuike teki myös hyvää työtä ja suoritti kokeen helpon näköisesti. Koeosuuden sijoitukset menivät niin kuin ajattelinkin, eli Jori ja Sieppo sijoituivat koeosuudella meidän ohitse. Martina voitti näyttelyosuuden, joten se sijoittui sitten juniorimestaruudessa ensimmäiseksi.

Millainen paikka Kouvola oli kilpailulle?

Kokeen järjestelyt toimivat loistavasti. Koepaikka oli sopiva ja tehtävät juniorimestaruuteen hyväntasoisia. Keskuspaikalla toimi kanttiini josta sai evästä ja virvokkeita, ja ainakin pan-nukakku oli erinomaista. Ainut miinus oli aika lämmin sää ja pitkä matka Ouluun.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Martinalla on paljon hyviä ominaisuuksia. Eniten arvostan sen hyvää hermorakennetta. Se pystyy rauhoittumaan ja keskittymään häiriöl-

Kuva: Annamari Salminen

lisissäkin tilanteissa. Muutakin kehuttavaa Martinassa on, sillä on noutajalle sopiva riistavietti ja se haluaa olla yhteistyössä, joten sitä on ollut helppo kouluttaa.

Kuinka paljon harjoittelette?

Me harjoitellaan vaihtelevasti riippuen siitä, mitä muuta on meneillään, miten on aikaa ja huvittaako ohjaajaa, ja kyllä kelikin sanelee oman osansa tässä asiassa. Nyt kesäkaudella olen tehnyt noutoharjoituksia 1-2 kertaa viikossa. Talvikaudella treenaamme paljon vähemmän nomea.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Martinan kanssa ei oikein ole vielä tullut hirveän vaikeita asioita eteen. Se on tosi kiva treenikaveri. Ehkä hankalinta on olla itse aina johdonmukainen ja järjestelmällinen koiran kouluttamisessa.

Mihin keskitytte treeneissä?

Ohjauksen opettamisessa on minusta eniten työtä. Ja siinä tasapainossa, että koira luottaa

ohjaajaan, mutta myös itseensä ja omaan tekemiseensä. Vireen hallintaan keskityn jonkin verran: rauhallinen passityö, seuraaminen, odottaminen, luovuttaminen, mutta iloinen ja vauhdikas tekeminen. Jälkimmäinen helppo, rauhallisuus taas vaatii järjestelmällistä harjoittelua.

Kaikista eniten töitä teettää kuitenkin asioiden miettiminen – miten koira saadaan suorittamaan niin kuin haluan, miksi koira tekee niin kuin tekee, miten saadaan se ymmärtämään asiat niin kuin toivoisin ja koiralle sopivien haastavien harjoitusten suunnitteleminen.

Treenaan mielellään kaverin kanssa, saan sopivasti häiriötä muista koirista meille ja yhdessä miettiminen ja suunnittelu on kivempaa. Jonkun pitää heittää myös ne markkeeraukset. Hyvä treenikaveri on kallisarvoinen!

Mikä oli mieleenpainuvien hetki kisassa?

Hetkenä palkintojenjako oli mieleenpainuva. Molemmat voittajat, kisällä ja juniorimestari, ovat vähän niinkuin meidän porukkaa ja vieläpä sisarpuolet.

Tiina Pikkuaho

JUNIORIMESTARUUSTULOKSET

Tuomarit: näyttelyosuus Heli Siikonen ja koeosuus Mika Toskala

1. Juniorimestari 2018

skn Susedalens Tikka Pull The Trigger

om. & ohj. Tiina Pikkuaho

Näyttelyosuus: 58 cm Hyväkokoinen, lupaava nuori narttu. Kaunis nartun pää ja ilme. Erinomainen kaula ja eturinta. Erinomaiset takakulmaukset ja suora edestä. Erinomainen runko ikäisekseen. Hyvä luusto. Liikkuu hyvällä askeleella. Erinomainen karvapeite. Miellyttävä käytös. *Sijoitus 1. = 6 pistettä. Wilman Vaasi - Näyttelyosion kaunein*

Koeosuus: Haku: Liikkuu vauhdikkaasti laajalla alueella löytäen nopeasti riistoja. Tekee hyvää ja tehokasta hakua. Ohjattavuus: Nopea, suoraviivainen suoritus. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa ne itsenäisesti. Riistankäsittely: Spontaanit ylösotot ja hyvät otteet riistoista. Suoraviivaiset palautukset käteen. Muut ominaisuudet: Rauhallinen laukausten aikana. Hyvässä yhteistyössä ohjaajansa kanssa. Yleisvaikutelma: Hyvällä vauhdilla työskentelevä koira, joka suoriutuu vaivatta kaikista sille annetuista tehtävistä. *Sijoitus 2. = 10 pistettä, yhteensä 16 pistettä*

2. sku Biehkan Bruichladdich

om. & ohj. Jori Saastamoinen

Näyttelyosuus: 62 cm Toinen kives puuttuu. Tasapurenta. Koon ylärajoilla oleva uros, jolla hyvä pään pituus. Otsapenger saisi olla selvempi. Erinomainen kaula ja eturinta. Hyvin kulmautunut takaa, suora edestä. Runko ikäisekseen kehittymätön. Kyljissä saisi olla enemmän kaarevuutta. Luisu lantio. Liikkuu hyvällä askeleella, hieman löysästi edestä. Liikkeessä ylpeä hännästään. Lupaava karvapeite. Miellyttävä käytös. *1 piste.*

Koeosuus: Haku: Koira tekee erinomaista, itsenäistä hakutyötä koko tehtävän ajan. Ohjattavuus: Koira ohjataan helposti riistalle. Paikallistamiskyky: Maalle pudotuksesta koiralla hieman heikko mielikuva, mutta noutaa sen itsenäisesti, samoin kuin vesiriistanakin. Riistankäsittely: Moitteetonta. Muut ominaisuudet: Erinomaisessa yhteistyössä ohjaajansa kanssa. Rauhallinen ja tarkkaavainen laukausten aikana. Yleisvaikutelma: Miellyttävästi ja eleettömästi ohjattu koira, joka suoriutuu hienosti kaikista kokeen tehtävistä.

Sijoitus 1. = 12 pistettä + 2, yhteensä 15 pistettä

Koeosuuden paras: Musta varis

Koeosuuden paras yhteistyö: Viltin malja

3. skn Flatterhaft Lapin Kulta

om. & ohj. Laura Ranki

Näyttelyosuus: 57 cm Hyväkokoinen, erinomainen nuori narttu. Kaunis narttumainen pää ja ilme. Ok purenta. Hyvä eturinta. Ikäisekseen jo hyvin kehittynyt runko. Erinomaisesti kulmautunut takaa, suora edestä. Hyvät etukäpälät. Liikkuu erinomaisella askelpituudella, hieman löysästi edestä. Kaunis ruskea väri. Reipas käytös.

Sijoitus 3. = 4 pistettä

Koeosuus: Haku: Tekee itsenäistä, laajaa hakutyötä koko tehtävän ajan. Löytää hyvin riistaa. Ohjattavuus: Ohjataan suoraviivaisesti riistalle. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa ne itsenäisesti. Riistankäsittely: Hyvät ja varmat otteet linnuista. Palauttaa käteen, yhdestä lokista löysä ote, jota korjaa päästyään rantaviivaan. Muut ominaisuudet: Hyvässä yhteistyössä ohjaajansa kanssa. Rauhallinen laukausten ja siirtymien aikana. Yleisvaikutelma: Miellyttävästi ohjattu koira, joka antaa itsestään tehokkaan kuvan.

Kuva: Annamari Salminen

Suoriutuu helposti kokeen kaikista tehtävistä.

Sijoitus 3. = 8 pistettä, yhteensä 12 pistettä

4. skn Celtair Prunaprisma

om. & ohj. Kari Husso

Näyttelyosuus: 59 cm Koon ylärajoilla oleva, kaunisraaminen narttu. Hyvä pään pituus, mutta otsapenger saisi olla selvempi. Tiukka purenta. Erinomainen kaula ja eturinta. Erinomainen luusto. Voimakkaasti kulmautunut takaa ja suora edestä. Erinomainen runko ikäisekseen. Liikkuu erinomaisesti. Erinomainen karvapeite. Miellyttävä käytös. *Sijoitus 2. = 5 pistettä*

Koeosuus: Haku: Koira liikkuu vauhdikkaasti laajalla alueella ja tekee hyvää ja itsenäistä hakua. Ohjattavuus: Hyvä suoraviivainen suoritus. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset. Noutaa maariistan suoraviivaisesti. Vesipudotukselle koira lähtee ensin maalle, mutta lopulta etenee itsenäisesti riistalle. Riistankäsittely: Pehmeät otteet riistoista. Palauttaa suoraviivaisesti, mutta pudottaa muutaman riistan ohjaajan jalkoihin. Muut ominaisuudet: Rauhallinen laukausten aikana. Hyvässä yhteistyössä ohjaajansa kanssa. Yleisvaikutelma: Hyvällä vauhdilla työskentelevä koira, joka on tehokas kaikissa sille annetuissa tehtävissä. Hyvää kokonaiskuvaa himmentää hieman pienet puutteet riistankäsittelyssä ja paikallistamistehtävässä. *Sijoitus 4. = 6 pistettä, yhteensä 11 pistettä*

5. sku Actualis Sweet Ore

om. Tiina Pikkuaho, om. & ohj. Johanna Rotko

Näyttelyosuus: 59 cm Hyväkokoinen nuori uros, jolla lupaava uroksen pää ja ilme. Lyhyt kaula. Selvä eturinta. Pysty lapa. Riittävä luusto. Ikäisekseen hyvä runko. Pitkä lanneosa. Niukat kulmaukset. Takaa liikkuu riittävällä askelpituudella. Hieman löysästi edestä. Erinomainen karvapeite.

Sijoitus 6. = 1 piste

Koeosuus: Haku: Hakee hyvällä vauhdilla ja laajalla alueella. Löytää hyvin riistaa. Ohjattavuus: Ohjataan suoraviivaisesti riistalle. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa ne itsenäisesti. Riistankäsittely: Pääosin hyvät otteet, ajoittain hieman löysä ote. Pudottaa osan riistoista ohjaajan jalkoihin. Muut ominaisuudet: Tarkkaavainen laukausten aikana, hieman levoton siirtymissä. Yleisvaikutelma: Innokkaan ja vauhdikkaan oloinen koira, joka suoriutuu kokeen tehtävistä mukavalla tavalla. Hyvää yleiskuvaa himmentää hieman pienet puutteet riistankäsittelyssä ja lievä levottomuus.

Sijoitus 5. = 4 pistettä, yhteensä 5 pistettä

6. skn Biehkan Clynelish

om. & ohj. Tiina Hietala & Jani Virtanen

Näyttelyosuus: 58 cm Hyväkokoinen narttu, jolla hyvät mittasuhteet. Lupaava nartun pää ja ilme. Hyvä eturinta. Erinomaiset takakulmaukset. Suora edestä. Erinomainen runko ikäisekseen. Hienot käpälät. Liikkuu erinomaisella askeleella. Erinomainen karvapeite. Miellyttävä käytös. *Sijoitus 4. = 3 pistettä*

Koeosuus: Haku: Tekee hyvää ja laaja-alaista hakua kunnes repii lokin. Ohjattavuus: Etenee aluksi rantaviivaa, mutta saadaan käännettyä vesialueelle ja riistalle. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa ne itsenäisesti. Riistankäsittely: Maariistoista hyvät otteet, samoin ensimmäisistä lokeista. Haun yhteydessä repii kaksi loppia. Muut ominaisuudet: Rauhallinen laukausten aikana. Hyvä seuraaminen. Yleisvaikutelma: Koira, joka suorittaa hyvin ohjaus- ja paikallistamistehtävät, sekä tekee hyvää hakua. Rikkoo kuitenkin kaksi loppia haun edetessä ja koe keskeytyy. *1 piste, yhteensä 4 pistettä*

6. sku Emkristina's Leafhopper

om. & ohj. Veijo Sarinko

Näyttelyosuus: 62 cm Koon ylärajoilla oleva uros. Lyhyt rintalasta. Kaunis uroksen pää. Ok purenta. Hieman vaaleat silmät. Erinomainen eturinta. Hyvä luusto. Erinomaisesti kulmautunut takaa, suora edestä. Rungon tulee kehittyä, mutta lupaava muoto. Erinomainen ylälinja. Liikkuu erinomaisella askeleella. Voisi olla kotona ruoka-aikana. Lupaava, mutta tällä hetkellä runkoa ei ole edes ikään nähden riittävästi. *Sijoitus 5. = 2 pistettä*

Koeosuus: Haku: Aloittaa haun erittäin vauhdikkaasti löytäen nopeasti riistoja. Tehtävän edetessä palailee joitakin kertoja tyhjänä, mutta kokonaisuudessaan kuitenkin tekee hyvää hakua. Ohjattavuus: Etenee alussa rantaviivaa, mutta kääntyy sieltä veteen ja riistalle ohjattuna. Paikallistamiskyky: Havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa ne itsenäisesti. Riistankäsittely: Lokeista hyvät otteet, samoin fasaanista ja kanista. Variksista tiukat otteet. Pallottelee markkeerausvarista. Pudottaa palauttaessa riistan ohjaajan jalkoihin. Muut ominaisuudet: Kiinnostunut laukauksista. Hieman levoton siirtymissä. Yleisvaikutelma: Vauhdikas koira, joka suorittaa kokeen kaikki tehtävät mukavalla tavalla. Puutteet riistan käsittelyssä heikentää muuten hyvää yleiskuvaa.

Sijoitus 6. = 2 pistettä, yhteensä 4 pistettä

Pelastuskoiratoimintaa flatin kanssa – pennusta pelastuskoiraksi

Pelastuskoiratoiminta on sekä harrastus että vapaaehtoistyötä, ja flatin ominaisuudet itsenäisenä ja työntoisena koirana palvelevat toimintaa erinomaisesti. Toiminta on sinällään palkitsevaa flatille, joka metsästyskoirana on luontainen nenäkäyttävä. Pennun koulutus aloitetaan ympäristö-, hallittavuus- ja lajiharjoituksilla, ja harjoituksia asteittain vaikeuttamalla edetään kokeisiin. Päästäkseen hälytysryhmään myös koiran ohjaajalta vaaditaan laajaa kouluttautumista.

Pelastuskoiran tulee osata toimia erilaisissa maastoissa. Kuvassa Rita (Heilurihännän I Love Love) ilmaisee maalimestä raunioradalla

Mitä pelastuskoiratoiminta on?

Pelastuskoiratoimintaa voi harrastaa kahden liiton alla, mutta päämäärä on sama: kouluttaa koira Vapaaehtoisen pelastuspalvelun riveihin käytettäväksi viranomaisten johtamissa kadonneiden henkilöiden etsinnöissä. Pelastuskoira etsii ihmisiä erilaisista maastoista ilma- ja maavainua käyttäen. Koiran on hallittava kaksi lajia, haku ja jälki, ja sovellettava niitä tilanteen mukaan.

Todelliset etsinnät saattavat venyä kestoiltaan useammaksi tunniksi, ja jatkua useina peräkkäisinä päivinä. Lisäksi pelastuskoiraa käytetään usein haastavimmissa maastoissa, jotka pelkästään ihmisvoimin etsimällä olisivat liian hitaita tarkistaa. Koirakolta vaaditaan siis hyvää kestävyyttä. Monesti etsinnät sijoittuvat myös yöaikaan. Etsinnän venyessä ja lyhyillä yöunilla ohjaajan keskittymiskyky saattaa herpaantua, jolloin tarvitaan koira, joka kykenee

itsenäisiin ratkaisuihin myös ilman ohjaajan tukea.

Flatti pelastuskoirana

Flatti päästää ohjaajan monella tavalla koulutuksellisesti helpommalla kuin moni muu rotu, sillä rodulla on valmiiksi paljon ominaisuuksia, joista pelastuskoiraa koulutettaessa on hyötyä. Metsästyskäyttöön jalostetut ominaisuudet palvelevat hyvin myös pelastus-

koiran tehtävissä. Flatti on luontainen nenäkäyttävä, ja sopiikin siksi sekä haku- että jälkityöskentelyyn. Vaikka flattia on tyypillisesti helppo motivoida sekä ruualla että leluilla, toimii etsiminen usein parhaana palkkana. Lisäksi rotu on sosiaalinen, ja koirat suhtautuvat luontaisesti hyvin tuntemattomiin ihmisiin.

Sinnikkyys on ehdottomasti yksi flatin parhaista puolista pelastuskoiratoiminnassa. Sinnikäs koira ei jätä tehtävää kesken. Tyypillisesti sileäkarvaiset noutajat ovat myös itsenäisiä, jolloin ne kykenevät ratkaisemaan tilanteita ilman ohjaajan apua ja tukea. Myös flatin rakenne palvelee toiminnan vaatimuksia. Rakenteeltaan rotu on vahvalihaksinen, mutta kevytrakenteinen. Flatti liikkuu säästeliäästi raskaassakin maastossa, ja jaksaa näin tehdä tuntien ajan aktiivista etsintää.

Itselläni on kolme flattia, joista kaksi on valmiita pelastuskoiria. Aloitin harrastuksen aikanaan Ritan (Heilurihännän I Love Love) kanssa sen ollessa vuoden ikäinen. Rita on erittäin itsenäinen ja työntoinen koira, jonka takia sen kahlitseminen tiukkaa hallittavuutta vaativiin lajeihin oli haastavaa. Pelastuskoiratoiminnassa sen ominaisuudet pääsivät oikeuksiinsa, ja nopeasti koira veikin aloittelevaa ohjaajaa mukanaan. Yhteisen lajin löydyttyä palaset myös muissa lajeissa alkoivat loksahdella kohdilleen. Kokeet läpäistiin nopeasti, ja 3-vuotiaana Rita toimi hälytysryhmässä. Tällä hetkellä Rita on toiminut pelastuskoiran tehtävissä kuusi vuotta.

Pennun alkukoulutus

Pelastuskoirapennun kanssa ympäristö- ja sosiaalisharjoitusten rooli korostuu. Pennun pitäisi ensimmäisten viikkojen aikana päästä tutustumaan mahdollisimman monenlaisiin tilanteisiin, jotta se tottuisi niihin. Koiran tulee tutustua mahdollisimman monipuolisesti erilaisiin alustoihin, ympäristöihin, ihmisiin ja tilanteisiin. Nuorimman koirani Rihlan (Palokallion Valkyria) tullessa kävimme ensimmäisen kuukauden aikana mm. betonitehtaalla, raunioradalla, jätevedenpuhdistamolla, teollisuusvarikolla, taajamassa, matkustimme metrolla, ratikalla ja junalla sekä tutustuimme eri ikäisiin miehiin ja naisiin. Kolmen kuukauden ikäisenä kävimme jopa nosterilla, joka nosti meidät 18 metrin korkeuteen.

Koska etsiminen sinällään on koiralle erittäin palkitsevaa, ei kannata unohtaa hallittavuuden kouluttamista. Seuraamis- ja paikallaoloharjoitukset kannattaakin aloittaa heti pennun kanssa. Kokeissa hallittavuus testataan metsässä ennen maastoon pääsyä.

Koiralle pitää valita ilmaisu, jolla se kertoo löytäneensä kadonneen. Ilmaisuja on kolme: rulla-, haukku- ja kertova ilmaisu. Rullailmaisussa koira nostaa kadonneen löydettyään kaulassaan roikkuvan ilmaisurullan suuhunsa, ja tuo sen ohjaajalleen. Käskystä koira luovuttaa rullan ohjaajalle, ja vie sitten ohjaajan takaisin kadonneen luokse. Rullailmaisun pohjalla on

siis noutoliike, jolloin noutajan ominaisuudet tukevat sitä hyvin. Haukkuilmaisussa koira jää kadonneen luokse haukkumaan, kunnes ohjaaja saapuu paikalle. Haukkuvan koiran ilmaisukoulutus aloitetaan yleensä myöhemmin, kun koira on ehtinyt kasvaa tarpeeksi, ja saada itseluottamusta vierailta ihmisillä haukkumiseen. Kertovassa ilmaisussa koira palaa kadonneen löydettyään ohjaajan luokse, ja tekee ilmaisukäytöksen, joka voi olla esimerkiksi ohjaajalle haukkuminen.

Hakua eli ilmavainutyöskentelyä voidaan harjoitella joko ilmaisun kanssa tai ilman. Pennulle tehdään yksinkertaisia harjoituksia, joissa se oppii, että ihmisen hajua seuraamalla saa palkkaa. Pentu voidaan esimerkiksi viedä hihnassa tuulen alle kadonneen, eli maalimiehen hajulle. Koiran haistaessa maalimiehen se vapautetaan, ja maalimies palkkaa koiran. Flatti harvoin tarvitsee kovin paljon vahvistusta nenäkäyttöön, jolloin harjoituksia voidaan pian lähteä vaikeuttamaan.

Pennun kanssa aloitetaan myös jäljen harjoittelu. Jäljen koulutukseen on useampia tapoja. Perinteisin tapa on opettaa koira seuraamaan ns. makkarakälkeä. Tällöin jäljellä on joka askeleella pieni nimi. Jäljet tehdään myötätuuleen, jotta koira ei pääse ilmavainulla seuraavalle namille, vaan se oppii, että askelia seuraamalla löytää aina seuraavan palkan. Koska jäljestäminen on monelle flatille mielekästä jo itsessään, hyvin nopeasti tullaan vaiheeseen, jossa koira ajelee jälkeä namipalojen yli. Tällöin voidaan luopua jäljellä olevista nameista ja jättää vain jäljen päähän kasa nameja loppupalkaksi.

Tie pelastuskoirakoksi

Päästäkseen tositoimiin on ensin läpäistävä

joko Pelastus- tai Palveluskoiraliiton kokeet. Näiden jälkeen tulee suorittaa viranomaistarkastus eli virta, jonka läpäistyään koira siirtyy hälytysryhmään.

Pelastuskoiraliiton puolella koirakon tulee suorittaa toisesta lajista sekä peruskoe että vaativampi loppukoe. Toisesta lajista riittää peruskoe. Palveluskoiraliiton puolella molemmat lajit testataan yhdellä kokeella. Koesäntöihin voi tutustua tarkemmin liittojen sivuilla. Etelässä sekä suurissa taajamissa päälajiksi tulee usein haku, kun taas alueilla, joilla etsinnät painottuvat tallomattomille maastoalueille, valikoituu päälajiksi jälki.

Vuonna 2014 voimaantulleen virta-tarkastuksen on läpäissyt seitsemän sileäkarvaista noutajaa. Viranomaistarkastus on melko vapaamuotoisesti toteutettavissa oleva 2-3 tunnin etsintä, jossa testataan koirakon valmiutta toimia todellisissa etsinnöissä.

Pelastuskoiratoiminta on harrastuksista ehkä se, joka vaatii monipuolisinta osaamista koirakolta. Ei riitä, että koiralle opettaa eri lajit, vaan myös ohjaajan tulee koulututtua. Ohjaajan tulee suorittaa mm. etsintä-, viestintä- ja ensiapukursseja, sekä hallita riittävä suunnistustaito ennen hälytysryhmässä toimimista. Usein myös vaaditaan, että ohjaajalla on kokemusta hälyryhmässä toimisesta apuohjaajana, ennen kuin oman koiran kanssa pääsee tositoimiin. Hälytysryhmään koirakoksi pääseminen vaatiikin usein useamman vuoden koulutautumisen sekä koiralta että ohjaajalta.

Lisätietoa toiminnasta

Suomen Pelastuskoiraliitto: www.pelastuskoiraliitto.fi
Suomen Palveluskoiraliitto: www.palveluskoiraliitto.fi/pelastuskoiratoiminta.html

”Sinnikkyys on ehdottomasti yksi flatin parhaista puolista pelastuskoiratoiminnassa. Sinnikäs koira ei jätä tehtävää kesken. Tyypillisesti sileäkarvaiset noutajat ovat myös itsenäisiä, jolloin ne kykenevät ratkaisemaan tilanteita ilman ohjaajan apua ja tukea.”

*Puolivuoti Rihla
(Palokallion Valkyria)
etsii maalimiestä
maavainuudesta*

Pelastuskoiratoiminta Suomessa

Teksti: Minna Piironen
Kuva: Noora Lavonen

Räkkä (*Chiccoxen Sound of Silence*)

Pelastuskoira on viranomaisten apuna, esimerkiksi kadonneen henkilön etsinnöissä tai sortumaonnettomuuksissa, käytettävä koira. Viranomaistalolle päästäkseen koirakon on suoritettava perusosaamisen mittaavat kokeet, sekä läpäistävä viranomaistarkastus ja täytettävä ryhmien omat vaatimukset. Tasokokeet ovat liittokohtaiset (Suomen Palveluskoiraliitto sekä Suomen Pelastuskoiraliitto), ja niissä testataan kokeesta riippuen maa- tai/ja ilmapainua sekä hallittavuutta. Viranomaistesti mukailee todellista etsintätilannetta ja siinä testataan etsinnässä tarvittavia taitoja koulutetun Virta-tarkastajan, viranomaisen (yleensä Poliisin) sekä hälytysryhmän edustajan valvomina. Kyseessä on kuitenkin ihan oikea ihmishenki, joten tie todellisiin viranomaistehtäviin ei kuuluisikaan olla liian heppoinen ja koulutus ei lopu koskaan uran aikana.

Pelastuskoiran tulee hallita sekä maa- että ilmapainutyöskentely, toisin sanoen koiran tulee pystyä ajamaan eteen tulevaa ihmisen jälkeä ja pysyttävä samalla jäljellä häiriöistä riippumatta, tai poimimaan ihmisen haju ilmapainusta ja paikantamaan etsittävä ilmavirtojen avulla. Pelastuskoiran työskentely perustuu ihmisestä lähteviin hajupartikkeleihin. Jokaista ihmistä ympäröi yksilöllinen hajupilvi, joka on bakteeri-, solu- ja kaasuperäinen. Kuollutta solukkoa irtoaa ihosta minuutissa noin 50 000, joista osa tarttuu esineisiin ja osa lähtee ilmavirran kuljettavaksi. Ohjaajan tehtävänä on suunnitella etsintätaktiikka käytävälle alueelle siten, että koiralla on mahdollista saada vainu kadonneesta – suunnitelmaan vaikuttavat maastonmuodot, vesistöt ja kosteikot, ilmavirrat, tiheiköt ja niin edelleen.

Tyypillinen etsintätilanne on muistisairas vanhus, joka on poistunut kotoaan. Koiraryh-

mälle etsintähälytys tulee, jos Poliisi tarvitsee Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun apua etsinnän suorittamiseen. Vapaaehtoinen Pelastuspalvelu on 52 järjestön yhteenliittymä, jossa järjestöjen koulutetut vapaaehtoiset muodostavat hälytysryhmiä, joita käytetään etsintöjen lisäksi esimerkiksi henkisen tuen ja ensihuollon tehtäviin. Etsintätilannetta johtaa poliisi, heidän apunaan Vapepa-johtaja ja johtoryhmä. Etsinnäjohto suunnittelee käytettävissä olevien tietojen ja resurssien perusteella etsittävät alueet ja jakaa ne partioille. Koirapartiot ovat vain yksi, vaikkakin tärkeä ja hyvin arvostettu, osatekijä vapaaehtoisten etsijöiden joukossa, joilla kaikilla on päämääränä kadonneen henkilön löytäminen. Etsintähälytyksiä Vapepa saa vuosittain valtakunnallisesti noin 200.

Alueilla, jossa rakentamatonta aluetta sekä erämaata riittää, koirapartioille annetaan yleensä alueet, jotka ihmisvoimin etsittyinä olisivat hidasta tai lähes mahdotonta tarkastaa huolellisesti. Syrjäisellä alueella käytetään monesti alueen tarkastamiseen sulkutaktiikkaa, jossa koiralla kierretään etsittävän alueen ympäri, jolloin voidaan todeta alueelle menevät tai poistuvat jäljet. Tämä on erittäin nopea tapa todeta alue tyhjäksi ja jatkaa etsintää seuraaville alueille, tai jäljen noustessa, jatkaa ajoja alueen tarkistusta. Jälkihavaintoja käytetään myös tienvarsitarkastuksissa. Alueella, jossa tiedetään olevan liikkujia, tai katoamisesta on jäljen säilymisen kannalta kulunut sääolosuhteet huomioon ottaen liikaa aikaa, koirakko suorittaa alueen tarkistamisen partioinnin. Partioinnissa alue kuljetaan yleensä poikittuuleen siksakkaamalla. Taajamatyöskentelyä varten, koira on opetettu työskentelemään myös liinassa turvallisen työskentelyn vuoksi. Pelastuskoirat ilmaisevat kaikki alueella olevat

henkilöt, hajutunnisteita on harvoin käytettävissä ja toiminnan testaaminenkin vielä kehitysvaiheessa. Taajamassa koiria käytetäänkin esimerkiksi metsäalueiden, rakennuksien ja piha-alueiden tarkastamiseen. Koiran käytön etuja on liikkuvuus huonossakin maastossa, toiminta sekä yöllä että päivällä sekä nopeus ja tehokkuus.

Pelastuskoiran työskentely näyttää kevyeltä sunnuntailenkkeilyltä, kun koira jolkottaa normaalia kävelyvauhtia etenevien ohjaajan ja apuohjaajien edellä. Näin koira ei väsytä itseään, vaan jaksaa työskennellä useita tunteja kerrallaan ilman pitkiä lepotaukoja. Hajun saatuaan koiran käytös muuttuu ja niin koiran kuin ohjaajienkin töppösiin tulee vauhtia eritavoin. Valtaosa pelastuskoiran työstä on alueen tyhjäksi toteamista, joten koiran ominaisuudet vaikuttavat sen tehtävissä pärjäämiseen. Sileäkarvaisella noutajalla on pääosin ihanteelliset ominaisuudet pelastuskoirana toimimiseen, ja mukavasti rodun edustajia kentällä onkin. Flatti tekee töitä aina suurella sydämellä ja on suorastaan liikuttavan rehellinen tekemisissään.

Poliisin johtamien etsintöjen lisäksi, paikallisten sopimusten mukaisesti pelastuskoirat voivat olla apuna pelastusviranomaisten johtamissa tehtävissä, kuten sortumaonnettomuuksissa tai myrskytuhotehtävissä. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa on paikallisen yhdistyksen ja Pohjois-Karjalan Pelastuslaitoksen välillä kahdenkeskinen sopimus, jolloin pelastuskoiraryhmä saa automaattisen hälytyksen keskisuurten ja suurten onnettomuuksien yhteydessä. Kansallisen toiminnan ohella, vapaaehtoisten koiria koulutetaan myös kansainväliseen operatiiviseen pelastuskoiratoimintaan käytettäväksi esimerkiksi maanjäristyksissä.

Katsoa saa, mutta ei kiihtyä

Monella meistä on varmasti kokemusta siitä, kun koira innostuu ja kiihtyy lähestyvistä ihmisestä tai toisesta koirasta ja alkaa hyppiä, haukkua ja kiskoa hihnassa. Toisille koirille taas puskasta juoksuun pinkaiseva jänis, lentoon pyrähtävä lintu tai heitetty dami saattavat aiheuttaa kierrosten nousemisen. Osalle koirista nämä ärsykkeet eivät tuota lainkaan haasteita, vaan ne voivat rauhassa katsella toimintaa kiihtymättä.

Millainen koira kiihtyy?

Koiran käyttäytymiseen vaikuttavat sen perimä, ympäristön vaikutukset ja oppimiskokemukset syntymästä alkaen sekä emän käyttäytyminen pentujen kanssa. Emän tiineysaikainen stressi voi myös vaikuttaa tulevien pentujen käyttökseen. Perityistä ominaisuuksista hyviä esimerkkejä ovat metsästyskoirilla metsästyskäyttäytyminen ja paimenkoirilla paimennustaipumus. Myös aktiivisuuden, arkuuden, ääniarkuuden ja aggressiivisuuden on todettu olevan perinnöllisiä ominaisuuksia (Lähde: Katriina Tiira, luento).

Koulutuksella pystytään kuitenkin muokkaamaan koiran käyttäytymistä läpi sen elämän, vaikka emme pystykään muuttamaan koiran perimää.

Vilkkaat veijarit

Usein monia helposti kiihtyviä koiria voisi luonnehtia vilkkaiksi ja impulsiivisiksi, joille itsehillintä tuottaa haasteita. Ne näkevät ärsykkeen ja ovat heti valmiita toimintaan. Näille koirille usein tehtävien suorittaminen ei tuota ongelmia, mutta odottaminen on hyvinkin haasteellista. Miten sitten voisimme opettaa malttia ja itsehillintää kiihtyvälle koiralle?

Katso tuota

Koulutuksella voimme harjoittaa koiran kykyä katsoa kiihdyttäviä asioita ja muokata ärsykkeen katsomista seuraavaa käytöstä. Harjoituksesta käytetään myös englanninkielistä nimitystä Look At That game eli LAT-peli. LAT game on Leslie McDevittin Control Unleashed kirjasta, joka opettaa ohjaajalle miten reaktiivinen, pelokas tai ylikiihtyvä koira saadaan pysymään rauhallisena ja fokuoituneena häiriöistä huolimatta.

Harjoittelu aloitetaan riittävällä etäisyydellä ärsykkeeseen. Aluksi käytetään ärsyketta, josta koira ei kiihdy niin paljon. Koiralle, joka kiihtyy toisista koirista, voidaan ärsykkeenä käyttää aluksi vaikkapa pehmokoiraa. Näin päästään kouluttamaan haluttua käytöstä hallitusti. Harjoituksessa koiran on pystyttävä katsomaan ärsyketta kiihtymättä ja syömään palkkio. Kun koira katsoo ärsyketta, sitä kehuaan tai naksautetaan naksuttimella ja palkitaan välittömästi. Ruokapalkkio on helpoin käytännössä ja sillä pystymme palkitsemaan koiraa aluksi riittävän tiheästi. Koiran pitäisi alkaa ennakoita katsomista seuraavan palkkion tulemistä ohjaajalta ja alkaa itse kääntyä kohti ohjaajaa katsottuaan ärsyketta. Mikäli koira ei pysty kääntämään katsettaan pois ärsykkeestä palkkiosanan tai naksun kuultuaan eikä pysty syömään, olemme vieneet sen liian lähelle ärsyketta ja tämä yleensä ennakoii ei haluttua käytöstä. Mikäli ei haluttua käytöstä tule, olemme ylittäneet koiran sen hetkisen ärsykekyvyn ja silloin voimme enää vain poistua tilanteesta. Välimatkaa voi lyhentää vasta koiran siedätyessä ärsykkeeseen eli kun se pystyy hillitsemään itseään. Kun tätä harjoitusta toistetaan, koiralle alkaa muodostua käyttöksettu ja ärsykkeen nähdessään se ei heti ryntää toimintaan, vaan odottaa palkkiota ohjaajalta ärsykkeen katsomisesta ja tämän myötä tarjoaa katsekontaktin ohjaajalle. Kun koira ei enää kiihdy esimerkiksi damin heittämisestä, se voidaan palkita myös päästämällä se noutoon tai kun se ei kiihdy toisesta koirasta tai ihmisestä se voi päästä tervehtimään kohdetta.

Mihin kaikkien harjoitusta voi soveltaa?

Harjoitusta voi soveltaa myös, jos koira on arka tai epävarma toisia koiria tai ihmisiä kohtaan. Tätä harjoitusta voi myöskin tehdä jo pennuille ja näin jo ennaltaehkäistä tulevia käyttäytymiseen liittyviä haasteita.

Katja Taskinen, Eläintenkouluttaja at, yrittäjänä yrityksessä Salon Koirahalli

Kuvissa: skn Majakasaaren Aamuvirkku, Alma & Iln Jummi-Jammin Lagertha, Myy

Kuva 1. Koira havaitsee ärsykkeen ja katsoo sitä, jolloin naksautetaan tai kehuaan ja palkitaan koira.

Kuva 2. Koira kääntää katseen pois ärsykkeestä kohti ohjaajaa saadakseen palkkion.

Ihan finaalissa

Teksti ja kuva: Emmi Kiviluoma

Flattimestaruus on allekirjoittaneelle monestakin syystä erityinen tapahtuma. Vuonna 2015 uskaltauduin vihdoin laittamaan ensimmäisen nome-koe ilmoittautumiseni. Nurkilla satuttiin järjestämään rodun mestaruuskisat joihin lähdeettiin kauhusta kankeana. Pomarkun Flattimestaruus toi mukanaan Sakulle (FI MVA TVA VPVA Harvahampaan Go For Success) ensimmäisestä startistamme heti ALO1-tuloksen; ei se ollutkaan niin vaikeaa ja kamalaa. Seuraavana vuonna matkattiin Hämeenlinnaan, josta tuliaisena ensimmäinen AVO1. Vuonna 2016 kutsui Keuruu, jossa starttivivalla olikin jo kaksi omaa koiraa. Nuoremman koirani Renon (Omskakas Pá Gott Och Ont) kanssa on väliin ollut epäonnea epäonnen perään – Juniorimestaruus jäi väliin koiran kuntoutuessa ristisideoperaatiosta ja seuraavana vuonna Kisällä jäi väliin ajankohdan muututtua niin, että työt esti osallistumisen. Käteväenä koirana Reno oli kuitenkin jo keväällä hankkinut itselleen osallistumisoikeuden avoimeen luokkaan, ja yllytyshulluna lähdeettiin sitten suoraan Mestaruuteen nuoren pojanklopinkin kanssa. Ensimmäiset startit kummallekin koiralle luokissaan, jännitys oli valtava, mutta Flattimestaruuden taika piti jälleen kerran. Kottiin palattiin hienojen 2-tulosten kanssa.

Tämän vuoden mestaruus oli itselle siis 4. perättäinen. Nyt saikin matkata vähän pidemmälle, Lohtajalle saavuttiinkin jo perjantai-iltana. Jännitys seuraavan päivän starteista oli melkoinen eikä yöllä juurikaan nukuttu. Aamu alkoi näyttelyosuudella. Sakun kanssa näyttelyn pisteet on mennyt aina läheltä mutta ohi. Sijoitukset on joka vuosi ollut 6-8. joukossa, tänäkin vuonna saatiin tyytyä sijaan 6. Renon kanssa ei näyttelyjuttuja olla niin harjoiteltukaan, mutta onneksi näissä kehissä ei meno ole niin vakavaa.

Koosuksista meitä kutsui ensin AVO-luokka, ja täytyy sanoa, että vaikea on koepaikasta paremmaksi pistää. Ehdin yhden parin suoritukset seuraamaan ennen kuin sain siirtyä koiran kanssa odotuspaikalle. Reno on treenien suhteen jäänyt vähän paitsioon tänä vuonna, on lähinnä saanut tyytyä tyhjentämään hakuruudun nuorempiansa jäljiltä. Tiesin kuitenkin että sen osaamistaso riittää hyvin avoimen luokan tehtäviin, kysymysmerkki oli riittäisikö meidän hallinta. Reno on hyvin riisintoinen ja kiihkeä koiraa, joka joskus vähän raivokkaallakin menolla kaivaa linnut talteen tyyliä tai toisella. Parikoe siirtymiseen ja vuorohaku ei lähtökohtaisesti ole meidän juttu, vähän veitsenterällä välillä kuljettiin. Kärsimätön Reno oli sitä mieltä, että ohjaaja on ihan liian hidas, ja eikö hän voisi mennä jo hakuun kun tuolla toisella kestää ihan liian kauan... Kuumana käyvästä koirasta huolimatta kaikki riistat tuli talteen suoraviivaisesti ja helposti,

Palkintojenjaossa on aina mielestäni tiivistynyt se Flattimestaruuden hyvä henki. Kaikki kisaajista tuomareihin ja talkoolaisiin osaavat arvostaa toistensa työpanosta. Onnistumisia juhliitaan ja epäonnistumisistakin löydetään aina jotakin hyvää. Tai vähintään edes jotain hauskaa. Flattien kanssa ei voi ikinä kovin vakavalla mielellä ollakaan, tämän sai allekirjoittanutkin kokea vielä reissun aikana.

jopa se ohjaus. Siitä papukajjanmerkki Renolle, kun kuunteli ohjaajan kaikki merkit, vaikka hakualueen käryt kävikin nokkaan.

Seuraavaksi auton nokka suunnattiin kohti voittajaluokkaa, missä starttaajat eivät etukäteen saaneet mennä koetta seuraamaan. Huhuja kuului, varsinkin mahdolloman tuntuista ränniuitosta. Sakun kanssa meidän ongelmat ovat myös olleet hallinta ja ohjaukset, niitä kun alettiin treenaamaan vasta koiran ollessa nelivuotias. Sitä ennen takana kolme metsästyskautta, joissa koira on hyvin villinä ja vapaana saanut hoitaa linnut talteen täysin itsenäisesti.

Ensimmäisenä tehtävänä oli vesiohjaus; häiriömarkkeerauksen Saku jätti hyvin, ja sainkin hankalassa maastossa ohjattua koiran aika pitkälle. Kunnes se, niin kuin moni muukin, katosi kaislikkoon. Tehtävä jäi suorittamatta, mutta markkeerauksen Saku sai vaivatta ylös. Seuraavan ”rastin” lyhyt vesiohjaus ja markkeeraus sujui ongelmitta. 2-markkeeraus näytti omaan silmään hyvin vaikealta, johtuen ehkä siitä, että juuri ja juuri erotin että joku sorsa sinne pitkään kaislaan ehkä lensi... Onneksi koira on ohjaajaansa taitavampi markkeeraamaan, ja niin nämäkin linnut tuli nopeasti ja suoraviivaisesti talteen. Lopun pakollisen koirien halailun jälkeen nopeasti sometukset ja nukkumaan. Jännityksestä huolimatta nyt nukuttiin.

Sunnuntain finaaliapäivä saatiin nopeasti käyntiin. Ensimmäisenä tehtävänä lähdeettiin pareittain rantaan, Sakulla teki aika tiukkaa seurata kun edestä ammuttiin. Yllättäen koira tuntui vähän kuumemmalta kuin edellispäivän startissa. Vesiohjaukseen lähti nästisti, kunnes hetken matkaa edettyään näki oikealla jotain ja karkasi hallinnasta. Ihmettelin kun ei koiraa kuulu eikä näy, siirtyessäni vähän näin Sakun olevan kiinni sorsakaaveessa. Ei, ei se olekaan kiinni, kaave on sillä suussa! Ja ihan pässinä koira yrittää väkisin palauttaa kiinni olevaa kaavetta ohjaajalle. Ei siinä auttanut kuin käyttää kaikki eit ja irtikäskyt, mutta Saku ei ottanut kuuleviin korviinsa. Niin paljon kuin sitä arvostaakin koirassa sen sitkeyttä ja periksiantamattomuutta, nyt toivoi että voisiko se kerrankin vaan luovuttaa. Lopulta venemiehet joutuivat mennä irroittamaan kaaveen koiran suusta. Siinä sai ohjaaja nolona selitellä jonkun kysytyä onko koira ennen nähnyt kaaveita, että onhan se tässä jo 9 vuotta ehtinyt metsästelemään kaaveiden seassa. Eikä ikinä ennen ole ollut niistä kiinnostunut. Ennen kuin nyt. Flattimestaruuden finaalissa. Ensimmäisessä tehtävässä. Ensimmäisenä koirana. Voin sanoa, että hävetti. Kun kaave oli saatu irroitettua koiran suusta, palattiin koiran kanssa nöyränä passiin. Saku on aina ollut hyvin varma suorittaja eikä flattimäiseen tyyliin ole ikinä keksinyt omiaan, mutta piti se näköjään tässä vaiheessa elämää kokea.

Renon kanssa osasin hyvää tulosta odotella, ja niin tämä hulltiopoika nappasikin toisen AVO1-tuloksen ja siirron voittajaluokkaan. Arvostelun lisäksi meille ojennettiin Keski-Pohjanmaan Kennelpiirin lahjoittama, hillittömän iso Gunman's Choice -pysti, sekä menolippu huomiseen finaaliin. Apuva, tämän kuumakallen kanssa? Kauaa siinä ei ehtinyt panikoida, kun siirryttiin voittajaluokan tuloksiin. Siinäkin osasin jo aavistella mikä palkinto meille tulee, mutta kun nollanneiden ja 3-tu-

Ei auttanut jäädä murehtimaan, ensikertalaisten finaalin kaste oli rankka, mutta homma jatkui. Takaisin Renon luo. Ajattelin tehtävän kaikkine häiriöineen olevan ihan liian vaikea, eilinen AVO-koekin menttiin puhtaasti viime vuoden opeilla. Reno oli edellispäivän tapaan lujaa menossa, hihnan irroitettuani tykitti jo kohti rantaa, käskystä tuli onneksi yhtä nopeaa takaisin vierelle. Vesiohjauksessa sain koiran yli puoleenväliin ohjattua, kaaveet ja häiriömarkkeerauksen se näki kummatkin, mutta jätti rauhaan. Loppuvaiheessa karkasi maihin, sai hajun ja vähän omatoimisesti löysi lokin. Tässä vaiheessa kaikki ohjauslokin ylös saaneet jatkoivat, yhteensä kuusi koiraa.

Seuraava tehtävä oli sitten hyvin itsenäisen ja voimakkaasti metsästävän Renon heiniä. Vähän teki koiralle tiukkaa odotella hauskan ja hyvin keksityn ”kesäteatterinäytöksen” ajan, mutta kun herroilla pääsi haavakkokorppi hukkaan ja tarvitsivat koiraa avuksi, ei Renoa tarvinnut kahta kertaa käskä. Nopean markkeerauspaikan tarkistamisen jälkeen näin Renon nappaavan jäljen ja suuntaavan kohti metsää. Nopeasti sieltä tultiin korpin kanssa takaisin. Kaksi koirakkoa tippui pelistä pois korpin jäätyä löytymättä. Kolmanteen tehtävään tuomarit valitsivat kolme tähän mennessä parhaiten suoriutunutta koiraa, epäusko oli suuri kuultuani numeron kahdeksan. Minun pieni ja hiukan hullu Reno? Finaalin kolmen joukossa? Vähän epäonnistuneen vesiohjaustehtävän jälkeen laskeskelin Renon olevan heikoimmilla, vanhemmat ja kuuliaisemmat Rina ja Vappu olivat selviytyneet siitä huomattavasti hillitymmin. Kolmatta tehtävää odotellessa spekulointiin jo kovasti, että nyt olisi vuorossa markkeerauksia. Tästä olin henkilökohtaisesti innoissani, vaikka meidän ohjaukset ei ole vielä voittajaluokan tasoa, niin Reno on markkeeraajana luontaisesti ihan ilmiömäinen. Ja kaikessa kiihkeydessään sillä on norsun muisti. Helin ja Rinan lähtiessä ensimmäisinä suorittamaan into lopahti aika nopsaa kuullessani pillin äänen, lisää ohjauksia siis tiedossa.

Urheina silti käveltiin starttiviivalle josta pitkä seuraamisosuus kohti ampujaa. Laukaus ja linnun heitto metsään. Labradori lähti hakemaan markkeerausta. Tarkistin, ja oli se koira vielä vierellä. Matka jatkui, taas laukuus, linnun heitto veneestä kaislikkoon. Renon tehtävänä oli kuitenkin ottaa häiriömarkkeerauksesta muutama metri sivussa oleva sorsa ylös ohjattuna. Reno oli kivasti kuulolla ja sai riistan kohtuu vaivattomasti talteen. Renon palauttaessa labradori haki kaislikkoon heitetyn linnun. Tässä vaiheessa saatiin ilmoitus, että ampuja olikin ampunut tuplat ohjauspai-kalle. Ei kun koira takaisin. Maalle päästyään Reno lähti tekemään hakua rannansuuntaisesti, ja hetki meni, että sain sen ohjattua takaisin oikealle alueelle. Nyt Reno lähti kauemmas tekemään hakua, ja minä pillitin ja pillitin koiraa takaisin. Kunnes näin sen nostavan sieltä kauempaa sorsan. Tässä vaiheessa itseltä pääsi spontaani ”hups”, ja Vesku totesi miettiensä tiesikö ohjaaja missä se ohjauslintu edes on. No, jos blondille sanotaan että samassa paik-

Finaalin sijoituksia jaettaessa meinasi ohjaajalla olla isompikin roska silmässä. Sakun toilailut oli jo unohtuneet; naureskellen sai sillekin hakea arvostelut ja kiertopalkinnon (Piccoliinan-pytty finaalin vanhimmalle koiralle). Renon kanssa saatiin tuulettaa kolmatta sijaa. Siinä missä Saku on aina tehnyt mahdottomasta mahdollisen, niin Renokin on onnistunut yllättämään kerta toisensa jälkeen.

kaa missä edellinenkin, niin silloin se koira ohjataan siihen pisteeseen mistä se sen edellisen linnun nosti... Renolle siis tästä pisteet. Yllät-täen meidän ohjattavuus ei riittänyt jatkoon, mutta me oltiin tässä vaiheessa jo ylittäneet itsemme moninkertaisesti.

Finaalin sijoituksia jakaessa meinasi ohjaajalla olla isompikin roska silmässä. Sakun toilailut oli jo unohtuneet, naureskellen sai sillekin hakea arvostelut ja kiertopalkinnon (Piccoliinan-pytty finaalin vanhimmalle koiralle). Renon kanssa saatiin tuulettaa kolmatta sijaa. Siinä missä Saku on aina tehnyt mahdottomasta mahdollisen, niin Renokin on onnistunut yllättämään kerta toisensa jälkeen. 3-vuotias koira, jolla takana yhteensä 5 starttia nome-

B:ssä ja heti ensimmäisestä finaalista 3.sija. Jäätävällä itseluottamuksella, riista- ja työin-nolla pääsee pitkälle. Koulutuksessa ollaankin keskitytty lähinnä jarrujen rakentamiseen. Renolle kiertopalkinnoista Roksun tuoppi finaalin nuorimmalle koiralle sekä tänäänkin toimitsijoiden valinta päivän parhaaksi koi-raksi, palkintona OSN:n lahjoittama hieno Gunman's Choice kuksa.

Ja niin on tämäkin Flattimestaruus taputel-tu, piti se taika tänäkin vuonna. Onni on omis-taa koirat, joista ihan aidon oikeasti tykkää. Parempia flattejä en voisi tuohon vierelleni kuvitella. Tai jos nyt ei ihan vierelle, niin noin metrin siihen ohjaajan edelle :) Vuoden päästä sitten uudestaan Raaseporissa!

Kasvattajailmoitukset

Blackpepon
www.blackpepon.com

Tarja Kolkka, Valkeala
040 706 6659
blackpepon@gmail.com

– Sileäkarvaisia noutajia kaveriksi
metsälle ja harrastuksiin –

Minna Latva, Noutajantie
20780 Kaarina
puh: 0400 842 998
majakkasaaren@gmail.com
majakkasaaren.wixsite.com/flatit

**Morrini
Retrievers**

Riitta Niemelä
Långvik
Kirkkonummi
040-7091133
riitta@morrini.net
www.morrini.net

**Kennel
Kevätniityn**

Ann Leskinen / Pietarsaari / 050-338 3562 / ann.l@luukku.com

**Metsänpeiton
kennel**

<http://metsanpeiton.wixsite.com/metsanpeitonkennel>

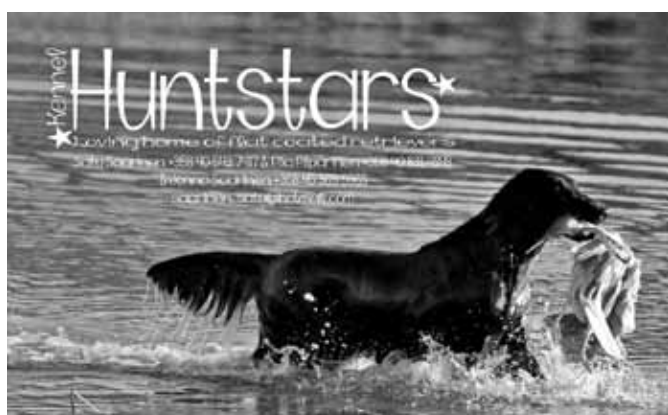

www.dantaran.com

flatcoated retrievers
Dantaran

Laura Rajakallio
Kunnarantie 55
02740 Espoo
050 535 6926

laura.rajakallio@gmail.com www.dantaran.com

Huntstars
Kivimäki

Living home of Flat coated retrievers
0400 500 500 / 0400 500 500 / 0400 500 500
www.huntstars.fi

Sileäkarvaisia noutajia
metsästykseseen ja harrastuksiin

Kennel Biehkan

Jori Saastamoinen, 040 5020644
jori.saastamoinen@gmail.com
kennelbiehkan.weebly.com

Kasvattajailmoitukset

**KENNEL
NINJATÄHDEN**
FLATCOATED RETRIEVERS

Satu Marins
Vehkataipale
P. 0400 415515
satu.marins@hotmail.com
www.ninjatahden.com

 www.facebook.com/ninjatahden

Kennel Mei Dan
Sileäkarvaiset noutajat
näyttöön ja käyttöön
vuodesta 1997

.....

Nada Sandberg / Förby, Salo
040 7277922 / www.meidan.fi

FLATTS kennel

Benita Björklund
Sandövägen 99, Östensö
68910 BENNÄS - PÄNNÄINEN
050 586 2128

flatts.kennel@multi.fi
www.flattskennel.weebly.com

Kennel Finnflats

Tuula Ehrman
0400 699 197
tuulaehrman@gmail.com

Heidi Vainio
0400 822 110
heidivainio@merityo.fi

www.finnflats.com

Finnflats
retrievers

**ELÄINLÄÄKÄRIN
KOTIKÄYNNIT UUELLAMAALLA
050 5129490**

**Liikkuva eläinklinikka
kotiovellesi tai treenikentälle.**

**Soita tai laita
viestiä ja kysy lisää.**

**ELL Laura Rajakallio
www.petmobiili.fi**

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI26712/15, s. 4.4.2015
FI MVA EE MVA FI JVA
Flatts Happy Lovergirl

i. Gunpoint's Pocket Rocket, e. Flatts Kellys Happy Girl
Kasvattaja: Benita Björklund
Omistajat: Markku Kastepohja ja Virpi Peltonen

SERTIT:

10.05.2018 Akaa, Tiina Illukka, Suomi
09.09.2017 Haapsalu, Marian Draganescu, Romania
10.09.2017 Haapsalu, Dina Korna, Eesti
07.07.2017 Pärnu, Linda Jurgens, Eesti

MEJÄ VOI:

10.06.2018 Pyhäranta, Johanna Lindfors
20.06.2018 Lokalahti, Marja Asikainenn
29.07.2018 Muurla, Rauno Koskinen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI29035/15, s. 21.5.2015
FI MVA SE MVA(N) EE MVA EE JMVA EEJV-16 EEV-16
Dantaran Emotional Rescue

i. *C.I.B FI MVA EE MVA EE JMVA EEJV-14
Dantaran Daily Bonus
e. C.I.B FI MVA EE MVA EE JMVA EEJV-14 EEV-16
Almanza Between You And Me

Kasvattaja: Laura Rajakallio
Omistaja: Jaana Rätty

RUOTSIN SERTI:

19.05.2018 SSRK Club Show,
Ulriksdals slottspark
Gill Smitherman, Iso-Britannia

Sileäkarvainen noutaja, uros FI48705/14, s. 1.9.2014
C.I.B C.I.E FI MVA RU MVA LV MVA EE MVA RKFV
Ninjatähden Black Smoke "Rudi"

i. C.I.B C.I.E FI MVA FI TVA EE MVA LV MVA EE VMVA SE TVA
EEVV-17 LTVV-18 EEVV-18 Fowl Reed's Blaskpool
e. C.I.B FI MVA RU MVA, RKFV Kvicksans Heaven Can Wait
Kasvattaja & omistaja Satu Marins

SERTIT:

23.08.2015 Kouvola, Kirsi Nieminen
16.01.2016 Turku, Laurent Heinesche
14.10.2017 Jyväskylä, Frank Whyte

NOU1: 02.09.2017 Kouvola, Kari Silvennoinen

CACIB: 27.03.2016 Imatra, Panos Demetriou
Ulkomaiden CACIBIT ja SERTIT:
19.03.2017 Riika, Natalija Borodajenko
25.06.2017 Pietari, D. Paunovic
18.03.2018 Narva, Fabrizio La Rocca

Sileäkarvainen noutaja, narttu FI48702/14 s.1.9.2014
FI MVA RU MVA LT MVA Ninjatähden Black Heaven

i. C.I.B C.I.E FI MVA FI TVA EE MVA LV MVA EE VMVA
SE TVA EEVV-17 LTVV-18 EEVV-18 Fowl Reed's Blackpool
e. C.I.B FI MVA RU MVA, RKFV Kvicksans Heaven Can Wait

Kasvattaja: Satu Marins
Omistaja: Inkeri Kokkonen

SERTIT:

26.03.2016 Imatra, Demetriou Panos
08.05.2016 Lahti, Rainer Vuorinen
30.03.2018 Imatra, Mijatovic Jadranka

17.12.2017 Pietari, Rony Doedijns
27.05.2018 Moletai, Cathy Delmar

NOU1: 27.05.2017 Kouvola, Risto Aaltonen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI38584/16, s. 6.6.2016
FI MVA Heilurihännän Wise Tiger

i: C.I.B C.I.E FI MVA FI TVA EE MVA LV MVA EE VMVA
SE TVA EEVV-17 LTVV-18 EEVV-18 Fowl Reed's Blackpool
e: FI MVA Heilurihännän Wood Anemone

Kasvattajat: Kirsi ja Asko Nieminen
Omistaja: Marja Viippola

SERTIT:

10.06.2017 Suomussalmi, Tuula Pratt
26.05.2018 Rovaniemi, Helene Björkman
11.08.2018 Keminmaa, Pekka Teini

NOU1: 03.07.2018 Liminka, Jyrki Oikarinen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI38585/16, s. 6.6.2016
FI MVA Heilurihännän Eye Of The Tiger

i: C.I.B C.I.E FI MVA FI TVA EE MVA LV MVA EE VMVA
SE TVA EEVV-17 LTVV-18 EEVV-18 Fowl Reed's Blackpool
e: FI MVA Heilurihännän Wood Anemone

Kasvattajat: Kirsi & Asko Nieminen
Omistajat: Emmiina & Matti & Esa Rämä

SERTIT:

29.04.2018 Kouvola, Juha Putkonen
05.05.2018 Tampere, Satu Ylä-Mononen
22.07.2018 Ylivieska, Gunnar Norlin

NOU1: 15.07.2018 Uurainen, Jari Hartikainen

Sileäkarvainen noutaja narttu, FI40298/16, s. 29.6.2016
FI MVA Harvahampaan Next To You

i: C.I.B C.I.E POHJ MVA FI MVA SE MVA(N) NO MVA EE MVA
LV MVA LT MVA BALT MVA HeJW-11 JV-11 LVV-16
Almanza Barbour Goodiebag
e: FI MVA Harvahampaan Ingen-Inget-Inga

Kasvattaja: Mikko Saastamoinen, omistaja: Reija Ikonen

SERTIT:

08.04.2017 Kuopio, Marjatta Pylvänäinen-Suorsa
15.04.2017 Imatra, Marko Ljutic
12.08.2017 Joensuu, Maria MCentee O'Sullivan
07.04.2018 Savonlinna, Virpi Montonen
26.05.2018 Joensuu, Kresten Scheel
27.05.2018 Joensuu, Pekka Teini
08.07.2018 Juva, Eeva Resko

NOU1: 08.07.2017 Lieksa, Vesa Turunen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI16760/13, s. 23.1.2013
FI MVA EE MVA Pyymäen Tuuliviiri

Kuva: Lena Hägglund

i: SE MVA(N) SE JVA Red Mountain's Gold In Bormio
e: FI MVA Flatnews Fabolous Future

Kasvattaja: Kati Kallio, omistaja: Tanja Manerus

SERTIT:

12.8.2017 Vesilahti, Kati Heiskanen
27.1.2018 Raahe, Saija Juutilainen
14.7.2018 Kuusamo, Markku Kipinä

10.02.2018 Tallinna, Mariia Gvozdieva
11.02.2018 Tallinna, Luis Pinto Teixeira

NOU1: 26.07.2014 Kemi, Tapio Sihvonen

Muut tulokset: Nome-b AVO3, NOWT ALO1

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI38772/15, s. 3.3.2015
FI MVA Wildzeal Turn This World Around

i: SE MVA(N) Almanza Papparazzi
e: SE MVA(N) HeJW-10 Wildzeal Spring Flower

Kasvattaja: Christina Valsås
Omistaja: Charlotta Lagerstam

SERTIT:

04.06.2016 Jämsä, Markku Mähönen
10.06.2017 Alavus, Katja Korhonen
14.07.2018 Laukaa, Erling Kjaer Pedersen

NOU1:

15.07.2018 Uurainen, Jari Hartikainen

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI29340/16, 16.4.2016
FI MVA Huntstars Black Honey

i: C.I.B FI MVA SE MVA HeW-14 HeW-15
Harvahampaan Go and Get It
e: C.I.B FI MVA EE MVA LV MVA CZ MVA PMJV-12
Sniffens Star Of Chara
Kasvattaja: Satu Saarinen, Piia Piiparinen
Omistaja: Minna Honkanen

SERTIT:

01.07.2017 Lapinlahti, Julija Aidietiene
06.05.2018 Polvijärvi, Hilikka Salohalla
12.05.2018 Mikkeli, Virpi Montonen

NOU1: 17.06.2017 Liperi, Jyrki Oikarinen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI35114/13, s. 24.5.2013
FI JVA Majakkasaaren Oiva Toiva

i: POHJ MVA FI MVA SE MVA(N) NO MVA
Kvicksans Handsome Hero
e: FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA RU MVA RU
JMVA LT JMVA LV JMVA EE JMVA UA JMVA
BALT JMVA Majakkasaaren Supernova Brown

Kasvattaja: Minna Latva
Omistajat: Pirkko Lehtonen ja Essi Pulkkinen

MEJÄ VOI1:

04.07.2018 Mäntyharju, Tuire Lindfors
10.06.2018 Mikkeli, Ulla Rämö-Kiri
09.07.2017 Kangasniemi, Tuula Svan

Näyttely: 08.08.2015 Mäntyharju, AVO-EH, Jaana Hartus

Valioilmoitukset

Valiopalsta on jäsenille ilmainen. Lähetä kuva ja ilmoitus-tiedot lehden aineistopäivään mennessä osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com. Seuraavaan numeroon (4/2018) tulevat valioilmoitukset viimeistään 2.11.2018.

Painokelpoinen kuva mielellään jpg-muodossa ja mahdollisimman suuri (300 dpi, vähintään 1 Mt). Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä voi niitä valitettavasti käyttää.

Lähetä valiokoirasta kuvan lisäksi seuraavat tiedot:

- koiran sukupuoli
- koiran tittelit + virallinen nimi
- rekisteritunnus ja syntymäaika

- koiran isän tittelit + virallinen nimi
- koiran emän tittelit + virallinen nimi
- koiran kasvattajan nimi
- koiran omistajan nimi

- ko. valioarvoon vaadittavat tulokset: pvm, paikka ja tuomari
- voit ilmoittaa myös koiran korkeimman tuloksen muista lajeista, esim. nome-B ALO1, toko ALO1

Pidätämme oikeuden siirtää valioilmoituksen julkaisun seuraavaan lehteen. Kansainväliset valionarvot julkaistaan vasta vahvistamisen jälkeen.

Tarvikemyynti

DUMMYT

Dummy punainen ja vihreä	9,50
Dummy musta-valkoinen	10,50
Dummy 1kg	15,00
Dummy 3kg	35,00
Kaninkarvadummy 1kg	20,00
Kaninkarvadummy 500g	19,00
Pentudummy	7,00
Dummy firedog long throw	10,50
Dummy juhluvuosi (ei alennuksia tästä tuotteesta)	9,00

TALUTTIMIT & PILLIT

Noutajatalutin 2m	13,00
Noutajatalutin 3m	17,00
Koulutus-pentutalutin	8,00
Acme-pilli	10,00
FCR-pillihihna	3,00

TEKSTIILIT

Naisten T-paita musta	20,00
Lippis	15,00
Hupparit	75,00

MUUTA KIVAA

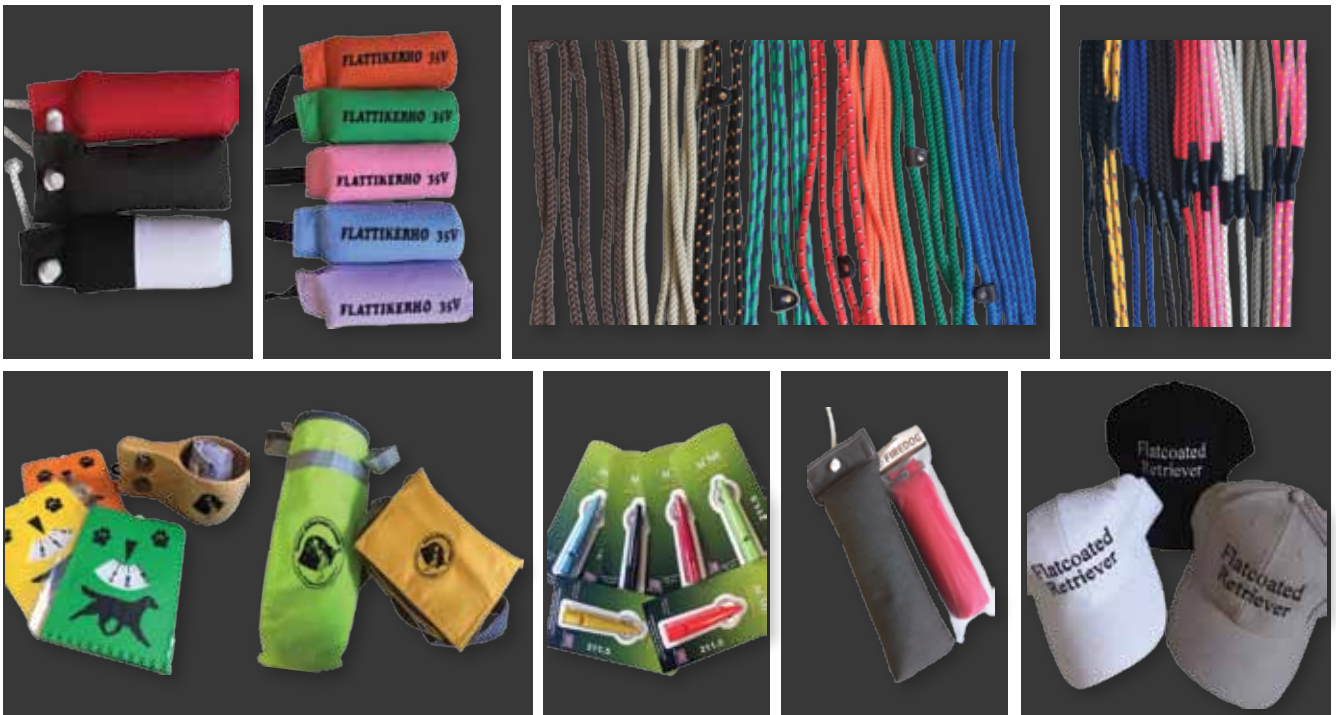
Cooleri ja kylmäboxi	9,00
Parkkikiekko	9,00
Kuksa	29,00
Numerotasku	5,00

TILAAMINEN ON HELPPOA:

- Tilaa tuotteet osoitteesta tarvike@flatti.net
- Tilatessasi tuotteita ilmoita nimesi, osoitteesi, sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi sekä tilattavat tuotteet ja kappalemäärät, vaatteissa koot ja värit, sekä jäsennumerosi (löytyy esim. Flattiviestin osoite-tarrasta).
- Toimitusaika on noin 2 viikkoa.
- Saat tilauksesi mukana viitteellisen laskun, jossa näkyvät sekä tuotehinnat että postituskulut.
- On erittäin tärkeää, että maksaessasi käytät laskun viitenumeroa.
- Laskun eräpäivä on 14 päivää laskun päiväyksestä.

Koko valikoiman ja tulevat uutuustuotteet löydät yhdistyksen nettisivuilta www.flatti.net

Tarvikemyynti on mukana myös useissa yhdistyksen tapahtumissa; lisätietoa nettisivuilta

Vanhat & Viisaat

Vanhat ja Viisaat -palstalle kaivataan juttuja ja kuvia yli 10 vuotta vanhoista flateista. Palstan toimitus: Virpi Peltonen, virpi.peltonen@turkufilatti.net, puh. 040 589 3157. Ota rohkeasti yhteyttä Virpiin ja kerro oma Vanhat ja Viisaat -tarinasi.

Nautitaan joka hetkestä vanhojen ja viisaittemme kanssa!

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry on kerännyt tietoja yli 13-vuotiaiksi eläneistä flateista. Tietoja on kerätty Kennelliiton KoiraNetistä, facebookissa yhdistyksen- ja Sileäkarvainen noutaja -sivustoilta. Saimme yhteydenottoita runsaasti lisätietoja, joista olemme kiitollisia ja iloisia. Vanhoja flatteja on paljon! KoiraNetissä ei läheskään kaikista koirista ole kuolinaikaa. Olisi hyvä, jos voisitte päivittää sinne koiranne tiedot; kuolinajan ja -syyn, jos se on tiedossa. Nämä tiedot voivat olla hyvinkin tarpeellisia myöhempää käyttöä varten, jopa tieteelliseen tutkimukseen. Listalla olevien koirien määrä kasvaa koko ajan.

Lista yli 13-vuotiaiksi eläneistä sileäkarvaisista noutajista on edelleen päivittämistä varten nähtävillä facebookissa yhdistyksen sivulla ja Sileäkarvainen noutaja -sivustolla. Yhdistyksen kotisivuille tarkistettu lista on tulossa syyskuun aikana.

Nykyisten tietojen mukaan yli 16-vuotiaita flatteja on kaksi; Taka-Tapiolan Pepita, 16v 3kk ja O'Flanagan Inga Trubbel 16v. Tällä hetkellä vanhin elossa oleva flatti on Sommarhill Cina, Beta, 15v6kk. Hänestä oli juttu Flattiviestissä 2014/3.

Beta asuu Lahdessa yhdessä 10v kultsuneidon kanssa. Beta on vahva-
tahtoinen, kertoo selvästi mitä haluaa. Beta on täysin kuuro, ollut jo pari vuotta. Hänen tarkkaaavaisuuskykynsä on kuitenkin 10+. mikään ei jää huomaamatta. Hän on uloslähtiessä täysillä mukana. Viime kesä uuvuttavine helteineen väsytti Betaa, mutta lämmitti myös vanhoja luita ja laitto liikkumaan vilkkaasti. Uiminen on hänelle mieluisaa ja sinne veri veti koko ajan. Päivisin Beta lepäilee ja yöksi elämä vilkastuu. Betan kuulumisia voi seurata facebookissa Sileäkarvainen noutaja -sivustolla.

Kutsu syyskokoukseen – Kallelse till höstmötet

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

Syyskokous

Paikka: Tampere Sokos Hotel Ilves

Aika: 18.11.2018 klo 13

(SNJ ry syyskokous klo 11-13, jonka perään heti Flattien kokous)

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Tervetuloa!

Pentu tuli taloon!

Tarinan päähenkilö Helinä-Keiju (Noanarkin Elysia Viridis), isovelji Pesonen (Blackpicks Off-side Again 8,5v), perheen äippä Aija ja isä Kallu ja lukuisia muita ystäviä ja perheenjäseniä.

Olin pitkän aikaa miettinyt voisinko olla ja elää ilman koiraa. Niin monta koirapersoonaa oli jättänyt minut ikävöimään. Yhdellä metsälennillä Pesonen osoitti minulle, ettei koiraelämästä voi luopua, joten pentu hakuun.

Viesti Leinosen Kaijalle 1.1.2018. Myisitkö minulle pennun? 6.6. viesti Kaijalta klo 6.08: syntyi 2 narttupentua, ruskea ja musta. Ei tarvinnut hetkeäkään mieltä vastaanani ja niin minulle tulisi musta tyttö. Soitto Kisosen Tiinalle, jolta nimiehdotus putosi spontaanisti. Mikä sopisi paremmin koirieni satunimien jatkoksi tytölle kuin Helinä-Keiju, Peter Pan -sadun hahmo. Ja tästä se sitten alkaa, pentuarki...

Ti 24.7. Pennunhakureissu Helyn kanssa. Kyllä jännitti, onkohan ihminen ihan viisas, kun taas aloittaa alusta. Kuinkahan sitä oikein pärjää pennun kanssa. Onneksi Kaijalta sai hyvät ohjeet ja neuvot, joista parhain oli: aina voi soittaa. Kotiintulo meni hyvin, samoin ensimmäinen yö.

Pentu kotiutui hyvin ja me yritimme sopeutua. Yöunet jäivät vähiin, sitten päätimme, että vuorottelemme aamuheräämisiä. Päätin juoda vähemmän vettä iltaisin, sillä kun yritin hiljaa hiipiä yöllä vessaan, niin vastassa oli iloinen pentu kysyen onko jo aamu. Siinä sitten aamu-3 vietimme yhteisen hetken olohuoneessa.

Ensimmäisellä viikolla tein etätöitä kotona, joten pennun hoito onnistui hienosti. Torstaina mentiin Helinän kanssa kokoukseen toimistolle. Kokous oli tällä kertaa hieman erikoinen, sillä osallistujat istuivat lattialla. Lauantaina Helinä osallistui hetkeksi syntymäpäiväjuhliimme. Hoitajia riitti ja pentu nautti hässäkästä täysin sie mauksin. Pian väsy valtsi pienen juhlijän ja hä-

net vietiin kotiin nukkumaan. Sunnuntai-iltana Helinä alkoi käyttäytymään oudosti, puri ja nos-teli tassujaan, raaputti korviaan ja oli levoton. Otti juoksupurähdyksiä ja joku selvästi vaivasi. Huolestutti. Siis illalla 23:30 soitto kasvattajalle, jonka herätin. Todennäköisesti allerginen reaktio ja ohjeet, jotka toimivat ja päästiin kaikki nukkumaan. Minä jäin miettimään, mitä pentu oli mutustellut pihalla? Mitä kasveja siellä kasvaa? Pitää tarkistaa netistä. Reaktio tuli ja meni, eikä ole sen jälkeen vaivannut.

Viikko lomaan, vuorottelimme Kallun kanssa työssäoloa, onneksi oli se mahdollisuus. Pentu on uusi ihme, se on valloittava, se saa hyvälle tuulelle ja sen liikkuminen on vähintäänkin huvittavaa. Siinä on monta eläintä samassa. Se puree kuin piraija, se vaanii ja hyökkää kuin krokotiili. Kun se makaa selällään se on kuin hai, hampaiden välissä puuta, ruohoa ja ehkä pala minun käsivarrestani.. Se on hauskaa niin kauan kunnes pentu kasvaa. Kulmahampaat tekevät reikiä... silloin jo täytyy suloisintakin kieltää.

Arki alkoi sujua. Pentu onkin valinnut nukkumapaikakseen meidän makuuhuoneen. Iltaisin siirtyy sinne, kun on aika ryhtyä yöunille. Ruoka 4 kertaa päivässä. Pihalle pissalle jatkuvasti. Talossa kaikuvat huudot: pentu heräsi! Mitä se nyt tekee! Mitä sillä on suussa! Kesä on mahdotonta ja mukavaa aikaa pennun kanssa, se on niin utelias ja kaikkea pitää maistaa. Helinällä toistaiseksi saldona onneksi vain yksi ampiaisepisto takatassuun. Olenkin täydentänyt koiralääkevarastoa roimasti.

Isovelji Pesonen. Ensimmäisenä iltana annettiin Pesosen haistella Helinää, muttei päästetty niitä yhteen. Seuraavana päivänä Helinä oli aidatulla pihalla ja Pesonen toisella puolella ja ne nenätelivät ja nuolivat toisiaan. Pesonen näytti leikkielkeitä ja sen jälkeen tiesin, että voin pääs-

Pentu on uusi ihme.

Se on valloittava, se saa hyvälle tuulelle ja sen liikkuminen on vähintäänkin huvittavaa.

tää ne yhteen. Usein pidän koirat eri tiloissa. Riehakas ja hännässä roikkuva pentu on välillä liikaa vanhalle koiralle ja vanhalla koiralla on oikeus omaan tilaan. Tosin Pesonen on kyllä älykäs. Pihalla leikkiessään se välillä ottaa Helinän leluja ja hännää pentua. Kun pentu kiinnostuu, niin Pesonen luovuttaa leluja ja tulee viereeni rapuille istumaan.

Energiaa Helinällä riittää, hereillä olessa täysillä mennään. Pentu on aina tarjoutumassa avuksi. Matonpesu, autonpesu, uusien kiuaskivien pesu, imurointi, sirkkelöinti ja saunaremontti. Touhutessaan se on niin suloinen. Yhtenä iltana Helinä löysi omenan, otti sen suuhunsa ja lähti juoksemaan, hyppäsi ränniesteen yli ja juoksi, kääntyi ja juoksi ja hyppäsi uudelleen riemuissaan omasta taitavuudestaan. Kehitti oman agilityradan ja koko ajan piti omenaa suussa.

Pientä tottelevaisuutta ollaan tehty. Ruokakupilla on hyvä istua ja malttaa odottaa. Kasvattaja oli jo opettanut pillillä luoksetulon, mutta sitä on hyvä vahvistaa aina kun on mahdollista. Ruokanappulat on siinä oiva motivoitkeino.

Sunnuntaina 12.8. sisko Eve ja Laura, kasvattaja-Kaija ja äippä-koira Iris saapuivat kylään. Pennut touhusivat, leikkivät ja kaivoivat tunneleita rakennusten alle. Kaija katsoo Helinää ja toteaa tämän olevan vähän liian ”tuhti”. Kerrataan ruokintaohjeita ja makupalojen antamista. On mukavaa verrata Lauran kanssa kokemukset pennuista ja mieltä asioita, jotka askarruttavat. Olisi kyllä kiva, jos Helinällä olisi leikkikaveri lähellä. Pentujen leikki uuvutti pikkukoiran hyvin. Nukkui illan ja yön sikeästi.

Viikolla kiireisen päivän jälkeen oltiin uupuneita Kallun kanssa. Helinällä mahdoton iltavilli. Istutaan sohvalta turvassa sen hampailta, joten pentu siirtyy eteiseen. Kenkäkaapin ovi auki ja sieltä alkaa siirtymään tavaraa ulos, reppu, crocsit, lenkkarit ja uimatossut. Kaikki siirtyy kovalla touhulla ja ravistelulla. Ei jaksa puuttua, riehukoon niin uupuu nukkumaan. Kenkäkaappi on muuten erinomainen nukkumapaikka.

Aluksi ulkoiluun riitti oma piha. Nyt kun jalat ovat kasvaneet ja pentu on niin energinen, niin ollaan tehty metsäretkiä ja käyty kerran uimarannallakin. Siellä on niin paljon tutkittavaa ja opittavaa. On mukavaa, kun voi antaa pennun kaikessa rauhassa tutustua uusiin asioihin ja näkee, kuinka sen itsevarmuus pikkuhiljaa lisääntyy.

Loma lähenee loppuaan ja alkaa arki Helinän kanssa. Sen täytyy oppia enemmän olemaan yksin. Jo pennun tultua varmistettiin esim. sähköjohdot. Nyt tuntuu, että kaikki täytyy nostaa aina vaan ylemmäs, ehkä olisi viisasta piilottaa tavarat kaappiin. Katsotaan, kuinka meidän käy.

Entä jos otankin aikuisen koiran?

Cillan tarina

Kaikki alkoi kuten tavallisessa tarinassa: perheen lapset vonkuvat koiraa. No, ajatus ja haave koirasta ei ollut meille vanhemmillemme vieras. Hoitokoirat, naapurin labbis Manta ja kultsu Seppo olivat tehneet hyvää pohjatyötä. Koiraperheen elämän realiteetit olivat jossain määrin tuttuja sekä hyvine, että työläine puolineen.

Asiat saivat vauhtia, kun huomasin lehdessä ilmoituksen sileäkarvaisen noutajan pennuista. Soitto Särkisaloon ja kohta olimme matkalla katsomaan pentuja. Uskomattoman energiset ja suloiset pennut ympäröivät meidät, vauhti oli valtava. Kasvattaja kertoi myös, että edellisestä pentueesta oli jäljellä yksivuotias narttu. Päätimme tutustua myös jäljelle jääneeseen flattityttöön. Tämä nuori neiti tuijotteli meitä hieman hämillään ja jäi mieleemme. Kotona asiaa pohdittiin ja vaikka monet ovat sitä mieltä, että koira tulee ottaa ihan pentuna, jotta se kiintyy uuteen perheeseen, en saanut ajatuksistani tuota yksivuoti-

asta, joka ei ollut vielä löytänyt omaa kotia. Tunne voitti ja viikon kuluttua haimme flattineidin kotiin. Jouluaattona 2010 syntynyt Mei Dan Shengdan Jie (kiinan kielellä joulu) sai nimekseen Cilla.

Arki lähti sujumaan kohtalaisen helposti. Cilla tottui nopeasti perheen rytmiin ja vaikka edessä oli paljon uutta, nakkipalkalla toimiva ahne flatti tarttui arjen haasteisiin rohkeasti. Vaikka Cilla oli jo yksivuotias, se ei ollut koskaan asunut perheessä eikä kodissa. Kaikki kodissa oli uutta, kuten mm. portaat, autoon hyppääminen tai lenkkipolulla vastaan tullut silta. Nelitassujarrutus oli aina ensimmäinen reaktio, mutta nakki- ja lihapullahoukutus vei voiton – ennemmin tai myöhemmin. Kolmikerroksisen rintamamiestalon portaat juostaan vauhdilla ja auto, jonne hyppääminen oli alussa mahdotonta, on nykyään Cillan lempipaikka.

Yhteistyön rakentaminen aloitettiin heti kasvattajan järjestämässä tottelevaisuuskou-

lutuksessa. Koiran kouluttajina olimme täydellisen noviiseja, joten neuvot ja ohjeet olivat todella tarpeen. Perusasiat Cilla oppi nopeasti, mutta työ ja harjoittelu jatkuu edelleen. Koiraa hankkiessamme en ollut oikeastaan miettinyt ollenkaan harrastamista koiran kanssa. Lähinnä ajatuksena oli hankkia kotiin kaveri, jonka kanssa lenkkeillään. Pikkuhiljaa erilaiset koiraharrastukset kuitenkin alkoivat kiinnostaa, koska Cillan energiamäärä, sekä into ja kyky oppia uutta, oli niin valtava.

Jostain korviin kantautui monen flatin ykkösharrastus: vesipelastus. Cilla, kuten varmaan kaikki flatit, oli hulluna vesileikkeihin. Alussa Cilla ei lähtenyt uimaan, vaan pärski ja sukeltelee vain rantavedessä. Perheen kesken mietimme, että Cilla on ollut edellisessä elämässään hylje. Eräällä yhteisellä uintiretkellä mieheni nappasi Cillan syliin, kantoi pidemmälle veteen ja lähetti uimaan rantaan päin. Cillahan ui heti mainiosti, mutta se ilme kun hän pääsi rantaan ja kääntyi katsomaan

meitä: täynnä järkytystä ja yhtä aikaa ihmetystä siitä, mitä juuri äsken oli tapahtunut. Jo vartin päästä Cilla ui hakemaan veteen heitettyjä keppejä. Ja mikä mahtava tunne oli uida ensimmäistä kertaa vieretysten oman koiran kanssa. Sitä ei unohda ikinä ja se on joka kerta yhtä hienoa.

Vesipelastusta pääsimme harrastamaan, kun Cilla oli neljävuotias. Vesipelastusseura VaVi ry:n ensimmäisissä treeneissä en ollut uskoa silmiäni - vesipelastustaidot todella ovat näiden koirien geneeissä. Cilla haki veneen ja hukkuvan rantaan, vaikka ei ollut koskaan nähnyt tai tehnyt mitään vastaavaa. Tämä olisi meidän lajimme. Ja harrastus oli todellakin Cillan valinta, ei vanhempien.

Yhteyden muodostuminen ja yhteistyön vahvistuminen Cillan kanssa on ollut upea ja toki työtä vaatinut prosessi. Cilla on ensimmäinen koirani, enkä oikeastaan etukäteen ymmärtänyt ollenkaan mitä koiran kanssa eläminen vaatii, ja ennen kaikkea kuinka palkitsevaa ja tunteita herättävää tämä kaikki on ollut. Suurimpana tukena ja apuna tällä matkalla ovat olleet mahtavat treenikaverit, sekä vepe-treeneissä, että kaikissa koulutuksissa, joihin olemme päässeet mukaan. Yhdistyk-

sessä kaikki ovat pitkän linjan koira-ammattilaisia tai -harrastajia, ja heiltä saadut neuvot ja kannustus ovat auttaneet valtavasti yhteistyön rakentamisessa. Pidän toimintatavasta, että oikeastaan aina keskitymme siihen, miten me ohjaajat osaisimme paremmin ohjata koiriamme, eikä siihen, miten koirien käytöksestä poistettaisiin virheitä. Meitä aloittelijoita on kannustettu ja ohjattu eteenpäin, huumorilla, mutta ilman virnuiluja.

Cilla on mahtava harrastuskoira, mutta hänellä on tärkeä rooli myös kotikoirana. Koira toimii hämmästyttävänä tunteiden tulkkina ja välittäjäaineena teini-ikäisten ja vanhempien välillä. Koira vonkuneet lapset ovat nykyään kiivaita ja välillä maailman epäoikeudenmukaisuutta tuskailevia teinejä, joten Cillalla riittää tulkattavaa. Cilla on yhteisten hellyydenosoitusten kohde ja antaa jutun juurta ja naurun aihetta silloinkin, kun kaikki ottaa päähän.

Cillasta on vuosien myötä tullut tärkeä ja rakas perheenjäsen. Tänä kesänä näihin tunteisiin yhdistyi myös valtava menettämisen pelko. Juhannuksen alla Cilla sai vakavan suolistotulehduksen, joutui nesteytykseen eläinsairaalaan ja sai pariksi viikoksi tuhdin

Cilla on mahtava harrastuskoira, mutta hänellä on tärkeä rooli myös kotikoirana. Flatti toimii hämmästyttävänä tunteiden tulkkina ja välittäjäaineena teini-ikäisten ja vanhempien välillä. Koira vonkuneet lapset ovat nykyään kiivaita ja välillä maailman epäoikeudenmukaisuutta tuskailevia teinejä, joten Cillalla riittää tulkattavaa.

lääkityksen. Tauti onneksi häipyi ja saimme jatkaa harrastamista.

Elokuun puolella välissä nappasimme ensimmäisen avoimen luokan 1. tuloksen ja loppukuusta vielä kaksi lisää. Kesän päätteeksi kroolasimme siis VOIttajaluokkaan. Huippuyllätyksenä Cilla palkittiin vielä kisan parhaana koirana - Mikä mahtava vepe-kesä! Jatkukoon Cillan tarina ja yhteinen polskutelumme pitkään!

Reija Kiviluoto & Cilla

Pentuvälitys

Hanna Hujanen 040 578 9523
Sanna Lahtinen 040 731 0831

Olemme toimineet pentuvälittäjinä vuodesta 2012 lähtien. Ota rohkeasti yhteyttä: pentu@flatti.net, tai tule nykäsämään hihasta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotakin kysyttävää tulee mieleen.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n Pentuvälityksen sivuilta osoitteesta: www.flatti.net/pentuvälitys löytyvät ohjeet kasvattajille pentueiden ilmoittamiseen pentuvälitykseen, listat suunnitteilla olevista pentueista, astuteista ja syntyneistä pentueista. Sivulta löydät ohjeita myös flattipennun ostajalle.

Kasvattaja-ilmoitukset Flattiviestiin

Kasvattajailmoitusten hinnat Flattiviestiin 15€/nro tai 40€/vuosi (4 nroa). Kasvattajaboxin koko 78x44 mm.

Varaa paikkasi jo seuraavaan lehteen, joka ilmestyy 5.12.2018. Lähetä haluamasi teksti ja kuva/logo, niin taitamme sinulle valmiin boxin.

Aineistot osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com viimeistään aineistopäivänä 2.11.2018. Lähetä aineiston mukana myös maksukuitti.

Osoitteenmuutokset ja tilitiedot

Osoitteenmuutokset voit ilmoittaa järjestön nettisivuilla, www.flatti.net tai sähköpostilla: jasenasiat@flatti.net.

Löydät meidät myös Facebookista: [facebook.com/suomensileakarvaiset.noutajatry](https://www.facebook.com/suomensileakarvaiset.noutajatry)

Tilitiedot:

Tarvikemyynti:
FI45 5620 0920 4247 35
Jäsenmaksut:
FI23 5620 0920 4247 43
Yleistili (näyttely, nome, muut):
FI28 5620 0920 4247 50
/ OKOYFIHH

Koematka Euro Challenge -kilpailuun Englantiin 27.7.2018

Teksti: Riitta Koivisto
Kuva: Polarstar Photography

Euro Challenge on perinteikäs, valtavilla Game Fair -messuilla järjestettävä epävirallinen kilpailu, jossa on joukkueita Euroopasta. Tällä kertaa Suomi oli ainoa pohjoismainen joukkue. Joukkueessa on kultainennoutaja, labradorinnoutaja ja yksi muun rotuinen noutaja. Suomen joukkueeseen kuuluivat koirakot: Sari Lehtonen-Lammi & FI KVA Weljesten Nuttet Au, ”Yoda”, Maija Haltsonen & FI KVA Highhut’s Bellatrix, ”Becky” sekä allekirjoittanut & Korven Akan Tuittu, ”Siru”. Ensisijaisesti mukaan kutsutaan rodun edellisvuoden WT-mestarit, mutta flateissa sellaista ei ollut ja meitä paremmin meritoituneet koirakot eivät syystä tai toisesta reissusta innostuneet, joten vuorokauden miettimisen jälkeä lupasin lähteä.

Koko kevään joukkueemme kokosi matkakassaa koulutuksilla ja haimme myös avustusta kaikilta mahdollisilta tahoilta. Kiitos kaikille koulutuksiin osallistuneille ja meitä avustaneille yhdistyksille ja yrityksille! Ilman teitä ei matka olisi toteutunut.

Kummallakin tuomarilla oli flattitausta. Phil Bruton ja Lisa Harris ovat ansioituneita kouluttajia, jälkimmäinen on myös itse osallistunut aiemmin kilpailuun. Kommentaattori Maddie Burrilla on 35 vuoden historia kisamisestä flattien kanssa ja hän on myös WT-tuomari.

Koalue oli aidattu pienehkö alue, johon oli rakennettu poikittain kulkusuunnassa kaksi matalaa puuaitaa. Aitojen välissä oli vihreää kasvustoa, kaalia ja jotain korkeampaa kasvia, havukasoja ja laudasta tehtyjä n. 1,5m korkuisia kapeita kehikoita, joiden tarkoitus jäi meille arvoitukseksi. Ne saattoivat olla suoja puuntaimille tai sitten koetta varten tehtyjä. Ohjauksen täyttäjä oli niiden takana tehtävien ajan. Myös kentän päissä oli samaa vihreää kasvia kuin aitojen välissä. Alue rajoittui takaosasta metsään ja aivan metsän rajassa keskellä kenttää oli vesiallas, joka oli rakennettu siihen koetta varten. Koalueen vieressä virtasi leveä joki, mutta sinne ei sinivän vuoksi saanut päästää koiria. Kentän

kokonaispituus oli vajaat 200m. Starttasimme toisena joukkueena, mikä oli tukahduttavan kuumuuden takia hyvä. Keli oli kuitenkin aivan tyyni aamulla. Iltapäivällä kun alkoi tuulla, koirat saivat damit paljon helpommin talteen. Joukkue teki kaikki rastit kerralla, yhden joukkeen suoritus kesti 45min – 1 h.

Rastien tehtävät ja pisteet

1. rasti, pisteet: Yoda 19p, Becky 19p, Siru 10p
Kaikki koirat hakivat ohjauksen samasta paikasta ensimmäisen aidan takaa havujen alta. Ohjaus motivoitiin ampumalla starttarilla jokaiselle koiralle. Lähetys kentän vasemmasta reunasta viistosti oikealle, matka n. 40m.

Tehtävä näytti helpolta, etenkin kun kaikkien koirien dami oli samalla alueella. Siru lähti hyvin linjalle, mutta tuuttuun tyyliin vauhtia oli liikaa ja se pamautti päin aitaa, joka olisi pitänyt ylittää. Mietin kyllä ennen lähetystä että pysäytänkö sen, mutta kun matkaa aidalle oli vain n. 20m, niin jätin sitten tekemättä. Aita kyllä näkyikin hiven huonosti

kasvien seasta, mutta silti! Linja piti törmäyksenkin jälkeen, mutta koira ajautui toistuvasti risualueen taakse ja meni damista vasemmalta puolelta ohi. Muutaman käskyn jälkeen sain sen alueelle ja damin ylös, mutta pisteitä ei tästä juuri herunut. Koira olisi kannattanut ehdottomasti pysäyttää ennen aitaa ja ottaa siltä turha vauhti pois. Näin damikin olisi tullut varmasti nopeammin talteen.

2.rasti, pisteet: Yoda 19p, Becky 16p, Siru 19p
Lyhyt Walk up kohti ensimmäistä aitaa. Kaikille koirille pitkä ykkösmarkkeeraus takana olevalle lammelle. Heitosta näkyi loiskahdus, ei juuri muuta. Matka n. 70m. Siru hoiti vesimarkkeerauksen tyylikkäästi, ei moitteen sanaa tästä. Se meni luotisuoraan kahden aidan yli suoraan lammikkoon ja sai damin helposti.

3, 4, 5 rasteilla koirat suorittivat samat nousut, mutta vaihtoivat joka kierroksen jälkeen paikkaa rivissä. Kirjoitan tähän pisteet tehtävittäin. Tehtävä alkoi walk upilla poikittain kentän yli oikeaan reunaan.

3. rasti, pisteet: Yoda 15p, Becky 17p, Siru 17p
Ensin ykkösmarkkeeraus kentän oikeaan reunaan reunimmaisena koiran eteen n. 40 m päähän. Jää tälle koiralle muistiin, kunnes toiset koirat ovat hakeneet ohjauksensa. Tämän Siru selvitti hyvin; meni vähän yli, jolloin pysäytin ja kutsuin vähän takaisin ja annoin lähihaun ja koira sai damin ylös.

4. rasti, pisteet: Yoda 18p, Becky 17p, Siru 0p
Vasemman puoleiselle koiralle ohjauksen viimeisen aidan kohdalle piilotetulle damille. Matka n. 40m. Siru jäi tässä juoksemaan aidan viertä oikealle kohti markkia, pysäytin ja tuupasin sen vähän turhan voimallisella käskyllä taakse vasemmalle ja samaan aikaan kun koira hypäsi yli aidan, jonka alla dami oli ja kiihdytti

kohti hakaa, missä se oli jo käynyt, tajusin, että tuli mokattua... ohjaajan piikkiin tämä siis.

5. rasti, pisteet: Yoda 19p, Becky 16p, Siru 14p
Keskimmaiselle koiralle pitkä ohjauksen yli kaikkien aitojen suunnilleen samalle linjalle lyhyemmän ohjauksen kanssa kentän vasempaan takanurkkaan metsän sisään. Siellä oli valkoinen merkki, jonka kohdalla on portti pieneen hakaan, jossa dameja. Matka n. 70m. Koira piti saada portista sisään ja metsään, jotta damin sai ylös. Siru lähti hyvin linjalle, vesiallas veti – kuten kaikkia muitakin – mutta sain sen aika helposti alueen takareunaan. Siellä sitten tuli muutama edestakainen mutka sivussuunnassa, ennenkuin koira hoksasi portin ja että siitä pitää mennä sisään ja vielä edetä. Etukäteen tehtävät näytti tosi hankalalta ja sitä ne monelle koiralle olivatkin.

6. rasti, pisteet: Yoda 14p, Becky 0p, Siru 12p
Tämä oli hankala, eikä vain meidän joukkueelle! Kävelimme walk upin alueen takareunassa olevan lammikon eteen rintamasuuntaan tulosuuntaan päin, ja ihan selostustornin eteen vihreään kasvustoon tuli kolme markkeerausta riviin. Saimme itse valita kuka hakee minkäkin. Siru näki ainoastaan viimeisen heiton ja se sai yrittää ensin. Se lähti hyvin, mutta veti pitkäksi palaneelle ruoholle vihreän alueen taakse. Ennenkuin kuin ehdin tehdä mitään, se puikkasi ulos kentältä portin ali, josta tulimme. Itselle ei tullut edes mieleen, että se pystyisi poistumaan koealueelta! Kutsuin sitä takaisin, jolloin se juoksi täysiä päin porttia. Toimitsija onneksi avasi sille portin ja se pääsi takaisin koealueelle. Pysäytin koiran ja annoin sen vetää hetken henkeä. Sain sen ohjattua damille ja damin talteen, mutta kylläpä tuo säikäytti. Kaali peitti damien hajut ja koirilla oli suuria vaikeuksia saada dameja ylös.

Paljon kuvia ja reissukuulumisia löydät joukkueen sivulta:
www.facebook.com/fineurochallenge18

Yhteenveto ja lopulliset tulokset

Tehtävät olivat yllättävän mukavia. Haaste tulikin kentästä ja sen kasvustosta sekä aidoista. Siru ei ollut nimittäin ainoa koira, joka poistui koealueelta. Myös selostus kovaäänisistä ja usea ihminen lähetyspaikalla vaikeutti käskyn saamista koiralle saakka. Välillä minun piti liikkua, jotta koira näkee minut ja osaa ottaa käskyjä vastaan. Koirat joukkueessamme tekivät tehtävät suunnilleen omalla tasollaan, mutta vaikeus tulikin sitten tuosta ympäristöstä. Lisäksi on sanottava, että menestyäkseen ihan kärkeen saakka, on koiran oltava mieluummin vähän hidaskin kuin liian nopea. Tilaa on kuitenkin aika niukasti ja mitä nopeampi koira, sitä vähemmän aikaa ohjaajalla on reagoida. Yllättävän hyvin pistein suoritimme Sirun kanssa kokeen. Toki sen etuna on valtava halu tehdä työtä ja pyrkiä damille, niinpä sitä sai käskyttää paljon kauemmin kuin koiraa, joka ei etene. Muutama koira pyydettiin kutsumaan pois, kun ne selkeästi lopettivat työnteon.

Lämpimästi suosittelen reissua! Tehtävät eivät ole vaikeita ja jos koira on hyvä reissaaja ja kestävä hyvin häiriötä, niin se selvittää tehtävät. Joukkue on koko ajan yhtäaikaan suorittamassa ja siinä pystyy myös tsemppaamaan ja neuvomaan toisiaan. Ilman koiraakin käynti Game Fairissa antaa varmasti paljon. Gundog-areenalla oli Euro Challengeen jälkeen vielä useita eri joukkuekisoja niin noutajille kuin spanieleillekin; niissäkin riittää messualueen lisäksi katsottavaa moneksi päiväksi.

Kaikkien joukkueiden tulokset ja yhteispisteet (flattien tulokset värillisinä). Suomen joukkue sijoittui neljänneksi.

1. Saksa 320p	Ursula Scholz Marita Goehring Jennifer Hirschfeld	lb Deep Impact Beam Me Up Scotti kn Eastwood Clint Of Enchanten Garden kk Stagfield Gamekeeper's Atticus	18-19-17-20-18-15 17-20-20-18-16-15 19-20-16-18-15-19
2. Italia 298 p	Tanja Grygar Susan Street Roberta Brenna	lb Questing Alpha kn Enya of Susanbriar sku Rafa Nadel	17-17-16-20-16-16 14-17-15-13-18-14 17-20-14-16-20-18
3. Englanti 290 p	Paul Birkbeck Phil Wagland Garry Ellison	lb Warrenbank Fen kn Fielquest Funnyline Kelbrook skn Ollersett Sparking Nymph	19-17-18-20-16-16 18-14-17-17-14 17-19-15-16-15-15
4. Suomi 261 p	Sari Lehtonen-Lammi Maija Haltsonen Riitta Koivisto	knu Wejesten Nuttet Au lbn Higgshuts Bellatrix skn Korven Akan Tuittu	19-19-15-18-19-14 19-16-17-17-16-0 10-19-14-0-17-12
5. Belgia 260 p	Gaston Maerivoet Nils De Peuter Jelle Huysmans	lb Kay of the Charmed Angel kn Copperlake Ninja nsu Flaming Rockstars Lordwatson	19-18-18-17-17-17 18-18-15-17-16-10 15-14-10-5-0-16
6. Hollanti 258 p	Lucy Van Delden Henk Hoogenkamp Johan van Middelaar	lb Sasawot Andras Boycue kn Gleen Mhor's Jewel skn Rose of Macig Touch	20-20-18-15-17-17 18-19-16-17-14-18 12-17-0-0-20-0
7. Sveitsi 257 p	Steve Grutter Jeremie Gueneau Reck Herbert	lb Tan y Rhalt Black Knight chp Weatherdeck Delta kn Duckflight Eye on Teal	20-20-18-0-18-8 0-18-0-20-16-8 20-20-17-18-18-18

KESÄLEIRIN KOOSTEET

Flattien kesäleiriä vietettiin helteisessä kelissä Surkeejärven matkailutilalla heinäkuun puolivälissä. Leirillä järjestettiin jälleen monipuolisesti koulutusta, ja erityisesti nime oli jälleen suurimpana lajina edustettuna harrastajiemme piirissä. Koulutusten lisäksi leirillä järjestettiin mejä-koe ja testattiin koiria smart dog -testillä.

Kesäleirikooste MEJÄ-koulutus

Mitä treenissä tehtiin?

Tässä treenissä tehtiin kolme jälkeä Vilinä-koiralle, kaksi puolipyöreää ja yksi neliskulmainen jälki, makuuksia oli 3 kappaletta. Jälkien pituudet vaihtelivat noin 80-170 metriin. Ensimmäisen jäljen tarkoitus oli ”herättely ja onnistuminen”. Toisen jäljen tarkoitus oli niin sanottu päätreeni. Kolmas oli vähän ylimääräinen ”jäähdytelytreeni”. Kuten hyvässä treenisä kuuluukin olla, niin jälkien päässä odottikin makuuksilla herkullinen sorkka.

Mikä koiralla onnistui?

Verrattain nuorella Vilinällä ei ole vedetystä verijäljestä muuta kokemusta, mitä nyt viime vuonna kesäleiriltä. Vilinä oli viime syksynä monena viikonloppuna mukana ja toisen koirani ”Roosa” Jämptin kaverina hirvimetsällä, missä Vilinä sai kokemusta kaadettujen hirvieläimien verijäljestyksestä. Siihen käytiin yhden jäljen lauaintaina ja yhden sunnuntaina. Samalla Vilinä oppi olemaan ja odottamaan autossa omaa

vuoroaan. Eli kun hirvieläin oli lopulta kumossa ja kulkenut max. 75-150 metriä, niin otin koiran autosta ja laitoin verijäljelle. Kuten hyvässä jahdissa kuuluukin olla, niin oli meillä yksi todellinen tilanne kun kuljimme noin 500 metriä, joka oli tietty liikaa nuorelle koiralle, mutta oli pakkotilanne.

Tämä oli alustus koiran kokemuksesta koskien verijälkeä. Aloituskommuulta lähdettiin hihna aivan suorana, verijälkeä seuraten (tai koira seurasi) jäljen kulmakohdassa oli niin sanottu ”makuutus”, koska makuuksilla oli makupaloja, jotka tietty maistuivat Vilinälle. Jäljen lopussa oli sorkka ja tietysti koira palkittiin onnistuneesta suorituksesta. Kokonaisuutena arvioiden tämä treeni meni mielestäni hyvin ja Vilinä käytti kuonoaan oikealla taktiikalla ja myös strategisesti hyvin. Toki voisi pohtia, mitä parannettavaa vielä on jäljellä. Ainakin ohjaajan koulumista tarvitaan aina, eli lisää tiiminä toimimisen kokemusta koiran ja ohjaajan välillä. Itse koen suurimpana haasteena koiran oikean tulkinnan

ja sen välittämien heikkojenkin signaalien tulkitsemisen.

Se mihin tarvitaan jatkossa myös enemmän treenausta on, miten Vilinän saa ”merkkamaan” makuuksien. Olen vetänyt muutaman jäljen leirin jälkeen ja jäljestys menee hyvin, mutta makuuksien merkkkaus on jäänyt väliin, en ole kyllä käyttänyt herkkuja. Siihen tarvitsenkin toki muiden toimivia vinkkejä.

Jatko

Tänä syksynä hirvimetsästäys on Vilinälle suuri asia kuten myös itselleni sen tiimissä. Nuori koira ja uusi tiimi ovat haasteellisia, mutta ehkä myös palkitsevampia kuin vakiintunut työpari kuten minä ja Roosa-koirani. Toki näitä ei voi verrata keskenään, molemmat antavat yhtä paljon omistajalleen ja palkitsevat joka kerta.

Jari Seppälä & Allikon Vilinä 1v 4kk

Mejä-koulutuksessa pikkuneiti Lunan kanssa

Viiden kuukauden ikäisen pennun kanssa kun lähtee leirille, ei odotukset voi olla järin suuret. Tarkoituksena oli saada oppia, ehkä enemmän itselle kuin koiralle, sekä kokemuksia. Leirin jälkeen oli mukava todeta, kuinka paljon pieni koira voikaan kasvaa vain muutamassa päivässä! Täisi neiti saada roimasti enemmän oppeja, kuin olisi itse uskaltanut edes haaveilla.

Mejässä päästiin seuraamaan eritasoisten koirien työskentelyä, opeteltiin kuinka oikeaoppisesti tehdään verijälki sekä päästiin itse omalle pienelle jäljelle. Hienoa oli nähdä, kuinka leiriväsnynti pikku flatti, jaksoi innostua hieman jännittävästä jäljestä. Tuolloin ei vielä peuran sorkka ollut niin kiinnostava, mutta nyt se on todellinen aarre! Saatiinkin kotiin viemisiksi kuivattu sorkka. Mejässä Marin ja Markon opeilla on helppo jatkaa tästä eteenpäin!

Yleisesti leiristä: Minun mielestä oli todella hienoa, että vaikka oltiin pienen karvapallon kanssa leirillä, kohdeltiin meitä aivan kuten muitakin. Päästiin osalliseksi kaikkeen mihinkä haluttiin ja hommat tehtiin meidän tason mukaisesti – kouluttajien erinomaisten vinkkiensa saattelemana.

*Niina Parviainen ja Luna 5kk
(Dakotaspírit Ob-La-Di Ob-La-Da)*

Alvinin kanssa Flattileirin mejä-koulutuksessa

Treenit aloitettiin lyhyellä luennolla, jossa käsiteltiin mm. seuraavia teemoja: mitä jäljellä tapahtuu, mitä koirasta odotetaan, kuinka ohjaajan tulee käyttäytyä ja miten kokeessa toimitaan. Mielestäni tämä oli erinomainen pohjustus alkuun. Luennon jälkeen lähdimme autoilla pienen matkan päähän alueelle, jonne oli useampi jälki jo tehty valmiiksi. Koirille laitettiin jälkeä varten valjaat ja jälkiliina.

Pääsimme Alvinin kanssa ensimmäisten joukossa omalle jäljelle, joka osoittautui melkoiseksi turneeksi. Meitä lähti seuraamaan useampi henkilö, jotka seurasivat takanamme. Heti jäljen alussa jälkivana kulki maa-ampiaispesän päältä, jolloin tietenkin äkäiset ampparit puolustivat kotiaan tunkeutujilta. Itse selvisin yhdellä pistolla, mutta takanani kulkevat seuraajat kouluttajaa lukuunottamatta joutuivat melkoisen hyökkäyksen uhreiksi, ja poistuivat ymmärrettävästi vauhdikkaasti paikalta. Alvinille kävi tuuri, koira selvisi ehjin nahoin, ilman pistoja. Jatkoimme kuitenkin kouluttajan kanssa jälkeä. Puheista päätellen tällaiset maa-ampiaiskohtaukset eivät ole millään lailla harvinaisia lajissa, eli pääsimme heti asian ytimeen!

Alvin onnistui ajamaan jälkeä kohtalaisesti, vaikkakin alussa hieman haahuilen ja hairahtui pariin otteeseen kieriskelemään maassa. Ilmeisesti valjaat olivat epämiellyttävät päällä. Alku-

kankeuden jälkeen alkoi koirallekin ymmärrys tehtävästä hahmottua, ja Alvin pysyi paremmin jäljellä. Luonnonvoimat eivät kuitenkaan meitä soisella loppupätkälläkään jättäneet rauhaan, vaan ennennäkemätön hyttysarmeija syöksyi kimppuumme. Tällaiset inisijöiden hyökkäykset taitavat olla myös melko tuttuja tässä lajissa. Kaikesta huolimatta loppuun selvitettiin, ylitettävä kosteikko juuri ennen kaatoa oli todella kuumana päivänä äärimmäisen houkutteleva ja sinne Alvin olisi tahtonut myös jäädä. Pienellä houkuttelulla jatkoimme viimeiset 10 metriä kaadolle ja löysimme kuin löysimmekin sorkan. Siinä vaiheessa sorkka alkoi olemaan yksi hailee kun aamupäivästä asti oltiin tahkotu koulutuksia helteessä.

Jälki osaltamme oli sellainen, joka ruokkii intoa jatkamaan lajia, mutta myös haastaa samalla ajattelemaan kehityskohtia. Alvin jäljesti hienosti jäljen keskivaiheen, mutta keskittyminen herpaantui toisinaan alussa ja lopussa. Sorkka ei syystä tai toisesta sinä päivänä kiinnostanut suuresti, mutta laitoin sen jo väsymyksen piikkiin. Silti innostus jäi, ja meillä on nauttanveripurkki ja muutama peuransorkka pakkasessa valmiina odottamassa treenejä! Otsa paukaumilla, mutta kokemusta rikkaampana kiittäen,

Charlotta Lagerstam ja Alvin

Kesäleirikooste TOKO-koulutus

Osallistuin reilun vuoden ikäisen koirani kanssa Veera Jääskeläisen vetämään TOKO-koulutukseen lauantaiamun helteessä neljän muun koirakon kanssa. Oma tavoitteeni ja ajatus koulutukseen osallistumisesta oli saada koiran vireystila ja aktiivisuus hallintaan ennen iltapäivän NOU-koulutuksia. Noin 30 asteen helle pitikin jo suurelta osaltaan huolen tästä. Koulutus toteutettiin koirien jaksamisen ehdoilla vuorotellen koirakkojen välillä niin, että toiset saivat huilata välillä varjossa.

Harjoittelimme mm. maahan menoa, liikkeestä maahan menoa ja paikalleen jäämistä. Veera opetti meille koirille sopivan vatsa- ja reisilihasten harjoituksen, jossa seisomasta liu'utaan makuulle ja siitä takaisin seisomaan niin, että koiran jalat pysyvät paikoillaan. Niin kuin monessa muussakin koulutuksessa tärkeintä oli nytkin ohjaajien kouluttaminen.

Tärkeimmät Veeran viestit kotiin olivat:

1. Ns. oman kuplan luominen ohjaajan ja koiran välille. Huolimatta ympäristöstä ja ympäristössä tapahtuvista asioista on tärkeää, että koira keskittyy ohjaajaan ja siihen, mitä ollaan tekemässä. Oman koiran kanssa juuri häiriöherkkyys on ollut haasteena, joten kontaktin ottaminen eri tilanteissa sekä mallitiharjoitukset ovat olleet tärkeitä.

2. Palkkion ajoitus ja laatu: Kotona tai vähemmän häiriöisessä ympäristössä riittää nimitä palkaksi vähempiarvoinen herkku, mutta mitä enemmän häiriötä, esim. maastossa riistahajuja tai koiran ominaisuuksiin liittyviä haasteita on, niin palkkion laatu saa olla aina vain parempaa. Omana kokemuksena palautuksiin liittyvä haaste (koiran omiminen) on pitkälti korjaantunut huippuherkkujen käyttämisellä.

3. Koiran vireystilan lukeminen ja auttaminen sopivaan vireystilaan. TOKO-treeneissä tai Nome/metsästys-passissa koiran vireystilan tulee olla aivan erilainen. Yhdessä tekemisen pitäisi olla molemmista hauskaa!

4. Saimme hyviä vinkkejä Veeralta mahdollisia tulevia NOME-koulutuksia varten. Erityisesti vihjesanoja tulen varmasti hyödyntämään. Vihjesanojen avulla voi koiralle viestiä etukäteen, mitä tuleman pitää tai mitä siltä odotetaan.

Vatsa-reisilihastreeniä on jo kotona harjoiteltu. En ole aktiivisesti aiemmin opettanut koiralle maahan menoa, mutta näen sille nyt perusteet. Koiran on helpompi rentoutua makuulla kuin istuen erilaisissa odottamistilanteissa, joten tätä pyrimme jatkossakin vahvistamaan. Kiitokset leirin järjestäjille.

Nina Pöyry & Mila

TOKO-kipinää sytyttelemässä kesäleirillä

”Flatista täytyy kaivaa sen hulluus esille!” Tämä lause jäi päällimmäisenä mieleen flattileirin TOKO-koulutuksesta. Kuulostaa kummalliselta? No, kannattaa lukea juttu loppuun.

Vuosien tauon jälkeen pääsin osallistumaan flattien kesäleirille. Pääasiassa treenasimme nomea, mutta ilmoitauduin yhdeksi aamupäiväksi Veera Jääskeläisen TOKO-koulutukseen vuoden ikäisen Vinha-flattini kanssa. Tavoitteena oli kaivella esille kadonnutta tokokipinää ja yhdessä tekemisen riemua. Olen nimittäin vahvasti sitä mieltä, että tokoilu (tai mikä tahansa hallintaa lisäävä yhdessä tekeminen) helpottaa suuresti nome-treenailua. Kun koira osaa pysyä paikallaan häiriössä, korjata rintamalinjan suoraksi omistajansa kääntyessä ja seurata oikealla paikallaan ilman, että asiaan täytyy kiinnittää huomiota, voi ohjaaja itsekin keskittyä täysillä kulloiseenkin noutotehtävään.

Auringon porottaessa täydeltä terältä, harjoittelimme ensin yhdessä paikallamakuuta ja paikalla istumista. Tämän jälkeen jokainen koirakko sai Veeran jakamattoman huomion,

kun treenasimme kunkin koirakon henkilökohtaisten tavoitteiden mukaan. Vinhan kanssa minulla oli tarkoitus löytää yhdessä tekemisen iloa ja kysellä uusien sääntöjen mukaisten liikkeiden treenaamisesta. Suurin vaikeus itselleni on ollut sopivan viretilan löytyminen nykyisen koiran kanssa, joka on melko lailla erilainen kuin edellinen. Vinha syttyy hitaammin ja vaatii napakamman virittelyä. Toisaalta viretila kuuuuu helposti yli rähinäksi, varsinkin vetoleikkettä tai juoksemista palkkana käyttäessä. Veeralta saimmekin kannustusta siihen, että seuraaminen näyttää hyvältä, vaikka se ei yhtä näyttävältä tunnukaan kuin edellisen koiran kanssa ja ettei tasainen hyvin tekeminen ole yhtään huono ominaisuus tokoillussa. Pääsimme myös harjoittelemaan merkin kiertämisen ja ruudun alkeita ja saimme hyvät vinkit kaukokäskeyn opetteluun.

Niin ja sitten se hulluuden esiin kaivaminen: Flatit ovat yleensä leikkisiä koiria, ja vireystilan nostaminen leikillä onnistuu lähes kaikilla. Tokossa tekemisen pitäisi olla hauskaa yhdessä te-

kemistä ja vireystilan korkea kentälle saavuttaessa. Usein on puhuttu siitä, että kentällä ohjaajan ja koiran ympärillä on ikään kuin kupla, jonka sisään mikään häiriö ei pääse. Ja tähän lopputulokseen päästään ainoastaan sillä, että ohjaaja on koiran mielestä maailman hauskin ihminen, joka keksii aina kaikkia hauskoja tempauksia (toimii myös nomessa). Myös koira saa hullutella ja riehaantua palkkausvaiheessa, koirasta tulee kaivaa sen hulluus esille! Näin vireystila säilyy oikeana sinänsä kaavamaisista liikekuvioista huolimatta. Ainakin liikkeiden harjoitteluvaiheessa suoritukset pidetään lyhyinä ja palkataan usein. Ryppyotsaisuuteen ei ole tokokentällä tarvetta, flatit tämän usein osaavatkin luonnostaan...

Kiitos Veeralle koulutuksesta! Sellaisessa paahteessa innostava selitys ja jokaiseen koirakkoon keskittyminen täysillä oli melkoinen saavutus. Kannustus ja hyväntuulisuus oli tarttuvaa. Ja saatiinhan sitä intoa ja hulluuttakin nostatettua esille – molemmille.

Terhi Kantanen ja Vinha

Nellin kanssa

Flattileirin toko-koulutuksessa

Itse olen tokoillut vanhemman koirani kanssa, mutta Nelli oli ja on edelleen tokon suhteen täysin kokematon, sen kanssa olen ehtinyt treenaamaan vain nomea.

Koulutuksen alkuun tehtiin paikallaolot. Nelli pysyy hyvin paikallaan, se on sille tuttua nomesta. Vieraita elementtejä olivat ohjaajan vierestä maahan meno ja liikkuri. Myös vieruskaverin käskyihin Nelli reagoi, mutta se oli odotettavissakin. Itse maassa makaaminen paikoillaan onnistui odotusten mukaisestikin hyvin, mutta koira meni ennen pitkää ”lonkalleen”. Sain Veeralta vinkin laittaa makupala turvallisen matkan päähän koiran eteen, jotta se pysyisi terävänä makuuasennossa. Sama pätee tietenkin myös paikalla istumiseen. Koiran

voi myös yllättää ja vapauttaa kesken liikkeen esim. pallolle, jotta se oppii makaamaan/istumaan valppaasti. Yleensä näin asentokin pysyy terävänä. Toki tämä edellyttää ensin varmaa paikallaoloa.

Paikkisten jälkeen harjoiteltiin Nellin kanssa sivulle tuloa. Se on yleensä kaikessa tekemisessään vauhdikas ja sähköinen, joten olin totaalisen yllätynyt, kun se laskikin kierrokset sivulle tulossa. Se tuli kyllä, mutta hitaasti ja jäi sivulle seisomaan istumisen sijaan. Leikitin sitä, jotta nostaisi virettä, ja näin tietysti kävikin. Mutta taas ”sivu”-käskyn jälkeen koira meni matalampaan moodiin. Lopulta Veera hoksasi, että koira laskee itsensä nome mielen tilaan, sillä käsky on sama kuin nomettaessa. Tästä siirryttiinkin sitten aiheeseen miten erottaa koiralle eri lajit; tokoa treenattaessa koiran

on hyvä olla hieman kiihkeä ja nomessa ohjaaja yleensä joutuu rauhoittelemaan koiraa, ettei se kävisi liian kuumana. Erottamista helpottaa esim. aina tietyn pannan käyttö tukoilla, nomen noutajalutinin. Ohjaajan pukeutuminen eri tavalla eri lajeihin, vihjesanat jne.

Omat silmäni avautuivat siinä mielessä, että hetken asiaa mietiskelyäni tulini siihen tulokseen, että minun täytyy Nellille opettaa tokoon eri käskyt, kuin mitä käytän nomessa. Näin saisin mm. istumiseen tokossa ihan eri vauhdikkuuden, kuin mitä Nellin istuminen muuten on. Vähän tätä olen kotona alkanut treenailemaankin, joten oikeastaan sain koulutuksesta juuri sen, mitä tulini hakemaankin – inspiraatiolle. Kiitos Veeralle ja kanssatreenaajille!

Tuula Vähätiitto ja Nelli 2v

Kesäleirikooste **NOME**-koulutus

Olipa kiva olla pitkstä aikaa flattileirillä koulutuksissa. Kolme päivää treenasimme erittäin tasokkaiden kouluttajien ryhmässä aamusta iltaan. Sää oli monen leiriläisen mieleen, mutta 25-30 asteen helle oli kyllä melkein liikaa niin koirille kuin ohjaajillekin. Yritän kuvailla päivien harjoitukset seikkaperäisesti niille, jotka eivät olleet tässä ryhmässä mukana.

Torstain treenipäivä – Mika Toskala

Torstaina kouluttajana oli kokenut flattipersoona Mika Toskala. Mika rakensi hienosti vaativan markkeeraus/ohjaus -tehtävän. Ensin heitettiin kaksoismarkkeeraus, toinen suunniteltujen linjojen väliin ja toinen selvästi oikealle. Otimme ne ylös ensin pelkinä markkeerauksina. Sitten tehtiin kaksi ohjausta motivoidusti. Veimme siis koiran kanssa dummyt. Vasemmalle peltoon ilman mitään kiinnekohtaa. Sama toistettiin pellon reunana etuviistoon. Otimme pelkät linjat kertaalleen kaikilla koirilla. Tehtävässä oli tarkoituksena ottaa vaativimmillaan ensin linjat, ja sitten markkeeraukset. Osa suoritti sen kuitenkin helpotettuna.

Sitten hieman walkupia, ja kaikille pitkä markkeerausheitto viistoon pellon toisessa reunassa olevan kovikon yli veteen. Pelto oli kumpuilevaa maastoa. Näytti ensin melko vaikealta, kun emme olleet edes nähneet järveä pellon takana. Ja markkeeraus oli lisäksi todella pitkä. Mutta yllättäen koirat suoriutuivat hienosti.

Iltpäivällä pääsimme vesitreeneihin. Teimme linjamarkkeerauksia kaislikon kärjen eteen ja taakse. Kokemattomille teimme takimmaisena heiton ensin ykkösenä, ja vasta sen jälkeen linjakakkonen. Tämän tehtävän jälkeen tehtiin vielä sokko-ohjaus markkeerausalueen viereen kaislikon kärjen ohii. Yllättävän hyvin koirat pysyivät poissa markkeerausalueelta.

Perjantain treenipäivä – Esa Valkonen

Perjantaina meitä koulutti varsinainen guru Esa Valkonen. Helteinen peltopäivä, mutta todella antoisa. Tuli paljon miettimisen aihetta, ja hyviä vinkkejä koiran kouluttamiseen. Peltojen kasvillisuus oli korkeaa, mikä toi haastetta koirille. Aloitimme yksitellen seurauttavan koiraa pellossa markkeerauspaikalle. Sitten suoritettiin ykkösmarkkeeraus metsänreunaan. Seuraavaksi pari koiraa kerralla hieman walkupia ja ohjausdummyt vietiin motivoidusti peltoon.

Esa korosti, että hän ei koskaan käytä ohjauksissa mitään kiintopisteitä, vaan nytkin dummyt jätettiin keskelle peltoheinikkoa. Hän myös korosti, että vesiohjauksessaan hän ei koskaan käytä näkyviä valkoisia dummyjä tai merkkiä, kohoa, polaa tai vastaavaa. Sitten palattiin takaisin lähemmäs markkeerauspaikkaa. Tuli heitto, joka jätettiin ottamatta ja sitten ohjaus. Vasta sen jälkeen markkeeraus ylös. Tehtävä jatkui niin, että neljällä koirakolla walkupia. Esa kävi itse viemässä neljä dummyä ohjauspaikalle ja ampui kerran starttarilla. Sitten siirryttiin alueen reunassa olevalle metsäalueelle. Koira kerrallaan hieman seurautusta markkeerauksen suuntaan. Aivan eri suunnasta katsottuna tuli sama markkeeraus oikealle puolen. Heitto näkyi vain hieman puunlatvojen yläpuolella. Se jätettiin ottamatta, ja koira seurautettiin takaisin. Sitten lähetys viistosti peltoon ohjausalueelle. Koiraa ei lähetetty pellon reunasta, vaan noin kymmenen metriä metsän puolelta. Lopuksi seurautettiin hieman lähemmäs markkeerausta ja otettiin heitetty dummy talteen. Vaikea tehtävä, mutta näin rakennettuna erittäin onnistunut.

Jos koira teki virheen, lähti esimerkiksi liian aikaisin ohjaukseen pelkämästä käsimerkistä ennen suullista käskyä, piti tämä korjata odotustauolla. Ihmiset valittavat usein isoissa koulutusryhmissä, että joutuu odottamaan liian kauan vuoroaan. Odotusajan voi käyttää hyväkseen harjoittelemalla itse odotuspaikalla. Näin teimme, ja suoritus parani jo seuraavassa tehtävässä. Hyvä oivallus! Näytti odotuspaikalla hyvältä, kun yksi teki luovutuksia, toinen lähettyksiä, kolmas seuraamista jne.

Iltpäivällä teimme alarinteeseen markkeerauksia vaihtamalla lähetyspaikkaa. Sen jälkeen pudotuspaikan etupuolelle tehtiin lähihakua pariin eri kohtaan. Paikka oli näin ollen hyvin tuttu koirille. Sitten siirryimme koko peltoalueen toiselle puolelle. Metsänreunan korkean kiviröykkiön päältä otimme markkeerauksen toisella puolella olevaan tuttuun paikkaan. Pellon kasvillisuus oli todella korkeaa. Mutta hyvin koirat selvisivät tästäkin. Sitten koiralle heitettiin lyhyt markkeeraus lähelle peltoon. Se jätettiin odottamaan, kunnes seuraava koira oli selvittänyt oman pitkän markkeerauksensa. Sitten toinenkin dummy talteen.

Mielenkiintoisia harjoituksia kaiken kaikkiaan. Kiitos erinomaiset kouluttajat Mika, Esa ja Riitta!

Esan viisaita ohjeita

- käytä ryhmätreenien odotusaika hyväksi, ja korjaa mahdollista ongelmaa
- koulutuksessa pyrittävä etenemään loogisesti
- treenien pitää viedä eteenpäin, eikä jäädä polkemaan paikalleen
- koiraa pitää haastaa, eikä jäädä helppoihin tuttuihin harjoitteisiin
- jos omassa harjoituksissa voi ampua, voi esimerkiksi muistuttaa koiraa vanhasta muistipaikasta ampumalla siellä. Motivoitaa siis pelkällä laukauksella.

Lauantain treenipäivä – Riitta Koivisto

Lauantaina olimme Riitta Koiviston opissa. Oli edelleen tosi kuuma, ja niinpä vesitreeneipäivä oli ihana vaihtoehto. Olimme samalla lammella kuin Mikan harjoituksissakin. Teimme kalliolta viistosti vastarantaan kaksoismarkkeerauksia. Otimme joillekin ne ensin ykkösinä ja sitten kakkosina. Kokeneemmat ottivat suoraan kakkosina. Koirat joutuivat menemään ensin rinnettä alas, sitten ruovikon läpi ja sitten uiden tai mutapohjassa pomppien markkeerauksille. Tehtävään lisättiin myöhemmin vielä kolmas heitto eri suuntaan. Koiran kanssa katsottiin ensin tämä uusi heitto, ja sen jälkeen siirryttiin alkuperäiseen lähetyspaikkaan ja otettiin sama kaksoismarkkeeraus. Jos koirat pyrkivät kiertämään maan kautta, eli nousemaan lähirantaan otettuaan dummyn, neuvoi Riitta pillittämään luoksetuloksua juuri ennen, kun koira ottaa dummyn. Tämä tehoi hyvin. Näinhän ei tietenkään voi tehdä kokeessa, mutta treeneissä voi näin opettaa koiraa kääntymään, ja tulemaan samaa vesireittiä takaisin.

Sitten siirryimme ohjaustehtävään. Motivoimme koirat hyvin jättäessämme dummyt kalliolle. Marssimme vastakkaiselle puolen lampea. Tehtävä näytti yksinkertaiselta ja helpolta, piti vain ohjata koira yli lammen vastapuolen kalliolle. Ei mennyt kuin Strömsössä. Koirat etenivät kyllä vastarannan ruovikkoon asti, mutta jäivät sinne sahaamaan edestakaisin. Olihan yllättävän haastavaa. Ilman tuota ruovikkoa, jossa oli paljon hajuja jo ennestään, olisi tehtävä ollut kenties helpompi. Nyt ainakin tietää, mitä pitää treenata.

En päässyt itse osallistumaan Maija Haltsonen teemakoulutukseen, mitä haastattelun jälkeen harmittelin. Paljon mielenkiintoisia metodeja ja huomioita koirista ja ohjaajista.

Hallittavuus

Koirien hallittavuus paikallaolossa oli kyllä esimerkiksi hienoa, ja se yllätti minut oikein suuresti. Olisiko niin, että ne, jotka olivat tähän teemaan ilmoittautuneet, olivatkin jo tehneet asian eteen töitä. Joukossa oli toki myös muutamia todella nuoria koiria, jotka saivatkin tähän osioon eväät kuinka jatkaa.

Tässä esimerkki, miten paikallaoloa testattiin. Koirat istumassa rivissä, ja ensin vain pudotin dummyn kädestäni pienen matkan päässä. Isommat koirat pysyivät hyvin paikallaan. Nuorisojaoistolle pyllä takaisin maahan, ja makkarakalppaus. Ohjaajilla jatkossa makkarakädessä valmiina, kun dummy putoaa. Makkarakäsi lisäksi oikeassa paikassa, jotta koira pysyy istumassa. Haastetta lisää: ensin pieni heitto, sitten vaikeutta lisättiin voimakkaammalla heitolla. Se saattoi mennä vaikka kahden koirakon välistä. Koira saa ja sen pitääkin toki katsoa heitto, mutta perään ei saa mennä. Tiputukset pitää metsälläkin aina nähdä. Ja taas haastetta lisää: heitto ja koira jätetään istumaan riviin, ja ohjaaja hakee itse dummyn ja palaa koiran luo.

Harjoituksia tehtiin aina koirakon tason mukaan. Jos koira esimerkiksi oli ensimmäistä kertaa rivissä ja tällaisessa luopumistreenissä, lievemmät heitot ja tiputukset vain kädestä

Kotiläksy junnuille: harjoittele ensin ilman häiriötä paikalla istumista. Sitten koira istumassa vasemmalla puolellasi. Tiputa dummy oikealla kädellä viereesi. Tässä harjoitusta helpottaa se, että ihminen on koiran ja dummyn välissä. On helpompi itsellekin ottaa dummy talteen, jos koira aikoo lähteä, ja tästä pääsee hyvin myös palkkaamaan koiran.

Sitten heitin dummyn, ja koira joutui seuraamaan. Kun koira tulee dummyn kohdalle, ollaan järjestyksessä koira, ohjaaja ja dummy. Kun dummy on ohjaajan oikealla puolen, on ohjaajan se helppo nostaa ylös. Siitä on koiran helpompi luopua, kun ei ole kuonon edessä. Ne, joilla oli jo reilusti osaamista takana, istutettiin dummyn taakse.

Seuraaminen

Suurimmat puutteet koirilla oli seuraamisessa. Tässä muutamia ohjeita ja harjoituksia tähän osa-alueeseen. Seuraamisessa oma liikkeellelähtö tapahtuu oikealla jalalla, ja koiran pyllä nouse

see vasta kun vasen jalka lähtee liikkeelle. Näin koiran paikka on lähtiessä oikea. Muutenhan koira on edellä ennen kuin ihminen on edes askelta ottanut. Seuraa-käsky tarkoittaa, että kohta lähdetään, ole valmis. Itse harjoittelen näin: seuraa-käsky, ja palkka, kun pyllä pysyy maassa. Sitten nostan oikean jalkani, koira ei vielä nouse, palkka. Heilutan oikeaa jalkaa, ja palkka, kun koira ei nouse. Vasta kun vasen jalka lähtee liikkeelle, koira lähtee mukaan. Tässä kohtaa yleensä puutteellinen seuraaminen alkaa näkyä. Neuvoksi: ota vain yksi askel, koira istumaan ja palkka. Kun tämä sujuu, kaksi askelta ja palkka jne. Tämäkin juttu pitää rakentaa pienistä palasista. Kuka tämän jaksaa, saa aikaan hyvän seuraamisen. Tie tähän on vaan aika pitkä.

Kun seuraamisesta palkataan, palkka kirsun kohdalle. Tässä ei haluta koiran ottavan katsekontaktia ohjaajaan. Ohjaajan oma katsekin pitää seuraamisessa olla koko ajan eteenpäin. Muuten ohjaaja vahvistaa koiran mahdollista katsekontaktia.

Tein koirakoille harjoituksen, jossa he tekivät seuraamista pienehkön kahdeksikon muodossa. Tässä tulee hyvin harjoiteltua käännöksiä, ja koira joutuu miettimään, mihin mennään. Jos se edistää, se jää alle, ja välillä se jää taas tosi taakse, jos ei ole skarppina. Kasiharjoite meni hyvin, ja koirat pysyivät mukana tosi hyvin.

Luovutus

Luovutuksissa näkyi osalla tyypillisiä puutteita, vähän ohijuoksua, pää alas ohjaajan lähellä, levoton suu (pienä dummyn mälväämistä). Neuvoksi: kun koira on palauttamassa noin viiden metrin päässä ohjaajasta, ala peruuttaa. Koira tulee siten paremmin kohti ohjaajaa. Tämä toimii osalla koirista, koira ei ehkä juokse ohi, ja nostaa päät paremmin. Jos koira pysähtyy pillillä, voi koiran pysäyttää sen ollessa parin metrin päässä ohjaajasta. Tämä toimii monella koiralla ja rauhoittaa myös levottoman suun.

Mikäli koira kiertele palautuksissa, kannattaa harjoitella vaikka talvella polulla. Siinä koira ei niin helposti lähde kiertelemään lumipenkkojen yli. Koira palauttaa myös suoremmin, kun ohjaaja menee piiloon puun tai pensaan taakse.

Nenätyöskentely

Harjoituksissa näkyi myös sellainen puute, että koirat luovuttivat noutoalueen melko nopeasti. Tähän annoin ohjeeksi harjoitella paljon lähihakua. Hyvin hajustettu alue ja dummyt pikkaisen piilossa. Teimme hyvin hajustetun lähialueen. Lähialueen takana oleva metsä noin 15 metrin

päässä alkoi melko pian houkutelua koiria. Siellä oli kiva juoksennella. Kotiläksyksi siis motivoitua lähihakua sitkeyden lisäämiseksi.

Nenänkäyttöä voi parantaa myös esimerkiksi normaalissa hakuruudussa. Dummyn paikka kannattaa hajustaa noin metrin alueelta, ja laitetaan dummy hieman piiloon. Näin nopeampikin koira reagoi paremmin hajuun, ja alkaa etsiä oikealta alueelta.

Dummysta luopuminen

Tällä tarkoitetaan sitä, että ohjaaja päättää, mikä dummy haetaan. Luopumisen opettaisin itse koiralle aina tosi nuorena. Osa koirista luopui todella hyvin, ja mielellään lähtivät osoitettuun suuntaan. Tämä harjoite tehtiin motivoituna. Tässä näkyi hyvin kenelle luopuminen oli jo opetettu. Ensin kulma kahden dummyn välillä oli iso, jolloin luopuminen oli helpompaa. Kasvattamalla matkaa kulma pieneni, ja siten siitä tuli haastavampi. Luopumista voi harjoitella nuorekin kanssa. Aluksi ei heittoja, vaan viedään dummy paikkaan A ja toinen paikkaan B. Ensin vaikka täysin eri suuntaan, ja viimeksi vietyä ei oteta ensimmäiseksi. Luopuminen tässä lajissa on ihan ehdoton taito.

Harjoittelusta yleensä

Kaikki tehdään aina samalla rutiinilla. Näin koiralle on selkeämpää, että ollaan töissä. Jos esim. viedään dummy muistipaikkaan, se tehdään rutiinilla seuraten, istumaan, saa katsoa jos motivoituna, seuraten takaisin ja istumaan. Lähetykset kaikki myös aina samalla rutiinilla. Ohjaaja katsoo aina dummyn suuntaan, ei koiraan. Jos katsot koiraa, alkaa koirakin katsoa sinua, eikä lähetysuuntaan. Sivulletulo on myös tärkeä. Painotin sitä, että koira on oikeassa rintasuunnassa jo lähetettäessä.

Lopuksi

Flattien erityisosaaminen tässä lajissa on ehdottomasti markkeeraus. Wau, mitä markkeerauksia kautta linjan! Hienoa katseltavaa.

Mukavat kaksi päivää, mielettömän kivoja koiria ja ohjaajia. Kiitos, että sain viettää tämän ajan kanssanne. Toivottavasti sain jotakin annettua ohjaajien työkalupakkiin. Työkalupakissa kun pitää olla paljon tavaraa. Tapa mikä toimii jollekin koiralle, ei sovi toiselle. Oikea työkalu kyllä löytyy, jos niitä tapoja vain on varastossa. Jokainen koira on erilainen, ja siten koulutuskin pitää aina rakentaa koiran mukaan. Parhaiten koiransa tuntee kuitenkin ohjaaja itse.

Kesäleirikooste Erikoiskoulutus

Ilmoittautuessani tämän vuoden kesäleirille, huomasin koulutuslistassa uuden tuttavuuden: erikoiskoulutukset. Erikoiskoulutuksissa keskitytään johonkin noutotyön osa-alueeseen tarkemmin ja harjoitukset on suunniteltu tämän osa-alueen ja yhteistyön parantamiseen.

Leirillä minulla oli mukana 3-vuotias narttuni Armi, joka ei ole vielä startannut kokeissa. Tämän vuoksi ilmoitin Armin kahteen Maija Haltosen luotsaamaan erikoiskoulutukseen. Näiden koulutusten teemat olivat Seuraaminen (torstaina) ja Hallinta (perjantaina).

Torstai-iltapäivänä kokoonnuimme ryhmämme kanssa leirialueen edessä olevalla pellolla kovassa auringonpaisteessa. Mukana oli kuusi koirakkoa, joiden ikähaitari oli vuodesta kymmeneen vuoteen, ja kaikkea siltä väliltä. Aloitimme harjoitukset rauhoittamalla koiria ja kiersimme peltoa kävellen koirat vierellä ja palkkasimme koiria aina kun kontakti ja seuraamispaikka oli oikea. Välillä kävelyn lomassa otettiin istumista ja suunnan muutoksia sekä käännöksiä. Kun koirat olivat hieman rauhoittuneet, istutimme koirat riviin. Maija heitteli dameja koirien eteen, sivulle ja taakse. Kun koira istui kauniisti paikallaan, haki ohjaaja damin takaisin Maijalle.

Tämän jälkeen teimme pellon toisessa päässä olevalle alueelle linjaharjoituksen.

Veimme koirien nähden hajustetulle alueelle kuusi damia ja teimme yksitellen linjan alueelle. Tällä välin muu ryhmä seurautti koiriaan pellon toiseen päähän tavoitteena pitää koirat rauhallisena ja saada ne keskittymään ohjaajansa vaikka muualla tapahtuukin jotakin mielenkiintoista. Harjoitus onnistui kivasti kaikilta koirakoilta ja lopulta myös seuraaminen alkoi luonnistua vaikka takana koirat hakivat dameja ja pilli soi.

Lopuksi teimme vielä pareittain harjoituksen, jossa käytettiin hyväksi samaa linjapaikkaa. Toiselle koirakolle heitettiin markkeeraus, jonka toinen koirista sai hakea. Toinen koira haki linjapaikasta damin ohjauksella. Ja tämä tehtiin myös toisinpäin. Päivä oli mukava ja koiratkin rentoutuivat päivän edessä. Iltapäivän aikana saimme mukavasti vinkkejä seuraamisen harjoitteluun kotona sekä myös pieniä niksejä, joilla hallintaa ja koiran luottamusta ohjaajaan saa vahvistettua.

Perjantaina otin Armin sijasta Hallintakoulutukseen vanhemman, viisivuotiaan Vappu-narttuni, joka oli ollut jo päivän huoneessa tekemättä yhtään mitään seuraneidin roolissaan. Ajattelin siis, että hallinta voisi olla koe-tuksella, kun vein tämän ruutitynnyrin pellolle. Perjantain ryhmässä koiria oli kymmenen eli selkeästi enemmän kuin edellisenä päivänä. Aloitimme päivän teeman rennosti ottamalla kontaktia ja tekemällä vuorotellen seuraamis-

ta kahdeksikon muodossa. Koiraa palkattiin hyvästä kontaktista. Kokeneemmille koirille pudoteltiin ja heitettiin damia seuraamisen lomassa. Odottaessa myös palkattiin, mikäli koira odotti rauhassa ja hiljaa omaa vuoroaan.

Tämän harjoituksen jälkeen teimme kaksoismarkkeerauksia, joissa tavoitteena oli näyttää koiralle minkä damin se saa ensin hakea. Heittäjiä oli kaksi, jotta saatiin varmistettua se, ettei koira pääse varastamaan väärää damia. Mikäli koira lähti väärälle damille, heittäjä nosti sen ylös ja harjoitus uusittiin. Kovapäisinkin otus oppi läksynsä harjoituksen edessä.

Lopuksi heitettyjen damien kulmia pienennettiin ja matkaa dameille kasvatettiin. Näin saatiin hieman vaikeutettua harjoitusta. Tähän harjoitukseen päätimme koulutuksen, koska kymmenen koiran kanssa meni melkoisesti aikaa ja päivä oli ollut taas todella kuuma. Istuminen varjossa ja muiden koirien harjoitusten seuraaminen oli kuitenkin myös todella opettavaista.

Kiitos Maijalle treenipäivistä ja toivotaan, että erikoiskoulutukset saavat jatkoa seuraavina vuosina.

Laura Rajakallio ja Armi & Vappu

Flattipennut Kesäleirin leikkikoulussa

Toukokuun viimeisinä päivinä päätimme yhdessä hyvän ystäväni ja Maia-pentuni Elsa-emän (Pyymäen Tuulta ja Tyventä) omistajan Mervin kanssa ilmoittautua flattileirille pariksi päiväksi. Maia on ensimmäinen flattini ja ensimmäinen pentukoiranani, joten kaikki vinkit ja opit ovat olleet yhteisellä alkutaipaleellamme kullan arvoisia.

Leirille saavuimme perjantai-aamuna ja pääsimmekin Maijan kanssa Heidin yksityisoppiin. Heidin kanssa pohdittiin, kuinka pennun koulutuksessa huomioidaan jo alusta saakka, millaisiin harrastuksiin koiran kanssa aiotaan tähdätä. Rodunomaisten lajien lisäksi ajatuksena on saada Maiasta minulle harrastuskoira agilityyn. Mietimme, kuinka pennulle on opetettava seuraamista ja motoriikkaa sekä molemmin puolin ohjaajan sivulla toimimista.

Parin päivän aikana harjoittelimme yhdessä perusasentoa, maahan menoa, katsekontaktia sekä perusjuttuja damin käsittelystä.

Tutustuimme myös riistaan. Pääsimme myös näyttelytreeneihin ja ihan tositoimiin lauantai-illan Open Showssa. En ole koskaan ollut kovinkaan innostunut koiranäyttelyistä, mutta kyllähän se näyttelykärpänenkin taisi leirilä puraista. Etenkin kun Pyymäen sisarukset tekivät oikein kunnon shown (mitä se sitten kummankin kohdalla tarkoittaa) ja veivät pikkupentujen ensimmäiset sijat ja parinäyttelyn voiton.

*Annika Kontinaho ja Maia
(Pyymäen Musta Aurinko Nousee)*

Olimme flattien kesäleirillä perjantaista sunnuntaihin. Vanhemman koirani kanssa osallistuin avoimen luokan NOME-treeneihin ja Milla-pentu oli ilmoitettu pentujen leikkikouluun.

Perjantai-illasta pennuille oli näyttelykoulutusta Heidin ja Tomin vetämänä. Koulutus

oli hyvää harjoitusta siinä, että vaikka paikalla oli muitakin pentuja ja ihmisiä, silti voi keskittyä oman omistajan kanssa touhuamiseen. Samalla pentuja totutettiin vieraiden ihmisten käsittelyyn. Oppeja päästiin harjoittelemaan sitten lauantaina Open Showssa.

Lauantaiaamusta Heidi veti siskoksille Millalle ja Maialle pientä perustottelevaisuutta ennen kuin siirryin itse NOME-koulutuksiin. Muihin pentukoulutuksiin en sitten Millan kanssa ehtinytkään osallistua. Millalla ja Maialla leikkipainit meinasi hyvin usein viedä voiton niin harjoittelusta kuin näyttelemisestäkin, mutta kyllä välillä maltettiin ihan opiskellakin leikkikoulussa. Mielestäni leireily kaiken kaikkiaan toi pennulle hyviä, uusia kokemuksia.

*Kati Kallio ja Milla
(Pyymäen Mustaa Magiaa)*

Kesäleirikooste VEPE-koulutus

Tänä kesänä osallistuimme ensimmäisen flat-tini Nanan kanssa Surkeejärvellä järjestettävälle Flattileirille ja täytyy heti alkuun kehua: tämä oli mielettömän upea kokemus!

Yhtenä osana leirikokemustamme otimme osaa vesipelastukseen tutustumiseen. Itse odotin tutustumista lajiin innokkaasti, mutta jännitin Nanan suhtautumista tilanteeseen. Nana on 1-vuotias ja oppinut uimisen taidon vasta tänä kesänä ja uiminen on ollut toistaiseksi hyvin varovaista.

Vesipelastuskokeeseen kuuluu neljä tehtävää ja luokkatason noustessa tehtäviin tulee lisää häiriöitä tai haasteita, mutta perusajatus pysyy samana. Koiran tulee viedä esine rannalta tietyn matkan päähän veneeseen, suorittaa hyppy veneestä ja uida rantaan, hinata köydestä vene rantaan ja pelastaa ”hukkuva” ihminen vedestä. Kurssin vetäjä Heli Ronkainen onnistui hienosti tutustuttamaan meidät kaikkiin tehtäviin.

Ensimmäisenä harjoiteltiin esineen viettä. Tässä heti tapahtui ajatuksen kääntämisen haaste. Itse olen paljon harjoitellut noutajan kanssa noutoa ja nyt kun piti esinettä lähteä

viemään, niin ei ollutkaan niin yksinkertaista. Maalla harjoittelu sujui hyvin, mutta vesirajan ylittäminen oli haastavaa niin ohjaajalle kuin koiralle. Hyvänä harjoituksena koiralle voi opettaa esineen vaihtoa: koira vie veteen ihmiselle esineen ja saa palautuksena esim. kannellisen purkin, jossa on nameja sisällä.

Seuraavaksi sai jännittää veneestä hyppyä. Itse olen kasvanut Turun saaristossa, koirani kasvattajat asuvat saarella ja veneily on aina ollut merkittävä osa elämäni ja sitten olen unohtanut koiran tutustuttamisen veneessä oloon. Pienen pohdinnan ja namisuostutuksen jälkeen (iso peukku kissan märkäruualle) Nana itse suostui veneeseen ja sitten soudettiin pienen matkan päähän. Ensimmäinen hyppy oli varovainen, mutta toinen sujui mallikkaasti. Olin nähnyt Nanan hyppävään laiturin nokasta, joten tiesin koiran uskaltavan hypätä.

Veneen hinaamista vedestä harjoiteltiin rannalla. Nanan kanssa leikittiin vahvalla narunpätkällä. Painotus oli, että köyden vetämisestä tehdään kivaa. Koira totutettiin hakemaan köysi vedestä ja kun se sujui hyvin niin kokeiltiin veneen hinaamista. Nana tykkäsi

päästä töihin ja tässä näin ensimmäisen kerran koiran innon tehdä tehtäviä.

Hukkuvan pelastus oli huikkein kokemus. Avustaja Riina Mutanen toimi hukkuvana ja hänellä oli kädessään kelluva patukka. Pelastamista harjoiteltiin asteittain: koira haki ensin pelkän patukan, sitten haku uudelleen ihmisen ollessa patukassa kiinni. Moni koira voi ihmetellä ihmisen roikkumista mukana. Tässä vaiheessa käännöksen onnistuminen on tärkeää. Nana oli ihmeellinen – näin millä innolla vettä jännittänyt koirani syöksyi veteen auttamaan ihmistä ja tiesin löytäneeni meille oman jutimme.

Vesipelastus oli kaiken kaikkiaan huippukokemus ja saada siihen hyvää ohjausta on tärkeää. Olin pitkään miettinyt lajia meille sopivana ja sitten ajatellut, että ei kun Nana ei ole niin innokas uija. Sain todeta erehtyneeni. Toiveena on nyt löytää kotiseudultamme harrasteporukka. Lajin harjoittelu yksin saattaa olla hieman haastavaa.

Petra Vainio & Nana

Ekkaa kertaa vepekoulutuksessa

Osallistuin Tepon (2v) kanssa ensimmäistä kertaa flattien kesäleirille. Yksi minua kiinnostava koulutus oli vepe, eli koirien vesipelastus. Minulla ei ollut aikaisempaa kokemusta lajista, mutta olin kiinnostunut kokeilemaan, koska Teppo on aina ollut innokas uimaan ja totunut olemaan veneessä.

Helteisen perjantain aamupäivän noutotreenien jälkeen iltapäivän vepekoulutus sopi aivan täydellisesti Tepolle ja minulle. Lähellä oli hieno Koirajärvi, jossa sai huoletta uida ilman sinilevän pelkoa.

Vepe-kouluttajana oli Heli Ronkainen Joensuusta. Hän on kouluttanut vepeä 20 vuotta ja toimii lajin ylituomarina. Aluksi Heli kertoi lajista ja lajin kokeista. Saimme kuulla, että muut kuin landseerit ja newfoundlandin koirat suorittavat soveltuvuuskokeen ennen alokasluokkaan siirtymistä. Alokasluokan jälkeen on avoin luokka ja voittajaluokka. Tehtävät, joita koira luokassa suorittaa vaikeutuvat ylempiin luokkiin siirtyessä.

Veden äärellä Teppo oli hyvin innokas ja Heli sai upeasti Tepon kiinnostumaan harjoiteltavista tehtävistä. Harjoittelussa palkitsin Teppoa köydenvetoileikillä. Itse toimin rannalta käsin Tepon ohjaajana. Ensin harjoittelimme veneeseen tutustumista, sinne hyppäämistä ja sieltä pois hyppäämistä rannan äärellä. Veneeseen Teppo kuitenkin meni jo niin rohkeasti, että pian Teppo pääsi veneen mukana kauemmaksi rannasta. Helin käsimerkistä huusin rannalta HYPPÄÄ ja niin Teppo sai

luvan hypätä veteen ja uida rantaan. Teppo ui hienosti luokseni ja sai paljon kehuja ja köyden vetoileikkiä. Toistimme tämän pari kertaa ja pidimme tauon.

Seuraavaksi harjoittelimme veneen hakua, jossa Tepon tuli vetää vene köydestä rantaan. Minä odotin Tepon kanssa rannalla kun Heli meloi veneen kauemmaksi rannasta. Teppo odotti innolla koska pääsee uimaan veneen luokse, jossa Heli heilutti köyttä. Annoin komennon KÖYSI ja Teppo lähti innolla uimaan kohti venettä. Minua jännittikin, että mitenhän käy, kun emme ole tällaista koskaan harjoitelleet, mutta yllätys oli suuri kun Teppo tarttui reippaasti köyteen ja lähti uimaan venettä vetäen rantaa kohti. Tässä oli tärkeää, että koira vetää veneen rantaan asti, eikä päästä köydestä irti liian aikaisin.

Kolmantena tehtävänä harjoittelimme esineen viettä veneeseen. Tässä tehtävässä koira vie esineen veneeseen (yleensä dummy). Tämä tuntui jo todella haasteelliselta tehtävältä, mutta koiraa motivoi paljon, kun esine on sille mieluinen ja se saa samanarvoisen esineen palkaksi veneeltä. Ajattelimme ensin, että köyden pätkä voisi olla mieluinen esine tässä harjoittelussa, mutta Teppo kun näki Helin valkoisen dummyn niin köysi ei enää kiinnostanutkaan. Jouduimme miettimään mikä olisi samanarvoinen esine, jonka Teppo suostuisi ottamaan vaihdossa veneestä. Muistin, että autossa lähellä oli mukana kaksi punaista dummya, joista Teppo pitää paljon. Päätimme kokeilla niillä. Annoin rannassa Tepolle yhden dummyn suu-

hun ja Heli vei toisen dummyn veneen mukana kauemmaksi rannasta. Heli heilutti veneessä toista dummya ja minä lähetin Tepon rannalta VIE komennolla. Teppo ui suoraan veneen luokse ja antoi dummyn Helille ja otti Helin ojentaman toisen dummyn suuhunsa. Kutsuin ja Teppo ui suoraan rannalle tuoden saamansa dummyn. Tämä oli niin hieno suoritus Tepolta ensimmäisellä kerralla, että kehuista ei meinannut tulla loppua.

Hukkuvan pelastamista emme tällä kertaa harjoitelleet ja saimme Heliltä ohjeita ja kannustusta harjoitella tehtäviä jatkossa. Päätimme koulutuksen kivaan tehtävään, niin kuin kaikessa koulutuksessa tulee tehdä, että koiralle jää hyvä mieli onnistumisesta ja into tehdä harjoituksia uudestaan.

Heli kannusti meitä jatkamaan vepeharjoituksia ja osallistumaan soveltuvuuskokeeseen, jos vaan meitä laji kiinnostaa. Ja kyllähän se alkoi kiinnostamaan. Puuilosta ostimme köyttä veneen vetoon ja jatkoimme itse vepeharjoittelua kesälomalla. Kaikkia neljää tehtävää olemme harjoitelleet. Hukkuvan pelastaminen on Tepolle myös mieluinen harjoitus. Teppo lähtee innolla uimaan hukkuvan luokse ja ottaa kiinni dummysta ja vetää sillä hukkuvan rantaan.

Vepeharjoituksista on tullut kivoja yhteisiä treenejä veden äärellä ollessamme. Ei voi kuin ihmetellä kuinka monipuolinen harrastekoira flatti on! Kiitos flattileirille ja Helille upeasta koulutuksesta.

Päivi Ahlgren & Teppo

Open shown kaksi parasta: 1. Dantaran Emotional Rescue, 2. Noanarkin Tringa Totanus

Kesäleiri Open Show

Leirin epävirallinen näyttely, Open Show, järjestettiin kolmannen leiripäivän iltana, lauantaina 14.7. Osallistujia oli kiitettävä määrä. Shown tuomarina toimi kouluttajaksi saapunut Inger Karlsson. Showssa järjestettiin omat luokat pikkupennuille, pennuille, junioreille, nuorille, avoimen luokan koirille, sertin saaneille koirille, käyttöluokan koirille, Nome B -tuloksen saaneille koirille, valioille, veteraaneille (yli 8v.) ja superveteraaneille (yli 10v.) sekä muunrotuisille koirille. Lisäksi järjestettiin lapsi ja koira- sekä parikilpailut.

Helteinen ilma, joka oli saapunut Suomen kesään, siivitti myös showta. Onneksi valvuneet omistajat olivat varautuneet sähkän oikein ja koirat jakoivat osallistua hienosti. Aavistus leiriväsymystä oli kuitenkin jo havaittavissa. Toisin sanoen ylimääräistä flattienergiaa oli jo purettu edellisten päivien tree-neihin ja koirat esiintyivät kuten muut rodut normaalisti. Kaikkein viihdyttävimmän shown yleisölle tarjoili pikkupennut, jotka saattoivat kesken kehän pistää leikiksi kehäkavereiden kanssa, kieltäytyä kulkemasta samaan suuntaan esittäjän kanssa tai saalistaa kesken juoksun omistajan housunlahkeita.

Tuomarin valinnoissa eleganssi vaikutti olevan yksi keskeisimmistä kriteereistä. Pikkupennuista kauneimmaksi valittiin elegantti Pyymäen Mustaa Magiaa ja pennuista Finnflats Liepard. Junioreista rodunomaisimmaksi valittiin Black Mica's in Love Again. Nuortenluokkaan ei ollut ilmoittautunut yhtään osallistujaa. Avoimen luokan voitti Morrini Carrock Beck ja sertiluokassa kauneimmaksi valittiin Noanarkin Formica Fusca. Edustavin käyttöluokan koira oli Noanarkin Fodiator Acutus ja Nome B -luokan koira oli Noanarkin Tringa Totanus. Valioluokan voitti menestyksekkäs Dantaran Emotional Rescue. Veteraaneista kaunein oli O'Flanagan Vanilla Pompona ja superveteraaneista Noanarkin Gobius Niger.

Muun rotuisista koirista showhun osallistui lyhytkarvainen saksanseisoja, cairnterrieri ja labradorinnoutaja. Näistä edustavimmaksi rotunsa yksilöksi valittiin komea lyhytkarvainen saksanseisoja Taka-Tapiolan Iivari. Lapsi ja koira -kilpailuun osallistui yksi rohkea pari (Valtteri ja Luna), jotka pokkasivat oikeuteksi voiton kisasta. Parikilpailuun osallistui yhteensä neljä paria. Voittajaksi valittiin jo

pikkupennuissa yleisöä viihdyttäneet sisarukset Pyymäen Mustaa Magiaa ja Pyymäen Musta Aurinko. Tämän parivaljakon esittäjä (Veera Jääskeläinen) ansaitsee erityismaininnan, sillä sisarusten liikuttaminen yhtä aikaa samaan suuntaan vaikutti lähes mahdottomalta tehtävältä. Veera onnistui tässä tehtävässä kuitenkin kiitettävästi.

Lisäksi showssa valittiin tietysti Best In Show koira, Best In Show pentu ja Best In Show veteraani. Tulokset alla.

BIS

1. Dantaran Emotional Rescue
2. Noanarkin Tringa Totanus
3. Morrini Carrock Beck
4. Black Mica's in Love Again

BIS-pentu

1. Finnflats Liepard
2. Pyymäen Mustaa Magiaa

BIS-veteraani

1. Noanarkin Gobius Niger
2. O'flanagan Vanilla Pompona

Kouluttaja ja Open Show tuomari Inger Karlssonin terveiset

Stort och VARMT(!) TACK till finska flatklubben för att jag fick förtroendet att få komma till ert läger och både få fungera som jaktinstruktör och som utställningsdomare!

Jag är mycket imponerad över alla hundar och ägare som orkade hålla energinivån högt, trots det otroligt varma vädret!

Under fyra dagar fick jag äran att se många mycket duktiga och vackra hundar. Nivån är hög på era finska flattar!

Träningen, som mestadels, på grund av algblooming, fick hållas på land, gick för min del mycket ut på stadga och positivitet. Du kan ha en hur duktig hund som helst, men får den inte veta det blir det svårt att gå vidare!

Alla hundarna uppförde sig otroligt bra, det var imponerande lite av oro och oljud.

Alla hundar jag träffade under lägret var apporteringsglada, ville gärna arbeta tillsammans med sin förare, och gjorde verkligen sitt bästa för att göra rätt! Jag önskar er alla lycka till i ert fortsatta arbete med era hundar!

Lördagens utställning var också den en varm men trevlig tillställning!

Även här var det hög standard på hundarna, och det var inte alltid lätt att placera hundarna i de olika grupperna, från de sötaste småvalparna till superveteranen, individuellt. Som utställarna märkte är jag väldigt nogga med rörelserna, och det blev den avgörande när jag skulle besluta vem som skulle stå först bland de fyra utplockade hundarna.

Svårast blev det naturligtvis när det blev dags för Bis! Fyra värdiga rasrepresentanter

skulle på placeras. På fjardeplatsen hamnade Black Mica's In Love Again, som trea Morrini Carrock Beck. Två mycket fina hundar! Sedan blev det svårt! Skillnaden var hårfin mellan tiken Noanarkin Tringa Totanus och hanen Dantaran Emotional Rescue. Men till slut stod hanen som segrare, tack vare lite mer spänst i steget!

Tack alla utställare för att ni visade era fina flattar (och vorsteh, cairnterrier och labrador) för mig, och stod ut med att ni fick springa många varv i värmen! Lycka till med era hundar!

Än en gång: Stort TACK för förtroendet!

Inger Karlsson

Suuri ja LÄMMIN(!) KIITOS Flattikerholle luottamuksesta, että sain tulla leirillenne toimimaan sekä nome-kouluttajana että Open Show tuomarina!

Olen hyvin vaikuttunut kaikista koirista ja omistajista, jotka jaksoivat pitää energiatason korkealla huolimatta uskomattoman lämpimästä säästä. Neljän päivän aikana sain kunnian nähdä monta hyvin taitavaa ja kaunista koira. Suomalaisten flattien taso on korkea!

Leväkukintojen vuoksi koulutus jouduttiin pitämään enimmäkseen kuivalla maalla. Paljon koulutuksestani perustui malttiin ja positiivisuuteen. Sinulla voi olla kuinka taitava koira tahansa, mutta jos ei koira saa positiivista palautetta, tulee edistymisestä vaikeaa!

Kaikki koirat käyttäytyivät uskomattoman hyvin; levottomuutta ja meteliä oli va-

kuuttavan vähän. Kaikki koirat, jotka tapasin leirin aikana olivat innokkaita noutamaan, halusivat mielellään työskennellä ohjaajansa kanssa, ja tekivät todellakin parhaansa tehdäkseen oikein! Toivon teille kaikille onnea työssänne koirienne kanssa!

Lauantain Open Show oli sekin lämmin mutta mukava tilaisuus! Täälläkin koirien taso oli korkea, eikä aina ollut helppoa sijoittaa eri ryhmien koiria, söpöistä pikkupennuista superveteraaneihin. Kuten esittäjät huomasivat, olen äärimmäisen tarkka liikkeiden suhteen, ja ne olivat ratkaisevassa asemassa, kun päätin kuka veisi voiton neljän viimeiselle kierrokselle valitun koiran joukosta.

Vaikeinta oli tietysti, kun tuli aika valita BIS! Neljä voiton arvoista rotunsa edustajaa piti sijoittaa. Neljänneksi tuli Black Mica's

In Love Again, kolmanneksi Morrini Carrock Beck. Kaksi todella hienoa koira! Sen jälkeen tuli vaikeaa! Ero nartun, Noanarkin Tringa Totanus ja uroksen Dantaran Emotional Rescue oli hiuksenhieno, mutta loppujen lopuksi uros vei potin, kiitos hieman jäntevämmän askeleen!

Kiitos kaikille näytteilleasettajille, että esittitte minulle hienot flattinne (ja yhden seisokan, cairnterrierin ja labradorin), ja juoksitte monta kierrosta helteessä! Onnea ja menestystä koirienne kanssa!

Vielä kerran: suuri KIITOS luottamuksesta!

Inger Karlsson

Alla vas. Parikilpailun voittajat: Pyymäen Mustaa Magiaa ja Pyymäen Musta Aurinko.
Alla kesk. BIS-pentu: Finnflats Liepard, Alla oik. BIS-veteraani: Noanarkin Gobius Niger.

Kouluttamisen lisäksi leirillä kuuluu myös rentoutua

Hauskanpito-osuuteen leiritoimikunta järjesti toto-juoksun kaiken ikäisille ja rotuisille koirille, leiriolympialaiset 4-otteluna sekä Open Shown ja arpajaiset.

Toto-juoksussa osallistujat voivat veikata nopeinta kunkin luokan koiraa. Voittopotti jaetaan oikeaa koiraa veikanneiden kesken. Itse toto-juoksu suoritetaan houkuttelemalla koiraa juoksemaan osoitettu matka mahdollisimman nopeasti. Koira jätetään lähtöpaikalle ja avustaja pitää koiraa kiinni siellä. Koiranohjaaja houkuttelee koiraa luokseen, ja tässä osiossa suoritustapa on vapaa sekä keinot motivoida koira nopeaan pinkaisuun mitä moninaisemmat: kaverikoirat, lelut, namit, damit on nähty. Kun ohjaaja ylittää sovitun koiran irtipäästämisen rajan, avustaja päästää koiran irti. Sitten vain jännätään, saapuuko osallistuja maaliviivan yli sekä kuka on nopein.

Tänä vuonna helteisen kelin helliessä leiriläisiä leiriolympialaiset toteutettiin ilman nelijalkaisia osallistujia. Olympialaisten lajeina oli ihmisrallytokoja, damin heittoa, flattimainen tietokilpailu sekä joukkuehihto. Hauskaa tuntui olevan niin osallistujilla, katsojilla kuin järjestäjilläkin.

Teksti: Miia Koski, kuva Markku Kastepohja

Surkeenjärvi, Korpilahti 10.-14.7.2019

Flattien Kesäleiri 2019

Matkailutila Surkeenjärvi on mahtavan idyllinen paikka metsän keskellä, Surkeenjärven rannalla. Paikka on tunnettu myös erinomaisen maukkaasta keittiöstään!

Kesäleiri on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n vuosittain järjestämä tapahtuma, jossa tarjotaan koulutusta eri lajeissa torstaista sunnuntaihin. Leiri on tarkoitettu kaikille flattiharrastajille vasta-alkajasta metsästäjään ja kokemattomasta kokeneeseen kokeissa kävijään. Leirillä osallistut erilaisiin koulutuksiin oman koirasi kanssa – oman kiinnostuksesi mukaan. Iltaisin vietetään flattihenkistä aikaa muiden leiriläisten kanssa. Ohjelmassa on myös erilaista järjestettyä toimintaa. Leiri sopii kaiken ikäisille ja tasoille koirille.

Tervetuloa kaikki joukolla mukaan Flattien Kesäleirille myös ensi kesänä!

Vinkkejä flattipentujen kuvaukseen

Pentukuvaus on liikekuvauksen tapaan todella hauskaa puuhaa, sillä koskaan ei etukäteen tiedä, mitä muistikortille mahtaa tallentua.

Pienet pennut eivät osaa pysyä käskystä paikallaan ja keskittyvät lähinnä maistelemaan kuvaajan sormia, hiuksia, kameraa ja oikeastaan kaikkea mikä suuhun vain sattuu sopimaan. Omien koirien pentuaika hujauttaa aina todella nopeasti ohitse, mutta pentukuvausharrastuksen (ja jatkuvan pentukuumeen) ylläpitämiseksi minulla on tapana vieraila oman kasvattajamme luona muutaman kerran vuodessa ja kuvata jokainen pentue noin 5-6 viikon iässä. Tässä jutussa kerronkin vinkkejä pikkuruisten flattilauman kuvaamiseen.

Onnistuneeseen pentokuvaukseen tarvitsit rutkasti kärsivällisyyttä, mahdollisimman kaunistautaisen ja poissa suorasta auringonpaisteesta sijaitsevan kuvauspaikan sekä vaatteet, jotka kestävät maassa makoilua, jotta pääset kuvatavien tasolle. Niin ja tietysti kameran. Itse kuvaan järjestelmäkameralla muutamaa eri objektiivia ja manuaaliasetuksia käyttäen, mutta kivoja pentukuvia voi ihan yhtä hyvin saada aikaiseksi laadukkaalla kamerakännykälläkin. Kuvaustyylistä riippuen saatat myös tarvita kärsivällisen assistentin tai pari. Nukkuvien pentujen kuvaaminen onnistuu yksin, mutta hereillä oleva pentukatras tuppaa hakeutumaan kuvaajan helmoihin pyörimään, mikäli lähistöllä ei ole ketään tai mitään muuta mielenkiintoista.

Helppointa pentokuvauksessa on ehdottomasti nukkuvan pennun kuvaaminen, onhan malli tällöin aloillaan. Pentuekuvauksissakin tulee aina hetkiä, jolloin koko pop-poo simahtaa yhtäaikaaisesti kuka mihinkin nurkkaan. Tällöin on hyvin aikaa kokeilla erilaisia kuvakulmia ja kuvan sommitteluja. Uneliaista pennuista saakin yllättävän paljon erilaisia kuvia aikaiseksi. Kuvan voi tarkentaa koko koiran lisäksi vaikkapa nenäpäähän tai pikkuisiin tassuihin, kuvia voi ottaa läheltä ja kaukaa sekä erilaisista nukkuma-asennoista ja -paikoista. Mikäli pentu tykkää nukkua aina samanlaisessa asennossa, voi kuviin hakea vaihtelua tuomalla rekvisiitaksi erivärisiä vilttejä ja leluja. Uniltaan heräilevät pennut ovat myös todella suloisia makeine haukotuksineen ja niiden liikkeet ovat sen verran verkkaisia, että kuvaaminen on helppoa.

Omasta mielestäni pennut ovat parhaimmillaan seläläisissä kuvissa, joissa ne touhuavat omiaan. Tällöin kuvaajan rooli on kärsivällisyyttä vaativa ja ehkä hieman tylsäkin, sillä se on lähinnä maassa makoilua ja pentujen seuraamista kameran linssin läpi, sormi valmiiksi liipaisimelle asetettuna. Parhaat tilanteet menevät yleensä hyvin nopeasti ohii, joten nopea suljinaika ja sarjakuvaus ovat tässä tarpeen. Harmillisen usein tuntuu käyvän niin, että parhaissa tilannekuvissa tarkennus osuukin aivan väärään paikkaan, mutta tarpeeksi sitkeästi kun jaksaa yrittää, tulee onnistumisiakin eteen. Assistenttien roolina on houkutella pentuja touhuilemaan sekä siirtää niitä tarvittaessa sopivalle etäisyydelle kuvaajasta. Tämän tyyppisessä kuvauksessa kannattaa valita sellainen kuvauspaikka, jossa tausta on nätti vähän joka suuntaan, jotta pennut voivat telmiä vapaasti. Esimerkiksi laajahko nurmialue tai hiekkakenttä toimii varsin hyvin. Oma suosikkijhdistelmäni näihin kuvaustilanteisiin on Canon 7D Mark II + Canon 135mm f2L, sillä sen luoma kauniisti sumentunut tausta on armollinen, vaikka kuvien taustalle eksyisikin jotain ekstraa.

Mikäli vapaasti liikkuvien pentujen kuvaaminen tuntuu liian vaikealta tai sopivaa kuvaustaustaa on vain tietyssä kohtaa, voi pennut

Canon EOS 7D Mark II + Sigma 35mm f1.4 Art

asettaa esimerkiksi

pieneen laatikkoon tai koriin kököttämään.

Pennusta riippuen laatikossa kököttäminen jaksaa kiinnostaa muutamia sekunteja, jonka jälkeen assistentille on tarvetta, kun pentu täytyy asettaa uudestaan paikalleen. Tällöin on kuitenkin suhteellisen helppo onnistua kuvissa, kun on kameran takana valmiina nappaamaan kuvan heti, kun pennut on asetettu paikoilleen. Oman kokemukseni mukaan kahta pentua on vielä helppo kuvata yhtäaikaisesti, mutta kolmas tuo jo liikaa muuttujia mukaan.

Tein tämän jutun tueksi sivuilleni pienen kuvagallerian erilaisista pentokuvista, mikäli kaipaat enemmän konkreettisia kuvaesimerkkejä ja -ideoita oman pentokuvauksesi avuksi. Kuvagalleriaa pääset tarkastelemaan osoitteessa www.härkäpapu.com sijaitsevassa Blogi-osiossa. Meille syyskuussa kotiutuvan ruskean narttupennun tähdittämiä pentukuvia pääsee puolestaan halutessaan seuraamaan Instagramissa [@itsaflattiefullife](https://www.instagram.com/itsaflattiefullife).

Julia Romanov

Syksyinen metsästyskausi alkaa kyyhkyn metsästyksellä 10. elokuuta.

Kyyhkyn metsästys on erittäin mielenkiintoista ja tarjoaa runsaasti tapahtumia jahtipäivän aikana.

Kyyhkyjahdissa avauspäivänä

Kuva: Juho Pajari

Sepelkyyhkykanta on Suomessa vahva ja lintu lisääntyy tehokkaasti, sillä ne tekevät jopa neljä poikuetta kesän aikana. Metsästäjälle aamuinen kyyhkyjahti on aisteja hivelevää alkusyksyn metsästystunnelmaa ja saalis muuntautuu lautaselle päätyessään jahtikauden avausherkuksi. Kyyhkystä on moneksi, siitä voi valmistaa oikeastaan mitä tahansa ruokaa ja sen lihan maku on on huikean hyvä, mieta ja hieno.

Päädyin koirieni kanssa kyyhkyjahtiin, alkuperäisten suunnitelmien peruunnuttua, aivan uuteen porukkaan ja uuteen jahtipaikkaan. Kuitenkin tutuille konnuille Kanta-Hämeen. Olin ilmoittanut koirani FB:ssa toimivaan SNJ Noutajapörssiin, ja sieltä ystäväni pongasi ilmoitukseni. Hänen kauttaan, puskaradion paukuttua oman aikansa, lähdinkin kyyhkyjahtiin Hyvinkään sijasta Ypäjälle. Ja aivan vieraiden ihmisten kanssa. Kääk, mitähän tästä oikein tulee!

Herätyskello soi aamuhämärissä. Koirat ja illalla pakattu reppu kytiin ja menoksi. Kyyhkyjahdin ikävin puoli on se, että aamut ovat todella aikaisia. Sepelkyyhkyn aamulento alkaa noin puoli tuntia ennen auringonnousua, joka tarkoittaa, että kytäyspaikan on oltava kunnossa ja metsästäjien pelipaikoilla hyvin ennen kello viittä aamulla. Aamulennossa on kaksi vilkasta hetkeä. Ensin linnut lentävät yölepopuilta syömään ja noin pari tuntia auringonnousun jälkeen ne liihottavat päivä-

lepopaikalle. Yö- ja päivälepopaikat eivät ole aina samassa paikassa.

Aamu alkoi porukan kokoontumisella, jossa jahtia johtava Toni otti heti ohjokset käsiinsä. Kahvinjuonnin lomassa käytiin läpi kaikki jahtipaikat ja päätettiin mikä porukka menee millekin alueelle. Porukoita tuli kaksi, kummassakin kaksi ampujaa ja koiramies. Oli todella hienoa, miten tarkasti etukäteen käytiin läpi kaikki jahtiin liittyvät asiat, vaikka kyseessä oli minua lukuun ottamatta toisensa hyvin tunteva ja paljon yhdessä metsästännyt kaveriporukka. Katsottiin selkeästi turvalliset ampumasektorit, sekä turvallinen passipaikka koiramiehelle. Sovittiin koirien lähettämistä noutoon. Käytiin myös läpi mistä löytyvät ensiaputarvikkeet, niin ihmisille kuin koirillekin. Jahtipäällikkö ohjeisti selkeästi ampujille, milloin on lupa ampua. ”Pidetään liipaisinsormi hallinnassa ja mietitään mitä ammutaan. Yksittäisiä lintuja eikä pariskuntia ei ammuta, sillä näin alkukaudesta ne ovat todennäköisesti vielä pesiviä yksilöitä. Odotetaan siis selkeää parvea.” Olin myös mielissäni siitä, kuinka kiinnostunut jahtiseurue oli koirista. Kaikki halusivat tutustua seurueen koiriin ohjaajien näkemyksestä ja halusivat tietää minkälaisia jahtilaukauksia kukin toivoi koirilleen. Wau! Vielä mukavampi yllätys oli, että myös toisella koiramiehellä oli flatti. Maksanruskea nuorimies Linus. Selkeästi näki, että tämä porukka halusi jahtipäivästä kaikille mukavan, eikä suuri saalismäärä tuntunut olevan kenellekään se kaikkein tärkein asia. ”Saa nähdä mitä antimia Tapio meille tänään suo”, totesivat miehet hymy suupielessä.

Toni oli tehnyt lujasti etukäteisvalmisteluja jo viikkoja ennen aloituspäivää käymällä tutkailemassa lintujen lentoreittejä ja niiden suosimia ruokailualueita. Ennakkovalmisteluilla saadaan parhaiten aikaiseksi onnistunut ja mieltä nostava sepelkyyhkyjahti. Tonin mukaan kyyhkyjen lentoreitit ja syöntipellot pysyvät yleensä suunnilleen samoina vuodesta toiseen, mutta alueelliset ja säiden mukanaan tuomat muutokset muuttavat luonnollisesti myös lintujen lentoreittejä. Sateisena kesänä lakoontunut ohrapelto voi vetää lintuja puoleensa, kun taas hyvä mustikkakesä houkuttelee linnut metsiin marjoilla mässäilemään. Siksi maastossa kannattaa kulkea vuosittain hyvissä ajoin ennen jahtikauden alkua.

Ensimmäinen passipaikkamme oli syysrapsipellon laidassa pienen heinikon, parin puun ja naamioverkon suojassa. Ampumasektori hiukan liian suorasti kohden aurinkoa, joka loi omat haasteensa ampujille ja näkyi ylilennon määrässä. Kyyhkyset eivät laskeudu suoraan vasta-aurinkoon, eivätkä ole maassa suoraan aurinkoa päin häikäisyn vuoksi.

Naamioituminen vasta-auringossa on myös haastavaa, auringon paljastaessa helposti niin kaiken liikkeen, kuin vaaleana loistavan ihon. Tämän vuoksi tilanteita oli vain pari, eikä yhtään pudotusta saatu. Siinä olikin sitten aikaa keskustella kyyhkyjahdin luonteesta ja kyyhkyjen käyttäytymisestä jo polven korkuiseena pikkupoikana metsästyksen aloittaneen Tonin kanssa. Parin tunnin kyttilyn jälkeen päätimme vaihtaa passipaikkaa läheisen ohrapellon laitaan viljakuivurin läheisyyteen, jossa näimme kyyhkyparvien mielellään pöräävän. Tällä kertaa passipaikan vaihtaminen ei ollut virhe, vaan saimme nopeassa tahdissa alas mukavan määrän, noin kymmenen pudotusta. Tässä vaiheessa olin todella iloinen, että olin ottanut mukaani kaksi koiraa. Vanhemman ja viisaan Mozartin, sekä nuoren ja vauhdikkaan Pulmun. Ohrapelto, kuten muutkaan pellot ympärillämme eivät olleet vielä puituja ja kun lämpötila noudatteli kuluneen kesän kaavaa, ollen hellelukumissa jo aamuseitsemältä, näkyi se nopeasti varsinkin vanhemman koiran työskentelyssä. Helteinen pelto söi nopeasti suurimman vauhdikkuuden hakutyöskentelystä, joten oli todella hyvä saada vaihdettua välillä hakuun levänneempi koirra. Lisäksi kuumempi Pulmu sai hyvää oppia herrasmiesmäisen viileän ja tyynenä, mutta tarkkaavaisena passissa kokeeneesti istuvasta Mozartista.

Kyyhkyssä on henki joskus yllättävän tiukassa. Hyvän haulisuihkun osuman jälkeen kyyhky useimmiten rojahtaa räntinä peltoon höyhenpilven leijaillessa hitaasti perässä. Tällöin koirra on helppo ohjata pudotusalueelle, saalis saadaan nopeasti talteen ja koiran voimat pysyvät tallella. Välillä saattaa kuitenkin ampumisen tuloksena olla pelkkä höyhenpölyhdys linnun jatkaessa matkaansa. Jonkin matkaa lennettyään kyyhkyinen kuitenkin tulee alas ja löytyy parhaassa tapauksessa kuolleena. Toisinaan taas lintu jää henkiin ja lähtee etenemään peltoa ”jalkamiehenä”. Tällöin noutavan koiran käyttäminen jahdissa on ensiarvoisen tärkeää haavoittuneen linnun saamiseksi nopeasti talteen ja sen kärsimys lopetettua. Kovassa helteessä, korkeassa viljassa on haavakon tai kauas passipaikasta kuolleena pudonneen linnun etsiminen koiralle äärimmäisen haastavaa ja velottaa koiran voimia nopeasti.

Päivän aikana opin paljon kyyhkyyn kuvastamisesta ja kyyhkyjen käytöksestä. Aivan ensimmäisenä ihmettelin houkutuskuvioiden joukossa olevaa variksen kuvaa. Aiemmissa jahdeissa, joita nyt sentään jokusen kymmentä on takana, sellaista ei ole koskaan ollut. Miksi ihmeessä varista käytetään kyyhkyyn houkutteluun? ”No, varikset ovat luonnostaan

Nopeasti lentävänä, arkana ja tarkkasilmäisenä lintuna sepelkyyhky on varsin haasteellinen metsästettävä ilman houkutuskuvia, joiden tarkoitus on houkutella kyyhkyt ampumaetäisyydelle ja laskeutumaan maahan haluttuun paikkaan. Tässä hyödynnetään lintujen normaaleja käyttäytymismalleja, erityisesti syysmuuton alla tapahtuvaa parveutumista. Useimpien lintujen tavoin myös sepelkyyhkyt laskeutuvat käytännössä aina vastatuuleen.

äärimmäisen arkoja ja erittäin viisaita otuksia. Houkuttelukuvilla varikset antavat kyyhkyille vaikutelman turvallisesta ruokailupaikasta.” Enpä ollut tullut tuotakaan ajatelleeksi aiemmin, kyllä huomaa, että en ole ihan äidinmaidosta metsästyseenejä imaissut, vaan näin aikuisella iällä tästä hienosta harrastuksesta innostunut. Kiinnostuneena kyselin lisää kyyhkyyn kuvastamisesta ja sainkin aimon noksen tietoa.

Nopeasti lentävänä, arkana ja tarkkasilmäisenä lintuna sepelkyyhky on varsin haasteellinen metsästettävä ilman houkutuskuvia, joiden tarkoitus on houkutella kyyhkyt ampumaetäisyydelle ja laskeutumaan maahan haluttuun paikkaan. Tässä hyödynnetään lintujen normaaleja käyttäytymismalleja, erityisesti syysmuuton alla tapahtuvaa parveutumista. Useimpien lintujen tavoin myös sepelkyyhkyt laskeutuvat käytännössä aina vastatuuleen. Vastaiseen laskeutuessaan sepelkyyhky tarkistaa vielä viime hetkellä, näkyykö maisemassa petolintuja, jotka ovat sepelkyyhkyyn pääasiallinen vihollinen. Haukat hyökkäävät myötätuuleen matalalla ja nopeasti liitäen. Maassa ruokaillessaan kyyhky on luonnollisesti kaikkein suurimmassa vaarassa petolintujen hyökkäyksille. Tästä saimme jahtipäivänä omakohtaista kokemusta kanahaukan hyökätessä houkutuskuville. Sannikkäästi haukka koppasi ensin kiinni houkutusvarikseen jättäen komeat kynnenjäljet kuvan samettipintaan ja käänteli vielä varmemmaksi vakuudeksi muutaman kyyhkyyn kuvan nurin niskoin peltoon.

Ruokailu ryhmässä on sepelkyyhkyyn turvakeino haukkoja vastaan, sillä se on yksilön kannalta turvallisinta. Parven keskellä oleva lintu on parven laittimmaista lintua paremmissa turvassa. Siksi houkutuskuviot kannattaa asetella niin, että linnulle jätetään keskelle kuviota hyvä tila laskeutua. Myötätuuleessa

Kuvassa vasemmalta: Toni Reiman, Henri Seppänen, Mari Mamia.

vaaniva vaara on syynä siihen, miksi kyyhkyset luonnostaan ovat enimmäkseen nokka päin tuulta ja tästä syystä myös kuvista valtaosa asetetaan kohti vastatuulta.

Toni kertoi useimmiten käyttävänsä U-kirjaimen tai avonaisen J-kirjaimen muotoista houkutuskuviota, jossa linnut on aseteltu 2-3 linnun porukoihin ja porukat kahden-kolmen metrin päähän toisistaan. Porukassa aina yksi lintu on pää ylhäällä vartijana, ja toiset asetettu ruokailuasentoon ikäänkuin nokkimaan jyviä pellosta. Varis sijoitetaan kuvion reunalle vartioon. U- tai J-kirjaimen keskele muodostuu parvelle tilaa laskeutua, mutta myöskin nopea pakoreitti myötätuulen suuntaan U- tai J-kirjaimen avoimesta päästä, "sillä kyyhky kääntää pakolentoon myötätuuleen", muistuttaa Toni. "Siten se pääsee nopeasti hyödyntämään taidokasta ja nopeaa lentoaan". Kuvien sijoittelussa on myös tärkeää, että tuulen alapuolella ei ole lähellä korkeita puita joihin kyyhkyt voisivat laskeutua tarkkailemaan. Oikein asetetulla kuviolla linnut saadaan laskeutumaan hyvin tarkasti haluttuun kohtaan pellolle. Ampumasuunnasta saadaan turvallinen ja linnun ampuminen tapahtuu oikeal-

le etäisyydelle. Jos linnut laskeutuvat kuvion perälle tai ulkopuolelle, lentävät kokonaan ohi tai kaartavat viime hetkessä pois, on jossain vikaa. Kuvio voi olla liian tiivis tai siinä ei ole linnuille hyvää laskeutumispaikkaa. Kuvio voi myös olla väärin suhteessa tuuleen tai aurinkoon. Tai sitten vika on naamioidinnissa, jolloin kyyhkyt näkevät saalistaan kyttäävät metsästäjät ja kääntyvät pois.

Iltapäiväksi vaihdoin vielä passipaikkaa, sillä aamuinen passimme oli kertakaikkiaan liian kuuma. Pysyimme kuitenkin ohra- pellon ja kuivurin läheisyydessä, jossa linnut selkeästi mieluusti oleilivat, mutta siirsimme passin peltojen väliseen ojaan. Iltaa kohti tuuli yltyi ja lintujen lento selkeästi väheni. "Yleisesti ottaen, itäpäivällä tapahtuva iltalento on aamua hajanaisempi ja epätasaisempi", kertoi Toni minulle asiaa kysellessäni. Iltalento alkaa kahden maissa ja päättyy illalla kuuden, seitsemän tietämillä. Keleistä hän oli sitä mieltä, että kyyhky lentää aina, kunhan vain ei sada. "vaikka ei pieni tihkukaan kyyhkyjä haittaa", Hän vielä täsmentää. Lisäksi sepelkyyhky tuntuu sietävän myös kylmiä öitä ja yllättäen parhaat metsästysajat saattavat olla vasta

syyskuun alun, puolen välin tienoilla. "Silloin tosin meidän porukka on jo siirtynyt peurakyyhkykselle", Toni naurahtaa.

Kokonaisuutena jahtipäivä oli minulle jälleen erittäin mieluisa kokemus. Ja ilmeisesti myös muu seurue oli minuun ja koiriini tyytyväinen, koska sain koirineni kutsun jahteihin myös jatkossa. Pidän kovasti seurueen tavasta kunnioittaa riistaa tekemällä saaliille paraatin ja antamalla Tapiolle oman siivunsa jahtiryyppyistä kiitoksena meille luovutetuista metsän antimista. Paraatin jälkeen linnut vielä käsiteltiin yhteistuumin koko jahtiseurueen voimin. Koska vuorokauden keskilämpötila näillä leveysasteilla tuntuu killuvan parinkymmenen asteen yläpuolella, päätimme, ettei riiputtaminen taida nyt olla järkevää. Niinpä kahdenkymmenen linnun saalis saatiin porukalla nopeasti käsiteltyä lähes pakastettavaan kuntoon. Superyllätys minulle oli, että seurue halusi antaa minulle osan saaliista. Uudelleen Wau!

Mari Mamia

Ja mitä niistä riistalinnuista sitten voi valmistaa?

Kuten todettua, lähes mitä vain. Tässä kuitenkin Puheenjohtajan Parempi Kyhkykeitto-resepti, joka on jo muutamissa mejä-kokeissa testattu ja hyväksi todettu.

Viherpippurinen kyhkykeitto (noin 4 annosta)

Raaka-aineet:

- 3-4 kpl kyhkyyn täkkiä (rintafileet, jotka vielä kiinni luissa) tai
- 2 kpl kokonaisia nyljettyjä kyhkyjä
- 1 pkt Koskenlaskija viherpippuri
- 150-200 g voita
- 3-4 sipulia
- 1-2 kpl valkosipulinkynsiä
- suolaa

Ohjeet: Kyhkyjä keitetään kattilassa kokonaan veden alla niin kauan, että luut irtoavat lihoista. Tähän menee useampi tunti (3-4 tuntia) aikaa, jotta liha olisi murea ja pehmeää. Älä siis hätäile! Keittoliemeen kannattaa laittaa mukaan makua antamaan pari kokonaista sipulia, muutama laakerinlehti, kokonaisia mauste- ja viherpippureita ja mielesi mukaan muita mausteita, esimerkiksi rosmariinin oksa. Irronneet lihat nostetaan pois kattilasta leikkuulaudalle. Keittoliemestä siivilöidään luut ja muu höttö pois ja liemi jätetään kattilaan. Lihat pilkotaan tai nyhdetään/revitään haarukalla pieniksi palasiksi. Pilko koskenlaskija viherpippuri ja sekoita se kyhkyjen keittoliemeen. Anna juuston sulaa liemeen. Ruskista lihat ja pilkotut sipulit ja valkosipuli voissa. Voita kuluu todellakin paljon, noin 100g 1,5 linnun täkkää kohti. Laita ruskistettu liha ja sipulit kattilaan ja sekoita. Mausta keittoa tarvittaessa suolalla ja lisää pippuria makusi mukaan. Anna keiton muhia hetki ennen tarjoilua.

Saaliin käsittely kotona (lähde: Jahti lehti)

Lintu suolistetaan sen pyynnin jälkeen. Riistalinnun sydämen, maksan ja kivipiiran voi myös säästää ruuaksi. Riistalintua riiputetaan, jolloin sen liha alkaa raakakypsyä. Raakakypsymisen aikana linnun riistainen maku voimistuu, sen sidekudos alkaa rikkoutua, mikä mureuttaa lihaa ja lihan väri myös tummuu. Mikäli lintu on ammuttu rikki ja se on hyvin verinen, ei sitä pitäisi riiputtaa lainkaan vaan valmistaa se mahdollisimman pian ruuaksi. Lintu riiputetaan tarkoitusta varten varatussa ilmaa läpäisevässä kangas- tai verkkopussissa siten, että riista on irti pussin reunoilta. Tällöin

estetään hyönteisten pääsy kosketuksiin saaliin kanssa. Jotta suolistettu lintu raakakypsyä riittävän ilmvassa tilassa, voi linnun vatsaonteloon laittaa vaikka katajanoksan. Riistalinnut riiputetaan päästä alaspäin roikottaen, jolloin vatsaonteloon mahdollisesti jäänyt veri valuu kokonaan pois. Saalis tulee riiputtaa ehdottomasti varjoisassa paikassa poissa auringon lämmöstä.

Kyhkyynmetsästyksen alkamisen aikaan ilma on vielä kohtalaisen lämmin, joten lintua saa riiputtaa korkeintaan 1-2 päivää. Mikäli ilman lämpötila on korkea, kuten tänä vuonna on ollut, ei lintua kannata riiputtaa ollenkaan ulkotiloissa. Tarkoituksenahan on mureuttaa lihaa – ei antaa sen pilaantua. Jos kotona on kylmiö, voi linnut riiputtaa siellä 3-5°C lämpötilassa.

Riiputuksen jälkeen kyhkyt voidaan kyniä tai nylkeä. Nahka suojaa vähärasvaista kanalintua, joten suositeltavaa olisi kyniminen. Kyniessä sulat nyhdetään pois varovasti, jotta nahka ei pääse rikkoutumaan. Höyhenet poistetaan jaloista aina nilkkaan saakka, siivistä siiven keskimmäiseen niveleen saakka ja kaulasta aina päähän saakka. Kynittyyn lintuun jää hyvin pieniä untuvia, jotka saa pois käräyt-

tämällä liekin avulla. Vie lintu lähelle esimerkiksi kaasuliekkiä, jolloin karvamaisen pienet untuvat palavat pois. Huuhtelee lintu kylmällä vedellä ja kuivaa se. Kupu poistetaan vetämällä se pois sormin.

Kyhkyksaaliin, varsinkin jos Tapio on ollut suotuisa ja saalista on paljon, voi hyvin myös nylkeä. Nahka leikataan tai revitään varovasti auki peräaukosta rintaa pitkin kaulaan saakka, jonka jälkeen rinta riisutaan pois nahasta ja sulkapeitteestä. Koivet katkaistaan nilkoista, siivet keskimmäisestä nivelestä sekä kaula pään alapuolelta. Kupu poistetaan vetämällä se pois sormin.

Ennen pakastamista lihasta on hyvä leikata pois haulien repimät isot vereytyvät ja siistiä lintu muutenkin. Myös sydän, maksa ja kivipiira puhdistetaan ennen pakastamista. Kivipiira leikataan auki puukolla, tyhjennetään sen sisusta ja huuhdotaan puhtaaksi kylmällä vedellä. Sepelkyhkyä voi säilyttää pakastimessa parikin vuotta, mutta usein edellisen kauden linnut tulee syötyä pois pikavauhia. Pakastettu lintu sulatetaan jääkaapissa vuorokauden ajan. Hidas sulattaminen säilyttää sen lihaskudoksen paremmin ehjänä.

Mari Mamia

Aloittelija mejäkokeessa

Jatkoa Flattiviestin 2/2018 juttuun "Ekaa kertaa Mejässä - koulutuksessa".

Olin ilmoittanut Ritan vappukokeeseen jo ennen huhtikuun koulutusviikonloppua ja päättänyt, että en treenaa ennen kurssia, jotta en tekisi väärin. Kurssin jälkeen oli sitten kolme viikkoa aikaa kokeeseen. Ehdin tehdä itse kolme jälkeä ja koeviikolla osallistuin Salon Seudun Noutajien jäljestämisharjoitukseen, jossa Rita jäljesti ensimmäistä kertaa täysimittaisen AVO-luokan jäljen. Salossa kokeneempi mejäilijä antoi arvokkaita neuvoja: Älä juokse vaan jarruta koira! Alkumakaus ja ohjausmatka kannattaa tehdä huolella, jotta koira tietää mitä hajua pitäisi seurata.

Ensimmäinen koe

Lauantaina sain jälkientekopariksi kokeneen mejäilijän. Häneltä opin tukimerkkien laitosta:

kannattaa jättää joitakin avomerkkejä näkyviin helpottamaan sunnuntain opastusta. Varsinkin ryteikoissa niistä on suuri apu, oppaan tehtävähän on pysyä jäljellä eikä eksyä.

Sunnuntaina arvottiin kuka menee millekin jäljelle. Sain ensimmäisen jäljen ajettavaksi ja kolmannen jäljen opastettavaksi. Siirryimme oppaan ja tuomarin kanssa alkumakaukselle. Muistin näyttää Ritalle veren alkumakauksella – ja sitten mentiin! Siis aivan liian lujaa. Tuomari huomautti muutaman kerran vauhdista ja koitin jarruttaa minkä osasin. Kerran köysi pääsi irti, mutta onneksi sain Ritan kiinni juoksemalla. Odottelimme sitten tuomaria ja opasta tovin, tuomari kertoi, että olisin voinut pysäyttää koiran käskylläkin. Kaksi kertaa ylitimme ojan, jossa oli vettä. Molemmilla ker-

roilla Rita kahlasi vedessä ja joi vettä hetken. Tuomari sanoi, että anna juoda rauhassa. Lopulta Rita tulikin ojaa pitkin takaisin jäljelle ja jatkoi hommia. Pääsimme kaadolle, Rita otti sorkan ja toi sen minulle. Kehuin ja annoin erikoisherkun. Minulla ei ollut mitään käsitystä miten hyvin jäljestys oli mennyt. Illalla tulosten luvussa ja palkintojen jaossa ihmettelin kun moni ohjaaja oli jo hakenut paperinsa eikä meitä oltu mainittu. Lopulta mekin saimme paperimme: Ykkönen tuli 48p / 50p, samat pisteet kuin sen päivän parhaalla AVO-koiralla. "Erinomainen, täysin käskyittä toimiva jälki-työ koiraansa luottavan ohjaajan kanssa".

Muut kokeet

Ilmoitauduin noin 3 viikon välein kokeisiin, pääsimme starttaamaan niissä kaikissa. Tuoloksena oli ykkösiä paitsi flattileirin kokeesta kolmonen, mutta kokemuksta rikkaampana nyt tiedän, mitä hukka tarkoittaa mejässä.

Viimeinen kokeemme oli heinäkuun lopussa ja kaksi viikkoa jatkuneiden helteiden vuoksi se alkoi jo aamulla viideltä! Rita pääsi jäljelle klo 8.30 lämpötilan ollessa 23 astetta. Vaikka olin nesteyttänyt Ritan, uittanut ja kastellut, otin vesipullon mukaan vyölle. Jäljestyksen aikana annoin kaksi kertaa vettä Ritalle. Jälkimmäisen juottamisen jälkeen Rita makasi maassa ja läähätti. Päätin, että en kehota Ritaa jatkamaan; jos se ei jaksa niin sitten keskeytämme. Kahden minuutin kuluttua Rita kuitenkin nousi ylös kehottamatta ja jatkoi jäljestystä kaadolle saakka. Sitkeä sissi.

Kesä 2018 on ollut tavallista kuumempi ja runsaan kilometrin jäljestyksessä koira joutuu koville. En aio enää osallistua mejä-kokeeseen heinäkuussa, koska silloin on yleensä liian kuumaa.

Yhteenveto

2120 km autolla ajamista, 760€ tarvikkeita, polttoainetta ja koemaksuja, 200 tuntia koe-paikoilla ja metsässä, ja vielä treenit päälle.

3 kk koestartteja:

Aika	Paikka	Tulos
29.4.	Kalanti, Uusikapunki	AVO1
20.5.	Muurla, Salo	AVO1
10.6.	Pyhäranta	VOI1
20.6.	Lokalahti, Uusikapunki	VOI1
12.7.	Korpilahti, Jyväskylä	VOI3
29.7.	Muurla, Salo	VOI1

-> Rita JVA (Jäljestämisvalio).

Aloitin mejäilyn, jotta Rita saisi lisää itsevarmuutta. Ensi vuosi näyttää miten onnistuimme.

Mejäily jatkuu

Kaksi viikkoa viimeisen kokeen jälkeen tuli ilmoitauduttua vielä flattien mejä-mestaruuteen ja saimme starttipaikankin. Pitäähän sinne mennä, koska nyt on meidän mejä-kesä! Tätä kirjoittaessa odotan eilen tehdyn treeni-jäljen vanhenemista, kohta mennään treenamaan makausten merkkäamista.

TOKO-Mestari 2018

Filurin Fink

Miltä tuntui voittaa TOKO-mestaruus?

Tietysti mukavalta; tulos olisi voinut olla himpun parempi, mutta ykkösen saaminen tokossa EVL:ssä ei ole enää niin helppoa kuin ennen, varsinkaan jos ei panosta treenaamiseen ihan kunnolla.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Kilpailijoita oli niin vähän... ja Margella on tietty perusosaaminen tehtävien suhteen, koska ikää on, joten perustehtävät sujuvat yleensä edes sinne päin, vaikka tarkkuus ja tekniikka olisivatkin vähän hukassa.

Minkälainen paikka ja fasilitteetit oli kilpailulle?

Oikein hyvät, maneesi oli pohjaltaan hyvä ja tunnelma muutenkin kiva.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Todella helppo ja kiltti koira, sosiaalinen ja yrittää parhaansa. Kovin ahne, helppo palkita.

Kuinka paljon harjoittelette?

Tokoa aika harvakseltaan tulee tehtyä. Joskus on parin viikon tauko, joskus treenataan muutamia kertoja viikossa (ennen kokeita). Keskimäärin n. kerran viikossa eli aivan liian vähän. Treenit painottuvat talveen ja hallikauden, kun maastotreenit vähenevät.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Paikallaolo ja ruudun ”tyhjä”.

Mihin keskitytte treeneissä?

Treenit ovat olleet viime aikoina enemmän aktiivointia ja vanhojen asioiden ylläpitämistä. Yleensä treenaan eniten ruudun ympyrään menemistä, merkin kiertämistä kiertonoudossa, luoksetulon pysähtymisiä, Z:n asentoja ja kaukokäskyjä. Eli niitä, mitkä meille ovat vaikeita.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

Sinänsä ei ollut mitään yksittäistä hetkeä, vaan ihan koko tapahtuma jäi mieleen erittäin mukavana flattitokoilijoiden tapaamisena.

Pipa Pärssinen

Filurin Magpie
ALO1, 188p, KP sij. 2.
Luokan paras flatti
ohj. Pipa Pärssinen

Ninjatähden Black Swan
AVO1, 281p, KP sij. 1.
Luokan paras flatti
ohj. Johanna Vuorinen

Filurin Fink, EVL2, 241,5p
Luokan paras flatti
Flattien TOKO-mestari
ohj. Pipa Pärssinen

WT-Kisälli 2018

Flatcoat-Arwen's Rim

Tätä vartenhan sitä reenataan. Parhaat yhteiset hetket: Rim 20.8.2018 – kauden ensimmäinen

Miltä tuntui voittoa?

Meille Flattien WT-Kisällin voitto tuli täytenä yllätyksenä. Hienoahan se oli onnistua monen vuoden harrastamisen jälkeen mestaruusko-keessa.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Uskoisin, että voiton takana on monipuolinen reenaaminen. Rim suoriutui tehtävistä hyvin tasaisella varmuudella, mutta hyvä markkeerauskyky taisi taata riittävät pisteet voittoon.

Minkälainen paikka ja fasilitteetit oli kilpailulle?

Flättien WT-mestaruus järjestettiin vielä viileähkössä kevätssäessä Enossa. Eipä oltu Pohjoisen (Oulu) osallistujana päästy edes uima-silleen ennen koetta. Koe suoritettiin suurelta osin mäntykangasmetsässä ja vesiosuus oli sulamisvesialtaassa. Kisaavien kesken jännitystä riitti ja pohjoiskarjalaiset järjestäjät loivat lämminhenkisen tunnelman.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Rim on hyvin sosiaalinen ja avoin koira, jol-

la on luontaisesti hyvä riistankäsittely ja kova into tehdä töitä. Ollaan kuljettu erilaisissa koulutuksissa ja erituisia koiria omistavien kavereiden kanssa reeneissä. Viimeaikoina ulkopuolisin silmin kiitosta on saanut väsymätön työskentely (ja toistokestävyys) sekä rauhallinen passityöskentely kyyhkyjahdissa. Hyväntahtoisuutta kaikissa tilanteissa itse pidän vahvuutena – Rimmi on todella helppo koira arjessa.

Kuinka paljon harjoittelette?

Välillä reenataan 2-3 kertaa viikossa. Muut elämän kiireet laskee ajoittain reenifrekvenssiä ja saattaa mennä 2 viikkoakin ilman reenausta.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Ajoittain kotia lähellä olevien reenaamastojen puuttuminen antaa haastetta. Ampumisiin reeneissä ei juuri ole mahdollisuutta, joten eritoten WT-kokeita ajatellen laukausten suhteen oikean viretilan hallinta on ollut haasteellista. Meillä laukauksia on lähinnä käytännön met-sällä.

Mihin keskitytte treeneissä?

Pyritään reenailemaan monipuolisesti, mutta hävettää myöntää, että aina se punainen lanka ei ole matkassa.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

Kisan mieleenpainuvuin hetki oli viimeinen vesirasti, jolloin saatiin viimeinenkin dami talteen. Tuli olo, että olihan se tästäkin lajista mahdollista tehdä tulos!

Käytiin Rimmin kanssa vielä toinen startti samalle kesälle WT-kokeessa AVO-luokassa ykköstuloksella. Ensi vuonna kisaaminen toivottavasti jatkuu voittajaluokassa ja talvelle riittää reeneihin uusia haasteita. Toivotaan, että muutkin uskaltavat lajin pariin!

WT-kisällin terveiset tulevat Hailuodon lautalta matkalta kohti sorsastuskauden aloitusta. Kuumia piippuja kavereille – ei jätetä haava-koita hukkaan! Syksy on kyllä hienoa aikaa!

Sini Siekkinen ja Rimmi

WT-Mestari 2018

Sniffens Alppien Lumimies

Kuva: Pia Riiheläinen

Tuli yllättäen mahdollisuus osallistua flattien WT-mestaruuteen ja päätin ottaa haasteen vastaan. Olisihan se itsellenikin ensimmäinen kerta kahdella eri rodulla samassa kokeessa ja luokassa starttaaminen. Aikaakin oli jo kulu-
nut edellisestä flatin kanssa starttaamisesta lähemmäksi kaksikymmentä vuotta!

Vaikka tavoitteena oli vaan osallistua ilman sen kummempia tulostavoitteita, niin viikon aikana yritettiin löytää keskinäinen yhteisymmärrys. "Pikkasen" oli aluksi hankaluuksia löytää yhteinen kieli, mutta pikkuhiljaa ru-

vettiin ymmärtämään toisiamme, kun tehtiin molemmat kompromisseja!

Tehtävärastit olivat mukavassa, kumpuilevassa metsässä, josta oli juuri lumi ja jää sulanut. Kisassa Pahis yritti kyllä kaikkensa ja oli mielestäni erittäin hyvin kuulolla koko kisan ajan. Ensimmäisen markkeerausrastin jälkeen helpotti nähdä, että teemme tiiminä töitä ja Pauliina-tuomarin kommentti olikin, että onpa hienon näköistä yhteistyötä ja koira yrittää kaikkensa. Siitä olikin hyvä jatkaa seuraaville rasteille.

Pakka ei aivan joka rastilla pysynyt kasassa, kun piti tehdä flattimaisia pomppuja kesken kokeen ynnä muuta sellaista, kun Pahiksella oli niin hauskaa... Tuomarit tästä oikeutetusti tietysti rokottivat pisteitä. Aina ei menty viivasuoraan linjaa, vaan maasto ja hajut veivät, mutta koiralla on aivan uskomattoman hyvä nenä, joten damit löytyivät melko nopeasti.

Viimeiselle rastille mentäessä olimme valitettavasti ainut flatti kisassa mukana ja sitä kautta rupesi itselleni kasaantumaan vähän painetta molempien koirien kohdalla, oli paljon menettävää, jos epäonnistuisimme. Viimeinen tehtävä oli vesirasti, joka suoritettiin lammella, josta oli vasta jäät lähteneet. Tehtävä suoritettiin parityöskentelynä. Lammen vastapuolen rinteessä tapahtui ajo ja siellä tuli kahteen eri paikkaan markkeeraukset, 2x2 damia, jotka näkyivät koiralle ja itselle erittäin huonosti puuston takia. Pienempinumeroinen koirakko aloitti ja sen tehtävänä oli noutaa jompikumpi vasemmalle puolelle etuviistoon rinteeseen heitetystä dameista. Jonkun verran joutui kisan voittajakoirakko säätämään ennen kuin saivat damin ylös. Näin kun Pahis seurasi koiraa rinteessä ja arvelutti, kun en ollut varma näkikö koira markkeerauksia. Vasemmalta puolelta ei ollut varaa noutaa väärää damia.

Pahis eteni hyvällä sykkeellä ja muutamalla käännöllä lammen yli rinteeseen, mutta oli menossa vasemman puoleiselle damille! Minulla oli jonkunlainen aavistus, että koira olisi syvyyden puolesta oikealla etäisyydellä, mutta väärä damikin olisi hyvin lähellä. Onneksi tuulen vire tuli oikealta ja Pahis pysähtyi loistavasti pilliin ja otti oikean suunnan, kun annoin merkin. Nopeasti dami löytyikin ja Pahis lähti vauhdilla palauttamaan ottaen pitkän loikan lampeen ja pitkillä koivillaan se pystyi osittain juoksemaan lammessa. Hieno tunne kieltämättä ja helpotus, kun hyvän luovutuksen jälkeen sai tuomarin luvalla kytkeä koiran.

Petri Taskinen

WT-MESTARI 2018

Sniffens Alppien Lumimies
VOI2 72p
Petri Taskinen

WT-KISÄLLI 2018

Flatcoat-Arwen's Rim
ALO1 89p
Sini Siekinen

Dogfani
040-5009718

Flattien MEJÄ-mestaruus järjestettiin 19.8.2018 Kalannissa. Päivän parhaan suorituksen tehneestä voittajaluokan sileäkarvaisesta noutajasta leivottiin Flattien MEJÄ-Mestari ja Vuoden Hirvipääksi kruunattiin flattien avoimen luokan paras nuori jälkikoira.

Flattien MEJÄ-mestaruus

Flattien MEJÄ-mestaruus järjestettiin yhteistyössä Kiharakarvaiset noutajat ry:n kanssa ja kokeessa ratkottiinkin kerralla useampi mestaruus. Päivän parhaan suorituksen tehneestä voittajaluokan sileäkarvaisesta noutajasta leivottiin Flattien MEJÄ-Mestari ja kiharakarvaisten noutajien parhaasta avoimen luokan koirasta MEJÄ-Kisälli. Vuoden Hirvipääksi kruunattiin flattien avoimen luokan paras nuori jälkikoira. Flatteja kokeeseen oli ilmoittautunut mukavasti, vaikka enemmänkin olisi saanut mukaan tulla. Paikalla oli kuitenkin kahdeksan flattia. Kiharakarvaisia noutajia ilmoittautui hiukan niukemmin, vain kolme. Niinpä koe täytettiin muiden rotujen edustajista, joita olivat vesikoira, porokoira ja useampi lajin valtarodun edustaja, labradorinoutaja.

Kokeen ylituomarina toiminut Rauno Koskinen arvosteli Flattien mestaruuden. Kysymykseen, mitkä ominaisuudet vaikuttivat siihen, että juuri tästä koirasta kruunattiin tänä vuonna Flattien MEJÄ-mestari, hän vastaa päätöksen olleen erittäin vaikea. "Kun tasapisteissä, ja hyvissä tasapisteissä on kaksi koiraa, on niiden välille vaikea tehdä eroa. Tällä kerralla kuitenkin päätin asettaa paremmaksi sen koiran, joka merkkasi kaikki makaukset, vaikka sillä oli muissa osa-alueissa hiukan enemmän sanottavaa. Molemmat olivat upei-

ta suorituksia ja hienoja jälkikoiria", hän vielä hehkuttaa.

Käytännön metsästyksessä ahkerasti käyvä Koskinen mielestä MEJÄ-kokeessa menestyneet koirat omaavat hyvät mahdollisuudet pärjätä myös käytännön jäljestyksessä. Tärkeimpänä erona käytännön jäljen ja teennäisen koejäljen välille hän summaa sen, että käytännössä ei välttämättä aina ole edes verta, vaan koiran tulee seurata osoitettua sorkan jälkeä ja eläimen erittämää adrenaliinin hajujälkeä. Toinen, erittäin tärkeä ero tulee jäljestämisen ajankohdassa. Hyvin usein käytännön jäljellä ollaan illalla ja pimeään aikaan, muistuttaa Koskinen. Kokeessa suoritus tehdään aina valoisalla.

MEJÄ-koiran ominaisuuksia kysyttäessä ylituomari sanoo arvostavansa rauhallista ja itsevarmaa koiraa joka pystyy itsenäiseen työskentelyyn. Hänen mielestään jälkiuskollinen, maavainuinen koiraa, joka ei tee turhia tarkasteluja ja osoittaa jäljestäessä selkeästi makaukset on erityisen miellyttävä seurata. Hyvän MEJÄ-koiran on myös oltava fyysisesti hyvässä kunnossa, huomauttaa Koskinen terävästi.

Mäyräkoirien kanssa enimmäkseen työskentelevän Koskinen mielestä rotu ei vaikuta millään lailla koiran mahdollisuuksiin tulla hyväksi jälkikoiraksi. Vaikkakin ihmisen

miellyttämishalu, joka noutajille on tyypillinen ominaisuus, saattaa vaikuttaa positiivisesti myös flattien taipumuksiin onnistua hyvin MEJÄ-koirana.

Kysymykseen, miten ohjaaja voi vaikuttaa koiran suoritukseen kokeessa, Koskinen vastaa hiukan liiankin yleistäen: Koepäivän aikana ohjaajan käytös ja kaikki tekeminen vaikuttavat koiraan. Yksi asia, joka hänen mielestään voi erityisesti vaikuttaa koiran suoritukseen on turha jäljestysliinasta nykiminen.

Hirvipään arvostellut, viime vuonna MEJÄ-ylituomariksi valmistunut, aktiivisesti haavakkoja koirineen jäljestävä Marika Raittinen sanoo hyvän MEJÄ-koiran olevan sellainen, joka ominaisuuksiensa ja fyysisen kuntonsa puolesta soveltuu hyvin haavoittuneiden riistaeläinten jäljestämistehtäviin ja joka on koulutuksen ja harjoittelun myötä saavuttanut riittävän varmuuden annetun tehtävän itsenäiseen suorittamiseen. "Arvostan erityisesti koiran oma-aloitteista halua seurata sille osoitettua jälkeä ja kiinnostusta jäljellä olevia tapahtumia kohtaan sekä sitä, että se ei jätä tehtävänsä kesken mahdollisten vaikeuksien ilmetessä. Oman kokemukseni mukaan hyvä hermorakenne takaa parhaiten koiralle riittävän keskittymiskyvyn jäljestämistehtävän suorittamiseen. Mielestäni käytännön jäljestämistilanteissa myös koiran toimintakyvyllä,

jolla ymmärrän koiran kykyä hallita tekojaan yllättävissä ja joskus pelottavissakin tilanteissa, on merkitystä. Lisäksi etenkin käytännön jäljestämistilanteissa koiralla on oltava myös todella hyvä fyysinen kunto, jotta se jaksaisi tarvittaessa työskennellä mahdollisimman tehokkaasti pitkiäkin aikoja. Koetilanteissa eduksi on myös koiran kyky rauhoittua ja rentoutua omaa vuoroaan odotellessa.”

Erinomaisen jäljestämissuorituksen avainasioiksi Raittinen poimii: itsenäinen, varma, riittävän jälkitarkka, tasainen maastoon sopiva etenemisvauhti ja kiinnostus jäljellä oleviin tapahtumiin.

Entä millä asioilla ohjaaja voi vaikuttaa suoritukseen negatiivisesti tai positiivisesti?

“Mielestäni niin ohjaajan mielentila kuin myös ohjaajan jälkiliinan kanssa tekemät ylimääräiset liikkeet vaikuttavat koiran suoritukseen ja joidenkin koirien suoritukseen ne vaikuttavat hyvinkin paljon. Jos koira on epävarma ja herkkä reagoimaan ohjaajan mielentilaan, ohjaajan jännitys tai harmistuminen näkyy koiran suorituksessa negatiivisesti. Sa-

moin ohjaajan ylimääräiset jälkiliinan liikkeet vaikuttavat negatiivisesti. Mielestäni ohjaajan pitäisi välttää kuormittamista koiraa sen jäljestäessä. Kun ohjaajan mielentila on positiivinen ja hän luottaa koiransa kykyihin, se näkyy myös positiivisesti koiran suorituksessa. Omalta osaltani ajattelen myös aina niin, että minun on hyväksyttävä koirani taidot ja koulutusellinen taso, enkä voi vaatia siltä enempää tai sellaisia asioita, joihin sen koulutusellinen taso ei vielä riitä.”

Olet käynyt paljon käytännön jäljillä omien koiriesi kanssa. Onko MEJÄssä palkituista koirista mielestäsi käytännön jäljelle? Mitä sellaisia ominaisuuksia käytännön jälkikoiralta vaaditaan, joita ei kokeissa mitata?

Olen käynyt koiriemme kanssa erilaisilla käytännön jäljillä ja tiedän, että MEJÄssä palkituista koirista monia voitaisiin aivan varmasti käyttää myös käytännön jäljestämistehtävissä. Koiran keskittymis- ja toimintakyky ei tule kokeissa mitatuksi samalla tavalla kuin ne voivat tulla erityisen vaikeissa olosuhteissa tehtävässä käytännön jäljestämistehtävässä.

Kokeissa ei myöskään mielestäni mitata koiran ohjaajan koiranlukutaitoa samalla tavalla kuin käytännön jäljestämistehtävissä. Käytännön jäljellä ohjaajan pitää osata lukea koiransa ja esimerkiksi tietää milloin koira hukkaa jäljen. Käytännön jäljestämistehtävissä ohjaajan on oikeasti luotettava koiransa kykyihin ja annettava sille työskentelyrauha, koska siellä ei voida ottaa sitä riskiä, että ohjaajan täysin turha puuttuminen koiran työskentelyyn johtaisi jäljestämistehtävän epäonnistumiseen.

Oman kokemuksensa perusteella Raittinen pitää flatteja potentiaalisina MEJÄ-koirina, jotka soveltuvat myös käytännön jäljestämistehtävien suorittamiseen. “Tähän mennessä joidenkin arvostelemieni flattien työskentelyssä olen jäänyt kaipaamaan varmuutta ja keskittymiskykyä. Arvostelemieni flattien suorituksista on jäänyt erityisesti mieleen koiran kertova työskentelytapa. Koiran hänen ja korvien liikkeistä sekä liikkumistavasta on voinut koiraa tuntematta lukea paljon.” Ja niinhän se on, flattikansa tämän kyllä tietää ja alleviivaa!

Tulokset 2018:

Flattien Mestaruus, VOI-luokka:

1. MEJÄ-Mestari 2018

Goofytroop's Secret Love "Heila"
om. & ohj. Liisa Keränen / VOI1, 47p

2. Akiro von der Thörlhöhe "Vesper"
om. Mari Mamia ja Marko Saarni
ohj. Mari Mamia / VOI1, 47p

3. Peppermint Tifani Abril Mei
"Pulmu Koskinen"
om. Mari Mamia ja Marko Saarni
ohj. Mari Mamia / VOI1, 45p

4. Huntstar's Fatal Attraction "Sirkku"
om. & ohj. Miia Koski / VOI2, 33p

5. Flatts Happy Lovegirl "Rita"
om. Markku Kastepohja ja Virpi Peltonen
ohj. Markku Kastepohja / VOI3, 21p

6. Noanarkin Formica Fusca "Pätkis"
om. Kaija Leinonen
ohj. Akane Miura / VOI3, 21p

Tulokset 2018:

Flattien Hirvipää, AVO-luokka:

1. Hirvipää 2018

Noanarkin Fregata Aquila "Ässä"
om. & ohj. Janina Alankoja-Kanervalva
AVO3, 26p

2. Black Hugh's Midnight Sonet "Valo"
om. & ohj. Heidi Vainio
AVO3, 22p

MEJÄ: Metsästyskoiran jäljestämiskokeessa (MEJÄ) arvioidaan koiran kykyä haavoituneen riistaeläimen verijäljen seuraamiseen. Kokeessa jäljitellään metsästystilanteessa, tai kolaritilanteessa haavoituneen riistaeläimen kulkureittiä maastossa. Jäljellä on kulmia, joilla mallinnetaan riistan taipumusta yrittää eksyttää takaa-ajajat vaihtamalla nopeasti kulkusuuntaa. Lisäksi jäljellä on haavoitetun riistan makuupaikkoja jäljitteleviä, voimakkaasti verenhajuisia kohtia, sekä haavan tyrehtymistä esittävä katko, jolla ei ole lainkaan verta.

Kokeessa arvioidaan koiran halukkuutta ja intoa seurata verijälkeä maastossa. Metsästyskoiralle tärkeä ominaisuus on pysyä sille osoitetulla jäljellä, vaihtamatta tuoreempiin, voimakkaasti kiinnostaviin riistan hajuihin, sekä osoittaa selkeästi erilaisia muutoksia jäljen matkalla. Tämän vuoksi koiran jälkivarustus ja tarkkuus on yksi tärkeistä arvosteltavista kohteista. Koska käytännön jäljestystilanteessa on ensiarvoisen tärkeää havaita, mikäli riista on paetessaan käynyt makuulle, arvioidaan myös koejäljellä koiran kykyä merkitä ja osoittaa vahvemmin hajustetut alueet, makuut. Jäljen päässä oleva kaato on arvostelukohde, jossa tuomari tarkkailee koiran reagointia. Koira ei saa pelätä tai väistää kaatoa ja sen on oltava selkeästi kiinnostunut kaadosta, tai jäättävä paikoilleen kaadon löytymisen merkiksi. Tuomarille on tärkeää, minkälaisen vaikutelman metsästyskoira työskentelystään antaa ja myös tätä ominaisuutta arvioidaan jäljestämiskokeissa. Monet jäljestämiskokeisiin koulutetut koirat omaavat erinomaiset edellytykset käytännön jäljestystehtäviin. Monet myös toimivat jo suurriistan virka-aputehtävissä (SRVA).

MEJÄ-MESTARUUS: Flattien MEJÄ-mestaruus on vuosittain järjestettävä koe, jossa kilpaillaan Flatti MEJÄ mestari- ja Hirvipää-tittleistä. Mestaruus ratkaistaan kokeen korkeimmassa, voittajaluokassa (VOI), johon osallistumisoikeus karsitaan vuoden aikana saavutettujen VOI-tulosten keskiarvon mukaan. Karsinta tapahtuu kahden parhaan VOI-tuloksen perusteella ja karsintaraja on vaihdellut vuosittain 40 – 45 pisteen välillä (kokeen maksimi pistemäärä on 50 pistettä). Mestaruudesta kilpailemaan valitaan kuusi koiraa, sekä edellisen vuoden mestari. Hirvipää-tittelistä kilpaillaan kokeen alemmassa, avoimessa luokassa (AVO), johon saavat osallistua kaikki flatit, joilla ei vielä ole oikeutta osallistua voittajaluokkaan.

MEJÄ-Mestari 2018

Goofytroop's Secret Love

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Kokeen kaksi parasta koiraa saivat saman tuloksen eli 47 pistettä. Heila löysi kaikki makaukset ja toiseksi tullut Vesper ohitti yhden, tuomarin mukaan tämä ratkaisi voiton.

Minkäläinen paikka ja fasilitteetit oli kokeelle?

Uudenkaupungin Kalannissa on järjestetty kokeita jo pitkään ja sen huomasi, että tutulla rutiinilla menttiin. Kokeen keskuspaikka oli todella hieno metsästysseuran maja ja se toimi tehtävässään hyvin. Maastot olivat myös oikein mukavat, tosin joissakin paikoissa oli tehty vähän risusavottaa, mutta ei niin paljoa, että se olisi koirien menoa haitannut. Kun koira haluaa jäljestää, ei maastolla oikeasti ole merkitystä.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Mikä tekee sinun koirastasi mielestäsi hyvän jälkikoiran ja miksi juuri sinun koirasi kruunattiin tänään MEJÄ mestariksi?

Heilalla on valtavasti työntöä ja iso moottori. Myös miellyttämishalua on paljon, mutta sitähän ei niinkään mejässä kysytä. Nyt kun Heila on kunnolla hoksannut jäljestämisen tarkoituksen, on tulostakin alkanut tulla. Ollaan vielä sen verran alussa jäljestämisuralla, että en vielä osaa sanoa Heilan parhaista puolist. Onneksi se merkkää ne makaukset, jotka sattuvat kohdalle. Ja tähän ratkaisi voiton tällä kertaa.

Miltä nyt tuntuu?

Olo on onnellinen ja kiitollinen. Kokeen vastaavalle koetoimitsijalle ja maastomestarille suuret kiitokset hyvin järjestetystä kokeesta, sekä emännälle maistuvista ruuista. Iso kiitos myös kasvattajalle tästä kultakimpaleesta.

Kuinka paljon harjoittelette

ja minkälaisia harjoituksia teette?

Omistajan laiskuudesta ja vapaa-ajan kiireistä johtuen harjoittelu on oikeastaan ollut sitä, että me vain käydään osallistumassa kokeissa. Tämä koe oli seitsemäs tälle kesälle. Yksi ma-kausharjoitus tehtiin alkukesästä.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Omistajan laiskuuden korjaaminen sekä omistajan vapaa-ajan priorisoinnin kohdentaminen mejän treenaamiseen.

Mihin keskitytte treeneissä?

Miten valmistaudutte mestaruuskokeeseen?

Mestaruuskokeeseen valmistautuminen meni pitkälti omistajan pyörittäessä kokeen paperirumbaa. Kuten tuli mainittua, harjoittelemisen on ollut lähinnä kokeissa käymistä. Myös nollatuloksia ollaan harjoiteltu.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

Oli mahtavaa huomata, että Heila löysi kaikki koejäljen neljä makausta. Neitokaisen tyyli on välillä sellainen, että se kulkee hieman jäljen sivussa, joka on monesti aiheuttanut sen, että makaukset ohittuvat. Nyt sattui ilmavirrat kohdalleen. Oppaalle erittäin suuret kiitokset hienosta jäljestä ja hyvin sijoitetuista tapahtumista.

Liisa Keränen ja Heila

MEJÄ-Hirvipää 2018

Noanarkin Fregata Aquila

Miltä nyt tuntuu?

Hieno ja upea, varmasti ainutkertainen kokemus, voittaa Hirvipää-titteli Ässän kanssa.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Tässä kokeessa varmaankin vähäinen AVO-koirakoiden osaanotto ja myös tuuri.

Minkälainen paikka ja fasilitteetit oli kokeelle?

Kuten suurin osa Varsinais-Suomen metsistä, hyvin riistainen maasto. Itse koepaikkana todella hieno ja upeat järjestelyt. Upea emäntä, joka loihti myös tällaiselle vegaanille ruokaa.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Mikä tekee sinun koirastasi mielestäsi hyvän jälkikoiran ja miksi juuri sinun koirasi kruunattiin tänään Hirvipääksi?

Ässällä on todella hyvä nenä. Haasteen tuottaa riista, jolle välillä hairahdutaan. Ässä on pennusta asti osoittanut älyttömän hyvää nenän käyttöä, jota olen tukenut aktiivittena muun muassa metsässä nannoja etsimällä.

Kuinka paljon harjoittelette ja minkälaisia harjoituksia teette?

Harjoittelut ovat jääneet tänä kesänä kieltämättä hieman vähälle erinäisten syiden vuoksi (muun muassa pieni pentupotilas kotona). Harjoituksina olemme tehneet esimerkiksi lyhyempää jälkeä tasaiseen maastoon ja Mikko Ahdilta saamamme hyvän opastuksen myötä myös siten, että olemme tehneet use-

ampia pieniä jälkiä metsään hyvin merkatun ja tämän jälkeen seuraavana päivänä jäljestäen siten, ettei koiralla ole mahdollisuutta poistua jäljeltä (ohjaaja pysyy itse merkityllä jäljellä) ja kehuen oikeasta työstä.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Treeneissä olisi mukava saada riistaa paikalle häiritsemään. Myös itsessään treenimaastojen löytäminen on ollut haasteellista.

Mihin keskitytte treeneissä?

Miten valmistaudutte mestaruuskokeeseen?

Positiivisuuteen ja kehumiseen oikeasta työstä. Puurtamalla ja hammasta purren ei mistään lajista ole iloa. Tavoite on tehdä ja harrastaa yhdessä. Tähän kokeeseen valmistauduttiin hyvin materialistisesti – uusilla saappailla ja vaelluskengillä :)

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

Kyllä se oli itse Hirvipää-palkinto. Tulos ei ollut meillä kovinkaan korkea, johtuen pienistä työtaturmista jäljellä, ja palkinto yllätti positiivisesti.

Janina ja Ässä

Junior Handleriksi – Mistä kaikki alkoi

Olen Ella Ruuni, 14-vuotias koirahullu Turusta. Kotona minulla on shetlanninlammaskoira Mila ja englanninspringerspanieli Sointu. Minulla on myös osaomistuksessa englanninspringeri Vivian, joka ei asu meillä. Harrastan ikioman Milan kanssa rallytokoa, tokoa ja koiratanssia ja kilpailen aktiivisesti myös junior handlerissa. Lisäksi esitän paljon erirotuisia koiria rotukehissä.

Koiraharrastukseni alkoi kesällä 2013, kun lähdimme kummitätini luo kylään, ihan vain "tavalliselle vierailulle". Hänellä oli silloin kaksi sileäkarvaista noutajaa, joista pidin kovasti. Menimme sisään ja tavalliseen tapaan koirat toivottivat meidät tervetulleeksi hännät iloisesti heiluen. Siinä silittellessäni koiria, kummitätini kysyi haluaisinko treenata hänen vanhempaa 11-vuotiasta koiraansa, Sindyn, ja viedä sen joku päivä vaikka mätsäriin.

Minä tietysti innostuin heti ja samana päivänä aloitimme treenaamisen.

Olin käynyt vain kerran yleisönä koiränäyttelyssä, eli minulla ei ollut mitään tietoa mitä kehässä pitää tehdä. Niinpä aloitimme siitä, että kummitätini selitti minulle, mitä tarkoittaa, kun tuomari pyytää "edestakaisin" tai "ympäri". Hän selitti myös, miten koira seisotetaan ja milloin se näyttää hyvältä. Sindynkin opetti minulle paljon, muun muassa sen, kuinka upeaa rotua edustikaan ja jaksoi olla kärsivällinen, vaikka tein aloittelijan virheitä.

Innostuin Sindyn kanssa tekemisestä niin paljon, että aloimme treenata oikein urakalla. Kävimme viikottain treenailemassa ja lopulta syyskuussa menimme ensimmäiseen mätsäriini. Ilmoitimme meidät lapsi ja koira-kilpailuun sekä veteraaneihin. En ollut ikinä jännittänyt niin paljon, mutta uskalsin kui-

tenkin mennä kehään. Voitimme Lapsi ja koiran sekä Veteraanit ja lisäksi olimme Best In Show 4. Eikä se jäänyt viimeiseksi mätsäriksi. Koko talven ja kevään kiersimme liki kaikki lähialueen mätsärit ja harrastuksesta tuli minulle todella tärkeä.

Nykyäänkin käyn välillä treenailemassa ja esittämässä flatteja näyttelykehissä, ja vaikka minulla ei omaa flattia vielä olekaan, rotu kuuluu ehdottomasti suosikkeihini. Tästä on hyvä jatkaa niin omien koirien kuin kaikkien muidenkin ihanien koiraystävien kanssa puuhaillessa.

Lämmöllä muistelen jo edesmennyttä iloista koiravanhusta, joka kehästä toiseen jaksoi heiluttaa häntäänsä ja opetti minulle, että kehässä on kivaa, eikä voittaminen ole tärkeintä. Kiitos Sindy (Flatts Red Line Sweet), en unohda sinua koskaan.

- Ella

Nuorten lajiesittelyssä Junior Handler

Suomessa junior handler -kehissä käy vuosittain yli 200 kilpailevaa handleria. Kotimaiset handlerit ovat menestyneet hienosti myös maailmalla.

Junior handler on nuorille koiranesittäjille tarkoitettu laji, jonka tavoitteena on lisätä ja kehittää nuorten koiraharrastusta sekä parantaa nuorten ja koirien yhteistyötä. Junior handler opettaa nuorelle, miten tuoda esiin koiran parhaat puolet koiranäyttelykehissä ja miten esittäjä voi helpottaa tuomarin arvostelutehtävää.

Kilpailemisen voi aloittaa kuka tahansa 10-17-vuotias. Kilpailuoikeus alkaa sen vuoden alussa, jonka aikana kilpailija täyttää 10 vuotta ja päättyy sen vuoden lopussa, jonka aikana kilpailija on täyttänyt 17 vuotta. Kilpailijat jaetaan kahteen ikäryhmään kaikissa muissa kilpailuissa paitsi piirinmestaruuskilpailuissa, Pohjoismaiden edustusjoukkueen karsintakilpailuissa ja Suomen mestaruus -finaalissa: 10-13-vuotiaat sekä 14-17-vuotiaat. Kilpailija siirtyy vanhempaan ikäryhmään sen vuoden alussa, jonka aikana hän täyttää 14 vuotta. Kilpailun tuomarin tulee tuntea junior handler -laji, koiranäyttelytoiminta sekä useiden eri koirarotujen esittämistavat. Tuomarin tulee olla 20-80-vuotias.

Suomessa järjestetään vuosittain 20 Suomen mestaruus -osakilpailua, yksi jokaisen kennelpiirin alueella ja lisäksi yhdessä Kennelliiton järjestämässä näyttelyssä. Osakilpailu tulee järjestää kansainvälisen tai kaikkien rotujen näyttelyn yhteydessä ja samana päivänä voi järjestää vain yhden osakilpailun. Osakilpailun voittajan on oltava Suomen kansalainen, eikä hän saa samana vuonna enää kilpailla osakilpailuissa. Osakilpailun voittaja saa osallistumisoikeuden kyseisen vuoden Suomen mestaruus -finaaliin, joka järjestetään yleensä joulukuussa Voittaja-näyttelyiden yhteydessä. Sama tuomari saa arvostella vain yhden osakilpailun vuodessa eikä hän saa toimia kyseisen vuoden Suomen mestaruus -finaalin tuomarina. Suomessa järjestetään myös piirinmestaruuskilpailuja. Piirinmestaruudesta voivat kilpailla asianomaisen kennelpiirin alueella asuvat nuoret. Piirinmestaruuskilpailu järjestetään erillisenä kilpailuna heille, jotka ovat ilmoittautuneet samana päivänä järjestettävään kaikille avoimeen kisaan. Piirinmestari saa osallistumisoikeuden kyseisen vuoden Best Of The Best -kilpailuun. Suomen mestaruus -osakilpailujen, Suomen mestaruus -finaalin ja piirinmestaruuskilpailujen lisäksi järjestetään vuosittain lukuisia ns. tavallisia kilpailuja esimerkiksi kaikkien rotujen, ryhmä-, epävirallisten pentu- ja erikoisnäyttelyiden yhteydessä.

Kisakoiran ei tarvitse olla kilpailijan oma, sen voi myös lainata tutulta tai tuntemattomalta. Kisakoiran rotua tai muutakaan tietoa

koirasta ei tarvitse ilmoittaa kilpailun järjestäjälle etukäteen ja näin ollen kisakoiran voi etsiä myös esimerkiksi näyttelypaikalta ennen kilpailun alkua. Koiran tulee kuitenkin olla puhtasrotuinen, rekisteröity FCI:n tunnustamassa rekisterissä ja yli yhdeksän kuukauden ikäinen. Kilpailuun ei saa osallistua sairaan koiran, koiran, jota ei ole rokotettu Kennelliiton rokotusmääräysten mukaan tai Suomen lain vastaisesti tyypistetyin koiran kanssa.

Pukeutumisesta ei ole varsinaista sääntöä, siisti pukeutuminen kuitenkin kunnioittaa tuomaria sekä kanssakilpailijoita. Jakkupuvut ovat junior handler -kehissä erittäin suosittuja, mutta eivät silti pakollisia. Asu kannattaa valita sen mukaan, mikä sopii kisakoiran taustaksi parhaiten, eikä vie huomiota pois koirasta. Väriin on myös hyvä olla koiran väriin sopiva siten, että koira erottuu, esimerkiksi tumman koiran kanssa ei kannata käyttää tummaa eikä vaalean koiran kanssa vaaleaa.

Virallisissa junior handler -kilpailuissa arvosteluperuste tulisi olla nuoren ja koiran yhteistyössä sekä koiran kauniissa kohtelussa ja rodunomaisessa esittämisessä. Useimmissa kilpailuissa täytetään arvostelukaavake. Tuomari arvioi liikkeet ryhmässä, yksittäisliikkeet, seisottamisen, hampaiden tai purenan näyttämisen, yhteistyön koiran kanssa, rodunomaisen esittämistavan tuntemisen sekä yleisvaikutelman samaan tyyliin kuin näyttelykehissä. Jokaisesta kohdasta annetaan arvio "rasti ruutuun" -periaatteella: "Erinomainen", "Erittäin hyvä", "Hyvä" tai "Tyydyttävä". Tuomari voi myös halutessaan kommentoida kilpailijan suoritusta sanallisesti arvostelukaavakkeeseen. Kilpailijoita ei kuitenkaan pisteytetä tai aseteta järjestykseen suoraan arvostelukaavakkeen merkintöjen perusteella.

Junior handler -kehän kulku on suurimaksi osaksi samankaltainen kuin näyttelykehien. Ensin arvostellaan nuorempi ikäryhmä, sen jälkeen vanhempi. Kilpailu alkaa ja kaikki kilpailijat kutsutaan kehään. Tuomari tekee ensisilmäyksen kilpailijoihin sekä liikuttaa kilpailijoita ryhmässä. Jos kilpailijoita on paljon, saatetaan heidät jakaa muutaman kilpailijan ryhmiin, jolloin kaikilla on enemmän tilaa liikkua. Ryhmäkatsauksen jälkeen aloitetaan yksilöarvostelut, eli kilpailijat otetaan yksitellen tuomarin tarkempaan arvosteluun. Yksilöarvostelussa tuomari tutkii koiran samaan tyyliin kuin näyttelykehissä ja pyytää kilpailijaa näyttämään koiran hampaat tai purenan. Hän saattaa myös kysellä kilpailijalta jotain kisakoiran rodusta. Tämän jälkeen tuomari haluaa nähdä, kuinka kilpailija osaa liikuttaa koiraa ja pyytää tekemään haluamiaan kuvioi-

ta. Useimmiten käytetyt kuviot ovat ympyrä, edestakaiset liikkeet sekä kolmio, mutta tuomari voi harkintansa mukaan teettää myös muita kuvioita. Yksilöarvostelun lopuksi kehäsihteeri täyttää arvostelulomakkeen tuomarin sanojen mukaan, samaan tyyliin kuin näyttelykehissä. Kun kaikki yksilöarvostelut on suoritettu, kaikki kilpailijat kootaan takaisin kehään. Tässä vaiheessa aloitetaan yleensä kilpailijoiden karsinta. Tuomari valitsee jatkoontähtäjä ja kiittää muita kilpailijoita osallistumisesta. Jatkoontähtäjä kesken tuomari saa halutessaan vaihtaa kilpailijoiden koirat keskenään tai tuoda kehään vaihtokoiria siten, että kaikki saavat esitettäväkseen vieraan koiran. Tuomari arvostelee sitä, kuinka kilpailijat pärjäävät vieraiden koirien käsittelyssä. Tuomari saattaa vaihtaa kilpailijoille useammankin kerran vieraan koiran tehdäkseen valintansa, kenet ottaa jatkoontähtäjä ja kenelle antaa sijoituksen. Kun tuomari on valintansa tehnyt, sijoitetaan viisi parasta, joista voittaja jatkaa päivän parhaan junior handlerin valintaan. Samalla periaatteella arvostellaan molemmat ikäryhmät, ja lopuksi valitaan päivän paras. Päivän parhaan junior handlerin tittelistä kilpailevat molempien ikäryhmien voittajat. Tuomari teettää kilpailijoilla haluamiaan kuvioita ja saa vielä halutessaan vaihtaa kilpailijoille vieraat koirat. Lopuksi tuomari palkitsee päivän voittajan.

Jos laji sinua kiinnostaa, kannattaa käydä treenailemassa esimerkiksi mätsäreiden yhteydessä järjestettävissä epävirallisissa junior handler -kehissä ja ilmoittautua mukaan virallisiin junior handler -kilpailuihin. Näyttelyiden, joiden yhteydessä järjestetään junior handler -kilpailu, nettisivuilla on kilpailun tiedot, tuomari sekä ohjeet ja linkit ilmoittautumisiin. Tule rohkeasti mukaan, sillä vain tekemällä oppii!

*Tekstit: Ella Ruuni
Kuva: Studio Brahe*

Virallisissa junior handler -kilpailuissa arvosteluperuste tulisi olla nuoren ja koiran yhteistyössä sekä koiran kauniissa kohtelussa ja rodunomaisessa esittämisessä.

Jouluilmoitukset Flattiviestiin 4/2018

Pian on taas aika muistaa kasvatteja ja muita flattiystäviä joulutervehdyksellä.

Jouluilmoitusten aineistot tulee toimittaa viimeistään 2.11. osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Jos tarvitset apua ilmoituksen tekemiseen, niin lähetä meille haluamasi teksti ja kuva/logo, niin taitamme sinulle valmiin ilmoituksen.

Kuvien tulee olla resoluutioltaan 300 dpi (matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä). Tekstit doc- tai rtf-muodossa. Valmiit, painokelpoiset ilmoitukset pdf- tai jpg-muodossa. Ilmoitukset laskutetaan lehden ilmestymisen jälkeen.

Ilmoituskoot ja hinnat (4-väri)

- 1/1 sivu (210 mm x 297 mm) / 60€
- 1/2 sivu (vaaka – 186 mm x 133,5 mm) / 40€
- 1/2 sivu (pysty – 90 mm x 273 mm) / 40€
- 1/4 sivu (90 mm x 133,5 mm) / 30€

Kuva: Juho Pajari

Flattien TOKO-mestaruuskoe 2019

Flattien TOKO-mestaruuskoe järjestetään ensi vuonna Asikkalassa 27.4.2019! Varaa päivä jo nyt kalenteriisi, täytetään ensi vuonna koko koe flateista :)

Lisätietoja tulossa Flattiviestiin 4/2018

TOKO SM 2018 Flattien tulokset

Suomen Sileäkarvaiset noutajat ry:n joukkue:

- Filurin Magpie ALO1, 197p
Pipa Pärssinen
- Morrini Falls Of Dee AVO1, 289,5p
Heidi Siipo
- Filurin Mayfly AVO1, 272,16p
Tytti Hirvenlahti
- Huntstars Tiffany VOI2, 226,5p
Jenny Mänttari
- Flatkiss Guilty Intent EVL1, 276p
Marianne Forsell
(finaalissa EVL2, 239p.)

Yht. 762,5p, joukkueen sijoitus 4/29.

Muut flatit kokeessa:

- Happy Hulgans Happy Heart ALO2, 144,5p
Nina Perkkiö
- Sileston Yleismies VOI3, 214,5p.
Niina Näppä

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n yhteystiedot

HALLITUS 2018

Puheenjohtaja

Mari Mamia
Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla
p. 050 4586770, puheenjohtaja@flatti.net

Varapuheenjohtaja

Marjut Sirén
Espoo, p. 050 4116245

Sihteeri (ei hallituksen jäsen)

Tanja Aunela
Turku, p. 0400 939076
sihteeri@flatti.net

Anne Haverinen
Paltamo, p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Heidi Troberg
Sulva, p. 040 5365174
heidi.troberg@tritonია.fi

Piia Piiparinen
Koria, p. 040 8314848
flatti87@gmail.com

Tomi Nieminen
Elimäki, p. 041 4907122
tomi.jere.nieminen@gmail.com

Aija Laakso
Paimio, p. 0400 594491
aija.tommila@raide.info

Varajäsenet

Raisa Hartikainen
Kolari, p. 040 7547760
raisaharti@gmail.com

Marika Strang
Hämeenlinna, p. 040 5942629
marika.strang@gmail.com

TOIMIHENKILÖT 2018

Taloudenhoitaja

Marjatta Eivola
Vaahterakuja 2 D 11, 21250 Masku
p. 050 5543183
marjatta.eivola@gmail.com

Jäsensihhteeri

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, jasenasiat@flatti.net

Tarvikemyynti

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, tarvike@flatti.net

Pentuvälittäjä

Hanna Hujanen
p. 040 5789523, pentu@flatti.net

Pentuvälittäjä

Sanna Lahtinen
p. 040 7310831, pentu@flatti.net

Kiertopalkinnot pisteiden laskeminen

Sari Hagström, p. 0400 514215
flatti.kiertopalkinnot@gmail.com

Kiertopalkinnot palkintovastaava

Tomi Nieminen, p. 041 4907122
tomi.jere.nieminen@gmail.com

Webmaster

Markku Kastepohja, 040 6650566
webmaster@flatti.net

Varainhankinnan koordinaattori

Aija Laakso, p. 0400 594491
aija.tommila@raide.info

ALUEYHTEYSHENKILÖT

Kaakkois-Suomi: Tiina Sudensalmi
p. 040 5156133, sudensalmi@kolumbus.fi

Kainuun alue:

Anne Haverinen, p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Keski-Suomi (Jyväskylä):

Mika Toskala, p. 040 5649053
mika.toskala@elisanet.fi

Keski-Suomi (Jämsä):

Riitta Koivisto
p. 040 5446697, riitta.koivisto@gmail.com

Keski-Suomi (Mäntän seutu):

Janne Järvinen, p. 050 3778880
janne68jarvinen@gmail.com

Oulun alue:

Henna Mikkonen
p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

Pirkanmaa:

Tarja Tuhola
p. 040 5151932, vilpputuhola@yahoo.com

Rovaniemi:

Jarmo Vaarala
p. 040 8218392, jarmo.vaarala@ramk.fi

Satakunta:

Maija Jokela
p. 040 4120392, maija.jokela@pori.fi

Savon seutu:

Aleksi Rauhanen, p. 040 5279097
aleksi.rauhanen@gmail.com

Uusimaa:

Nina Onufriew
p. 041 4331959, nina.onufriew@gmail.com

Vaasan alue:

Heidi Troberg
p. 040 5365174, heidi.troberg@tritonია.fi

Varsinais-Suomi:

Mia Jaakola-Siimes
p. 050 3764517, mia@maahismaen.com

TOIMIKUNNAT 2018

FLATTIVIESTI

flattiviesti@gmail.com

Päätoimittaja:

Mari Mamia
Toimitussihteeri: Jaana Kontto
Taitto: Elisa Pekki

Valioilmoitukset:

Tanja Mattila, flatti.valiot@gmail.com

JALOSTUSTOIMIKUNTA

flatti.jalostus@gmail.com

Puheenjohtaja:

Kirsi Nieminen
p. 0400 641866, kirsi@heilurihännän.fi

Sihteeri:

Tuula Niva
p. 040 5045165, tuulaniva@gmail.com

Jäsenet: Laura Rajakallio, Jenni Juvén,
Miia Suppanen, Mia Jaakola-Siimes

MEJÄ-TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja:

Miia Koski
p. 050 4582157, koski_miia@outlook.com

Jäsenet:

Mari Mamia, Anu Numminen,
Liisa Keränen, Marko Saarni

NOME-TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja:

Minsu Rauramo
p. 0400 429949, nome@flatti.net

Sihteeri:

Raisa Hartikainen
p. 040 7547760, raisaharti@gmail.com

Jäsenet:

Maiju Häkikilä, Heidi Troberg,
Vesa Turunen, Michaela Poutanen,
Heli Pitkäjärvi

NOUTAJAKOIRAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTOIMIKUNTA

Mari Mamia (varsinainen jäsen)
Minsu Rauramo (varajäsen)

NÄYTTELYTOIMIKUNTA

Puheenjohtaja:

Piia Piiparinen
p. 040 8314848, flatti87@gmail.com

Sihteeri:

Nina Skyttä
p. 0400 435 737, nina@skoude.com

Jäsenet:

Satu Marins, Liisa Jyväskylä,
Tomi Nieminen, Tanja Mattila,
Katja Korhonen

PK-YHTEYSHENKILÖ

Camilla Peura

p. 050 4071862, camilla.peura@gmail.com

ULKOMUOTO-

TUOMARITOIMIKUNTA

Puheenjohtaja:

Riitta Niemelä
p. 040 7091133, riitta@morrini.net

Jäsenet: Heli Siikonen, Katja Korhonen

. AWW1

BOZITA

ROBUR

engineered by nature

VEHNÄTÖN

EI SISÄLLÄ GLUTEENIA

PUHTAAT RAAKA-AINEET

EI TURHIA LISÄAINEITA

LAADUKAS VALKUAINEEN

SISÄLTÄÄ JOPA 84%
RAVITSEVAA ELÄINVALKUAISTA

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset täytää sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi

